

Spravilo krompirja gre na Gorenjskem h koncu. Pri tem so si proizvajalci pogosto pomagali s stroji, od enostavnih izruvalnikov do kombajnov. Organizatorji odkupa krompirja, predvsem kmetijske zadruge, se v glavnem drže v poslovni skupnosti za krompir pri Gospodarski zbornici določene odkupne cene 1,80 dinarja za kilogram. Žal se letos predvsem zaradi slabše letine spet pojavljajo odkupovalci, ki ponujajo višjo ceno od dogovorjene. Takšno preplačevanje (prizadeti odkupovalci so o tem že obvestili slovensko Zadružno zvezo) vnaša še večji nered na trg s kmetijskimi pridelki! (jk) — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 69
Cena: 1,50 dinarja

Ustanovitelj: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Odgovorni
urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 12. 9. 1975

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od januarja
1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Prevelik krvni davek gora

**Samo letos je v naših gorah že umrlo 25 ljudi,
od leta 1970 do letošnjega avgusta pa so
gore terjale 118 življenj — Kako omiliti ža-
lostno statistiko?**

Z gora prihajajo klici na pomoč! Gorski reševalci (v Sloveniji jih je okrog 260), pripravniki za reševalce (skupno jih imamo v republiki okrog 150), za gorsko reševalno službo usposobljeni miličniki, zdravniki in vodniki reševalnih lavinskih psov, ki jim v najkriticnejših trenutkih pomaga tudi helikopter Republiškega sekretariata za notranje zadeve, se odzovejo na slehernega. Ni jim mar izgubljenih ur, prelitega znoja in postavljanja svojega življenja na kocko. Odhajajo med stene z edinim ciljem: pomagati ljudem, katerih življenje visi na nitki, oteti jih objema smrti in pomagati na poti v dolino. Pomoči potrebni so največkrat mladi, zaljubljeni v naše gore in željni zajeti lepote gorskega sveta prehitro, brez potrebnega znanja, opreme in moči. To jih pogosto stane življenje. Samo letos je v naših gorah umrlo 25 ljudi. Prav tolikokrat so se reševalci žalostni vrnili v dolino. Kolikor jih poznam, vem, da je za hrabre može največje veselje in zadoščenje rešeno življenje ter največja nagrada iskreno izrečena beseda »hvala«. Kaj več ne terjajo...

Statistika gorskih nesreč v Sloveniji je žalostna. Leta 1970 je v gorah umrlo 14 ljudi, leto kasneje 18, leta 1972 28, leta 1973 23 in lani 12. Letos, čeprav so do konca leta še štirje meseci, večino teh številk že presegamo!

So za žalostno bilanco krive prenatrpane planinske postojanke, kjer je največkrat težko najti koticček za počitek in spanje, neprimerna oprema in obutev planincev, premalo znanja, precenjevanje sposobnosti in moči, alkohol, ki se je že razpasel po planinskih postojankah, letošnja nevarna pota, na katerih je ležala dlje kot pretekla leta obilica snega, nespoštovanje opozoril in navodil izkušenih planincev in vodnikov, nepoznavanje potov in smeri, pohodi na slepo (kamor prideš, pa pač prideš) itd. Od omenjenih vzrokov je težko opredeliti glavnega. Lahko pa trdimo, da vsi skupaj prispevajo k tako skokovitemu naraščanju nesreč v gorah, med katerimi je odstotek smrtnih iz leta v leto večji.

Izgovarjanje, da je večje število nesreč v gorah le »logična« posledica povečanega obiska in zanimanja za gore, je neutemeljeno, čeprav gre brez dvoma delno tudi tu iskati vzroke. Vendar tičijo kralji prepogostih gorskih klicev na pomoč drugje in tu jih kaže odstranitev. Pogosteje bi kazalo organizirati skupinske pohode v gore pod strokovnim vodstvom s točno določljivo poti in cilja. Smeleje kot doslej bi morali planinci zahajati v manj znane in obiskane planinske koticčke. S tem bi se obisk gora enakomerneje razdelil in obenem razbremenil točke, kjer posebno v sobotah, nedeljah in praznikih vlada gneča, kakršno je celo v dolini težko najti! Primerni so enodnevnii pohodi. Če recimo krenemo zgodaj zjutraj, v Sloveniji skoraj ni planinske točke, ki je v enem dnevu ne bi dosegli! K zmanjševanju števila nesreč bi veliko prispevala tudi okrepljena gorska reševalna in preventivna služba, usposobljena in pooblaščen za stalno opozarjanje gornikov na nevarnosti in pomanjkljivosti ter številčno dovolj močna za hitro posredovanje. To bi terjalo dodatna sredstva. Našli bi jih bodisi v povečano planinsko članarino, večjimi cenami storitev v planinskih postojankah ali drugimi viri. Del tega denarja bi kazalo potrošiti še za vzdrževanje in označevanje potov, če že gornike puščamo same na pot, brez organizirane vodniške službe. Največje rezultate pa lahko dá učinkovitejša in boljše izobraževanje planincev. Šole, ki jih organizirajo Planinska društva, niso dovolj. Planinska vzgoja bo morala krepkeje poseči v šole vseh stopenj, v krajevne skupnosti in delovne kolektive. Mogoče ne bi bilo narobe, če bi postal vsak obiskovalec gora član planinske organizacije, za sprejem vanjo pa bi moral pokazati določeno mero osnovnega planinskega znanja. Tako ukrepajo marsikje v tujini, pa jim doslej še ni bilo žal!

Končno pa ob odhodu v gore samemu sebi recimo: bodimo vendarle previdni, ne precenjujmo samega sebe in ne podcenjujmo gora ter upoštevajmo že tolikokrat napisane napotke. Če bomo tako ravnali, bo planinskih tragedij zanesljivo manj!

J. Košnjek

5. stran:

**Prek 20 let
poslovne in
organizacijske
trdnosti**

Peke

11. STRAN:

**In »jungri«
so »gseli«
postali ...**

Promet v poletni sezoni

Kljub gneči manj nesreč

Promet na vpadnicah, ki vodijo od severne meje proti jugu, se v poletnih dneh zelo zgosti. Letošnje poletje pa je bilo za ceste sploh še nekaj posebnega, saj tolikšnega prometa že dolgo ni bilo. Vendar pa je bil na srečo promet le gost, odvijal pa se je dokaj normalno in brez posebnih zastojev. Vsa turistična reka, ki je čakala pred mejnimi prehodi, se je po gorenjski in drugih magistralah dokaj enakomerno odtekala proti morju. »Tako poletni sploh nismo potrebovali helikopterja, ki je najbolj primerno sredstvo za pregled nad prometno gnečo in zastoji,« je povedal inšpektor Mirko Derlink z Uprave javne varnosti Kranj.

Letošnji trije najbolj prometni meseci v letu junij, julij in avgust niso kljub izredni pločevinasti gneči terjali kak izjemno visok krvni davek. »V primerjavi s prejšnjima dvema sezonama, se je v letošnji pripetilo celo najmanj prometnih nezgod: vsega skupaj je bilo nesreč s telesnimi poškodbami in smrtjo udeležencev letos 156, v lanski sezoni 183 in v predlanski 193,« je razložil zbrane podatke inšpektor Derlink. »Sezona je terjala 13 mrtvih, lani jih je bilo 10, pred dvema letoma pa izjemno visoko; kar 25. Tudi ranjenih je bilo letos manj; kar je še posebej razveseljivo — poleti ni v prometni nesreči umrl noben otrok, medtem ko so lani in predlani umrli po trije. S tem pa ni rečeno, seveda, da otroci niso bili udeleženi v prometnih nezgodah: ranjenih je bilo celo nekaj več otrok, in sicer 22. Zelo mirno prometno poletje, seveda ne po hrupu motorizirane reke, pač pa po številu teh hujskih nesreč, so imeli v jeseniški občini, kjer se je število nesreč v sezoni od lani zmanjšalo na polovico, prav tako so nesreče močno upadle v tržiški občini, medtem ko v ostalih občinah številke sezonskih nesreč ostajajo približno iste kot lani in predlani.«

Kot že nekaj let doslej velja tudi letos, da tuji vsaj na gorenjski magistrali ne povzročajo prometnih ne-

sreč; v treh poletnih mesecih so bili tuji državljani udeleženi le v 11 prometnih nesrečah s telesnimi poškodbami, vsa ostala bera pa odpade na naše državljane z jugoslovanskimi in tujimi registracijami avtomobilov. Sicer pa sta bili v sezoni le dve hudi prometni nesreči, vsega skupaj pa letos tri, v katerih je umrlo po dvoje ljudi; na srečo na gorenjskih cestah že nekaj časa ni tako hudih nesreč, v katerih bi smrtna kosa zamahnila bolj na široko.

»Relativno manjše število hujskih prometnih nesreč ob gostem prometu ima seveda svoje vzroke: predvsem gornji del gorenjske magistrale je dokaj ozek in poln ovinkov, tako da se v gostem prometu vozniki ne spuščajo v tvegana prehitavanja in sploh v tako vožnjo, ki ne bi

ustrezala tej cesti. Po drugi strani pa je tudi prometna milica v sezoni dokaj več pozornosti posvetila prav jeseniškemu delu gorenjske magistrale, tako da smo tak rezultat pravzaprav morali pričakovati. Med vzroki prometnih nesreč v treh poletnih mesecih je bila na prvem mestu neprimerna hitrost, sledi izsiljevanje prednosti v križiščih, nepravilno srečevanje, vinjenost, nepravilna hoja pešcev itd. Med odseki cest, kjer se je pripetilo največ hujskih nesreč v sezoni, je na prvem mestu odsek magistralne ceste med Jeprco in Orehkom, kjer se je pripetilo 10 nesreč, lani le 2; sicer pa je največ nesreč na regionalnih cestah — 50, na magistrali pa jih je bilo 37.«

L. M.

Triglav pod mojim podplatom

12. STRAN:

**V nedeljo
proslava v Strahinju**

V spomin na borbo II. bataljona Kokrškega odreda z Nemci, ki je bila 13. in 14. septembra leta 1942 v Uden borštu in je terjala med partizani precej žrtev, organizirajo družbenopolitične organizacije Naklega vsako leto spominsko svečanost. Letošnja bo v nedeljo, 14. septembra, ob dveh popoldne pri grobišču v Strahinju. V kulturnem programu bodo sodelovali učenci osnovnih šol Naklo in Simon Jenko iz Kranja, pevski zbor iz Naklega in pihalni orkester iz Kranja. Na slovesnost so še posebno vabljene borci Kokrškega partizanskega odreda!

-jk

Naročnik:

Nguabi na obisku

Na povabilo predsednika SFRJ Josipa Broza-Tita je v sredo dopotoval na tridnevni uradni in prijateljski obisk predsednik ljudske republike Kongo Marien Nguabi. K nam je prišel v času, ko državni nevrščeni držav že analizirajo sadove ministrske konference nevrščenih v Ljubi.

Dan vojne mornarice

»Vrhovni komandant obojnih sil SFRJ Tovarš Tito je vsakokrat, ko je ocenjeval pomen morja in obale za našo deželo, njeno neodvisnost in obrambo, opozarjal na Jadransko morje in svet, ter vedno podprl razvoj naše vojne mornarice in vseh drugih sil naše obrambe v jadranskem prostoru.« je med drugim dejal ob dnevu naše mornarice - 10. septembra - pomočnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo in vojno mornarico admiral Branko Mamula.

Odgovornost organizacij ZK

V Beogradu je bila seja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ. Med razpravo so poudarili, da morajo povsod v Zvezi komunistov takoj pričeti ugotavljati, ali se izvajajo sklepi zadnjih sej predsedstva CK ZKJ, še posebno tisti, ki se nanašajo na uresničevanje za leto določene ekonomske politike in tisti, ki se nanašajo na krepitev zakonitosti v gospodarskem poslovanju. Poudarili so, da morajo vse organizacije ZK še nadalje odločno nastopiti za uresničevanje naporov združenega dela ter drugih družbenih činiteljev za stabilizacijo gospodarstva in trga ter za dosledno izvajanje družbenih dogovorov o cenah.

Bogato najdbišče nafte

Blizu Koprivnice so vrtalci Naftaplina iz Zagreba našli na bogato najdbišče nafte, in sicer v globini 2950 metrov. Za zdaj se seveda še ne ve točno, za kakšne količine gre. Če lahko sodimo o sedanjih ugotovitvah Naftaplina, gre za najbogatejše najdbišče nafte ne samo v Podravini, ampak v vsej Jugoslaviji.

Pomoč Kragujevcu

Člani izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane so sklenili, da bodo skupščini mesta predlagali, da nakaže Kragujevcu pomoč pri odpravljanju posledic nedavnih neurij v višini 250.000 dinarjev. Znesek bodo takoj nakazali.

Krompirja naj ne bi izvažali

Zvezna direkcija za rezerve živil je priporočila pridelovalcem krompirja, naj te kulture ne izvažajo. Takšno stališče je bilo objavljeno potem, ko so vojvodinski in slovenski proizvajalci zahtevali odobritev izvoza za več kot 10.000 ton krompirja. Pridelovalci so zahtevali izvoz zaradi nizkih cen na domačem trgu.

Angolci v Jugoslaviji

Ta teden je bila na obisku v naši državi delegacija ljudske fronte za osvoboditev Angole (MPLA), ki jo vodi član političnega biroja MPLA Iko Careira. Delegacija se je pogovarjala s predstavniki naše vlade in družbenopolitičnih organizacij. Med drugimi jo je sprejel tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc.

Kranj

Včeraj je bila seja izvršnega odbora izobraževalne skupnosti Kranj. Delegati so se pogovarjali o osnutku dogovora o družbenem planu SRS za obdobje 1976-1980, stabilizacijskem programu izobraževalne skupnosti Kranj do koca leta 1975, o osnutku programa izobraževalne skupnosti za leto 1976 in o drugih problemih šolstva v kranjski občini.

Ta teden je imel izvršni svet kranjske občinske skupščine dve seji. V tork popoldne je obravnaval osnutek dogovora o družbenem planu SR Slovenije za obdobje 1976-1980, nadalje osnutek temeljev za dogovor o družbenem načrtu Jugoslavije za prihodnja štiri leta, uresničevanje ustavnih določb o združenem delu in o združevanju dela in sredstev ter nazadnje ocenil tudi spoštovanje zakonitosti v kranjski občini.

Včeraj zjutraj pa je izvršni svet na 64. seji najprej obravnaval poročilo o uveljavljanju in izvajanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v občini, spremembo odloka o javnem redu in miru in odlok o pomožnih objektih in o gradbenih presejih, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje.

Danes popoldne se bo v Kranju na razširjeni seji sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Obravnaval bo osnutek dogovora o družbenem planu SR Slovenije za obdobje 1976-1980. A. Z.

Radovljica

V sredo popoldne so se v Radovljici sestali vsi trije zbori občinske skupščine. Kot smo že poročali, so prvotni dnevni red kasneje razširili, tako da so na seji obravnavali osnutek dogovora o družbenem planu SR Slovenije za obdobje 1976-1980, osnutek zakona o ukrepih za pospeševanje razvoja manj razvitih območij in manj razvitih obmejnih območij v Sloveniji in o nekaterih drugih vprašanih s tega področja. V nadaljevanju pa so obravnavali še gospodarska gibanja v občini v prvem polletju, izvajanje republiške resolucije in občinskih smernic o družbenoekonomskem razvoju od januarja do junija letos in predvidena gospodarska gibanja v občini v prihodnjem letu. Razpravljali so tudi o delitvi presežkov samoupravnih interesnih skupnosti iz leta 1974 in o izločenih sredstvih občinskega proračuna iz leta 1972.

Koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti pri gospodarski stabilizaciji v radovljiški občini - odbor deluje pri občinski konferenci socialistične zveze - je na podlagi obiskov posebnih delovnih skupin v delovnih organizacijah in samoupravnih interesnih skupnostih v občini že izdelal oceno družbenopolitične aktivnosti pri izvajanju nalog stabilizacije. Ocena temelji na podlagi letošnjih polletnih rezultatov poslovanja posameznih organizacij in panog. Sestavljavci v njej ugotavljajo, da so v večini organizacij združenega dela in v temeljnih organizacijah kakor tudi v samoupravnih interesnih skupnostih izdelali stabilizacijske programe in da jih po večini tudi uspešno uresničujejo. Eden od sklepov tudi pravi, da bodo v prihodnje delovne skupine koordinacijskega odbora redno obiskovale delovne organizacije in preverjale uresničevanje začrtanih programov. A. Z.

Škofja Loka

V torek, 16. septembra, ob 13. uri se bosta v Škofji Loki sestala na skupni seji predsedstvo občinske konference SZDL Škofja Loka ter družbenopolitični zbor škofjeloške občinske skupščine. Predlagan je naslednji dnevni red: pregled sklepov tretje seje predsedstva ter obravnava poročila o uresničevanju družbenoekonomske politike v občini Škofja Loka ter analiza stabilizacijskih načrtov v TOZD in OZD. -jg

Tržič

V torek se bo sešla na redno zasedanje občinska konferenca ZKS Tržič. Dnevni red je dokaj obsežen. Člani konference bodo razpravljali o oceni analiz in ukrepov za stabilizacijo gospodarstva v občini Tržič, položaju tržiške Delovske univerze in družbenem dogovoru o izobraževanju, oceni usposabljanja komunistov v pretekli izobraževalni sezoni in programu idejnega usposabljanja komunistov v prihodnji izobraževalni sezoni ter kadrovskih vprašanjih. -jk

Mladinci med graničarji

V soboto, 6. in nedeljo, 7. septembra, je bilo na karavli Tromeja dvodnevno srečanje graničarjev in mladincev iz jeseniške občine. Organizatorja srečanja, občinska konferenca ZSMS Jesenice in karavla Tromeja, sta v nadvse uspeli obliki skupnega sodelovanja izkoristila prijetno s koristnim. Udeleženci so v dveh dneh pripravili več športnih in družabnih srečanj, z velikim zanimanjem pa so sledili tudi predavanju o obrambni vzgoji.

V soboto popoldan so se mladinci in graničarji pomerili najprej v odbojki, streljanju, namiznem tenisu in šahu. Zvečer je zbranim govoril Alojz Rakoše, in sicer o uveljavljanju koncepta SLO ter o nalogah mladih s področja ljudske obrambe. Sobotni večer so sklenili s srečanjem ob tabornem ognju. V nedeljo so graničarji popeljali mladince še na izlet na tromejo.

Srečanja se je poleg graničarjev s karavle Tromeja udeležilo dvajset članov občinske konference ZSMS Jesenice in članov OO ZSMS Rateče - Planica. Ob sklepu so bili vsi enotnega mnenja, da je takšna srečanja treba pogosteje organizirati. J. R.

Nepoklicni člani izvršnih svetov

Ko so na zadnji seji predsedstva medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko razpravljali o nekaterih konkretnih nalogah in prihodnjem kratkoročnem obdobju, so sklenili, da morajo že prihodnji mesec v vseh gorenjskih občinah imenovati samoupravne pravobranilce. Predsedstvo se je tudi zavzelo, naj izvršni sveti občinskih skupščin čimprej imenujejo tudi nekaj nepoklicnih članov. Prav tako je treba ustanoviti kadrovske službe pri občinskih skupščinah. Posebno skrb je treba posvetiti izobraževanju kadrov v socialistični zvezi, občinskih skupščinah, krajevnih skupnostih in v samoupravnih interesnih skupnostih. V slednjih pa je treba rešiti tudi vprašanje skupnih služb in racionalnejšega poslovanja. A. Z.

Odlikovanja v Plamenu

Na sobotni slavnostni seji delavskega sveta tovarne Plamen v Kropi v počastitev 25-letnice samoupravljanja je predsednik radovljiške občinske skupščine izročil odlikovanja dvajsetim Plamenovim delavcem. Odlikovani so bili: Jožefa Božič, Stanko Habjan, Janez Lazar, Dana Škriba, Valentin Šparovec in Anton Zupan z redom dela s srebrnim vencem. Medaljo zaslug sta dobila Tončka Lazar in Franc Šolar. Jože Bešter, Anica Bogožalec, Polona Bertonec, Jože Kavčič, Lenart Kavčič, Mirko Kolenc, Marija Pavlič, Tinca Praprotnik, Janez Smrekar, Jože Smrekar, Ivan Tavčar in Pavla Varl pa so dobili medaljo dela. C. R.

Čestitka Mihi Marinku

V ponedeljek se je v Kranju sestalo predsedstvo medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko. Razpravljalo je o pripravah na konstituiranje medobčinskega sveta in o predlogu delovnega programa. S seje so poslali tudi čestitko Mihi Marinku za 75. rojstni dan.

Odbor podpisnikov družbenega dogovora

Na podlagi sklenjenega družbenega dogovora o gradnji šol, vrtcev in rekreacijskih ter drugih objektov v krajevnih skupnostih v kranjski občini bodo v kratkem izvolili odbor podpisnikov tega dogovora in sekretarja. Predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Franc Šifkovič pravi, da se bodo še letos lotili izdelave načrtov za posamezne objekte in da bodo prihodnje leto že lahko začeli z gradnjo. A. Z.

RIM - V zaključnem dokumentu preiskave o prevratniški dejavnosti italijanskih neofašistov med letoma 1970 in 1974 je zapisano, da je obveščevalna služba naše sosednje države (SID) vedela za poskus državnega udara leta 1970, vendar tega vladi ni sporočila. Zato preiskovalci zahtevajo, naj sede na zatožno klopi 86 desničarjev, pet pa jih kaže takoj aretirati. Oblastem je prišel v roke med drugim proglas, ki so ga želeli pučisti prebrati v zasedenem poslopiju rimske televizije. V proglasu »črni princ« fašist Valerio Borghese (lani je umrl v Španiji) sporoča, da je prišel čas dolgo pričakovane državnega udara. Oborožene sile, policija in najodgovornejši ter najprej reprezentativnejši Italijani so z nami, piše med drugim v proglasu. Pučisti so prvi državni udar načrtovali ponoči med 7. in 8. septembrom leta 1970, vendar so namerno preložili na noč med 7. in 8. decembrom istega leta. Tokrat so se v Rimu že zbrale fašistične udarne skupine. Italijanska javnost kljub temu sodi, da dokument preiskave ne razkriva celovite resnice o udaru, temveč le polovično.

BANGKOK, PHNOM PENH, HONGKONG - V torek je hongkonški radio prestregel poročilo radia kamboške prestolnice Phnom Penha, da se je princ Norodom Sihanuk po zmagoslavni osvobodilni vojni in zmagi nad Lon Nolovimi silami zmagoslavno vrnil v domovino. Prinčev prihod so z bučnimi ovacijami sprejeli najvišji predstavniki vlade in države, menihi, delavci in drugi državljani. Norodom Sihanuk se je vrnil iz Pekinga, kjer je bil z družino v več kot petletnem izgnanstvu. Slovo v kitajskem glavnem mestu je bilo tako veličastno, kakršnega Kitajci prirejajo le najboljšim in najzvestejšim prijateljem. Iz tajske prestolnice Bangkoka pa so v sredo sporočili, da so v kraljevski palači v Phnom Penhu priredili na prinčev čast svečan banket.

LIZBONA - Na Portugalskem se razmere in vladna kriza ne morejo in ne morejo normalizirati. Do razkola prihaja v »gibanju obojnih sil«, nosilca novega razvoja Portugalske, ki sta ga po poročilih iz konca preteklega tedna bojkotirala kopna vojska in letalstvo. Svoje terjajo begunci iz Angole, v začetku tedna pa je odstopila še vlada s prvim ministrom Vascom Gonçalvesom na čelu. Predsednik republike Costa Gomes je že peti zaporedni odstop vlade od 25. aprila dalje sprejel. Začela so se pogajanja o sestavi nove vlade med predsednikom Costa Gomesom in novim mandatarjem viceadmiralom Pinheirom de Azevedo, ki upa, da bo vlada do konca tedna nared. Pogajanja med Costa Gomesom, novim mandatarjem Azevedo in predstavnikami strank so mrzlična, čeprav skušajo nekateri odvrti pozornost svetovne javnosti od Portugalske z besedami: saj se ne dogaja nič pomembnega...

SEATTLE - V tem mestu države Washington je predsednik Združenih držav Amerike Gerald Ford izjavil, da si od obiska na Kitajskem, ki ga načrtuje konec leta, veliko obeta. Pri tem ni »meril« le na poglobitev trgovskega sodelovanja, temveč tudi na krepkejšo vez med državama na političnem, kulturnem in diplomatskem področju. Prvi mož Združenih držav je omenil boljše sodelovanje tudi z drugimi azijskimi državami in ne le s Kitajsko in Japonsko. V nekem drugem govoru pa je Gerald Ford dejal, da bi čez šest ali osem mesecev zanesljivo izbruhnila nova vojna na Bližnjem Vzhodu, če ne bi sklenili egiptovsko-izraelskega sporazuma.

TRST, CELOVEC - Predstavniki slovenske narodnostne manjšine v Italiji so sprejeli v začetku tedna tri pomembne dokumente. Slovenska kulturna in gospodarska zveza je javnosti posredovala izjavo o rabi slovenskega jezika, skupina 35 predstavnikov Beneških Slovencev prismo z zahtevo po popolnem priznanju narodnostnega položaja Slovencev v Videmski pokrajini, svet slovenske skupnosti pa stališča o slovenskih televizijskih oddajah. Boj za narodnostne pravice so ponovno izpričali tudi koroški Slovenci na zborovanju v Globasnem. Zbrali so se slovenski koroški izseljenci in drugi zavedni rojaki. Dr. Franci Zwitter je dejal, da so Koroški Slovenci pripravljali pogovarjati se s pristojnimi in da je bil optimizem ob pogovorih s kanclerjem preuranjen. Vlada namreč še naprej vztraja pri preštevanju posebne vrste in formalističnem reševanju manjšinskega vprašanja. Zato Slovenci na bližnjih parlamentarnih volitvah ne morejo podpreti nobene od strank, ki so na strani preštevanja.

ZENEVA - Razgibana diplomatska dejavnost ob mirovnem sporazumu in razmejitev sil Izraela in Egipta na Sinaju se nadaljuje. Čeprav povzroča predvsem v arabskih državah različne odmeve, Sirski predstavniki na primer izjavljajo, da je sporazum udarec arabski solidarnosti in enotni fronti. Sicer pa so se v sredo v Zenevi že tretjič sestali egiptovski in izraelski vojaški izvedenci pod predsedstvom poveljnika mirovnih sil OZN na Bližnjem vzhodu generala Enza Sillasvya. Njihova naloga je določiti podrobnosti razmejitev sil na Sinaju na osnovi začasnega mirovnega sporazuma, ki je bil podpisan pretekli četrtek.

BUENOS AIRES - Včeraj je minilo dve leti od državnega udara in padca ter smrti zakonitega čilskega predsednika Salvadora Allendeja. Oblast je prevzela vojaška hunta z generalom Pinochetom na čelu, ki doma in na tujem zgublja privrženca. Presenetljiv je zato poziv predsednika čilske krščanske demokracije, ki pred dvema letoma pravi vrata ni obsojila, temveč je celo pomagala strmoglaviti Allendejevo vlado in zato danes ni izven zakona kot druge napredne stranke s socialisti in komunisti na čelu, k oblikovanju enotne politične fronte za boj proti Pinochetovi strahovladi. Poziv je podpisal predsednik krščanskih demokratov Renan Fuentealba. J. Košnjek

LIP lesna industrija Bled TOZD lesna predelava Rečica

na podlagi sklepa odbora za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

objavlja naslednji prosti delovni mesti v TOZD lesna predelava Rečica

1. vodje montaže

Pogoji: srednja šola lesnoindustrijske smeri ali gradbene smeri ali VK, izpit iz varstva pri delu, 5 let oz. 3 leta delovnih izkušenj

2. razpisovalca delavniške dokumentacije

Pogoji: srednja ekonomska oz. dveletna administrativna šola, obvladanje stojepisja, opravljena pripravniška praksa oz. 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca.

Prijave za objavljeni delovni mesti naj zainteresirani pošljejo pisмено na naslov: LIP, lesna industrija Bled, TOZD lesna predelava Rečica, 64260 Bled, Rečiška c. 64/a. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Mesto ne dohaja potreb po varstvu

S septembrom se ne odprejo le vrata za šolarje, pač pa se spet začne čez poletje malo zastalo delo v vzgojnovarstvenih ustanovah. Na žalost pa bodo vrata vrtcev za marškaterega predšolskega otroka ostala tudi v letošnjem letu zaprta; v slovenskem merilu to brez družbenega varstva nekaj manj kot 70 odstotkov predšolskih otrok, v posameznih občinah kot je na primer Kranjska, pa bo ostal odstotek v varstvu zajetih otrok še vedno pod republiškim. Odstotek v mestu zajetih otrok v varstvo je sicer že dokajšen, saj skoraj dosega 40 odstotkov, vendar pa ob takšni zaposlenosti žensk — v Sloveniji je občina na tretjem mestu za ljubljansko in mariborsko — odstotek še vedno ni zadovoljiv. Absolutne številke sicer kažejo manj bolečo sliko: v septembru je bilo na novo sprejetih v kranjske mestne vrtce 375 predšolskih otrok, od tega 65 dojenčkov. Številka pa še ni dokončna in bo v tem mesecu, če bo vse po sreči, višja še za okoli 50 otrok.

»Trenutno ima vzgojno varstveni zavod Kranj 62 oddelkov predšolskega varstva, od tega 7 za dojenčke,« je povedala direktorica Ančka Gašperšič. »Ker pa se je letos v novo naselje Planina naselilo zelo veliko novih stanovalcev z majhnimi otroki, se tako mi kot tudi ostali odgovorni dejavniki v občini že od maja, ko smo zvedeli za potrebe po varstvu, ukvarjamo s skoraj nerešljivim problemom: kako zagotoviti varstvo za otroke v novem naselju Planina, ker v dosedanjih dveh vrtcih tega nikakor ni mogoče. Pritisk staršev, ki nimajo varstva, je res zelo velik. Zato se je izvršni odbor skupnosti otroškega varstva

Kranj odločil za začasno zasilno rešitev.

Začasno naj bi namreč, vendar to pomeni, da kar za eno šolsko leto, organizirali dva oddelka predšolskega varstva v telovadnici vrtca Janina in pa v prostoru vrtca Tatjana Odrove, kjer je bilo prej skladišče igrač. Rešitev seveda ni najboljša, saj zaradi tega otroci v mestnih vrtcih ne bodo sedaj imeli telovadnice. V teh dveh začasnih oddelkih bodo izključno otroci s Planine, kjer je bilo letos največ prijavljenih otrok za varstvo in seveda tudi največ odklonjenih, skupaj 280 otrok. Zato bo tudi 50 otrok v varstvu le kaplja v morje hudih potreb po varstvu v novem naselju Planina.

»Tudi planirana gradnja vrtca za 140 otrok na Planini,« pravi Ančka Gašperšičeva, »je po mnenju naše delovne skupnosti premajh-

na; zavzemamo se za vrtec za 280 otrok, saj naseljevanje na Planino še ni zaključeno. Tudi potrebe po varstvu niti ne poznamo: registriranih smo letos imeli vsega 856 prijav, od tega smo odklonili 481 otrok, kar pa seveda ne pomeni, da večjih potreb po varstvu trenutno ni. Saj starši, ko zvedo za tako stanje, otrok niti ne poskušajo prijavljati.«

Dokler ne bo na Planini zgrajen nov vrtec, bo treba poiskati drugačno rešitev. Izvršni odbor skupnosti otroškega varstva Kranj je zato predlagal nakup dvostanovanjske hiše na Planini, ki naj bi jo preuredili za 6 oddelkov varstva do prihodnjega šolskega leta 1976/78. Potrebne pa bodo verjetno še drugačne rešitve problemov z varstvom v občini. L. M.

Leto štipendiranja po novem sistemu

Strokovna služba poklicnega usmerjanja pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje Kranj že od prejšnjega šolskega leta urejuje vse administrativno-tehnične in strokovne zadeve v zvezi s štipendiranjem, potem ko je bil sprejet samoupravni sporazum v posameznih občinah. Enak način urejanja teh zadev so po gorenjski regiji prevzele še ljubljanska, mariborska in koprška regija, medtem ko vse druge občine urejajo in vodijo štipendijske

zadeve še same, čeprav tak sistem nikakor ne zagotavlja popolnega pregleda nad štipendisti v eni regiji.

Po enem letu enotnega reševanja štipendijske politike v regiji si je služba poklicnega usmerjanja na zavodu nabrala kar precej izkušenj: izvršni odbor skupnih komisij podpisnic sporazuma o štipendiranju bo zato v kratkem razpravljal in sklepal o nekaterih spremembah in dopolnitvah določil samoupravnega sporazuma o štipendiranju.

»Vse kaže, da bo izvršni odbor moral sklepati o pomembnih dopolnitvah,« je povedala Marija Štular, strokovni sodelavec za štipendiranje na zavodu: »pri ugotavljanju dohodka kandidata za štipendijo naj bi se z novim letom upoštevali vsi družinski dohodki in ne le dohodek iz 42-urnega delovnika. Razen tega bo potrebno popraviti tudi količnik, ki so nam ga doslej posredovale občine za izračunavanje štipendij kmečkih otrok, saj je prav zaradi tega nastalo veliko nesorazmerje med štipendijami delavskih otrok in štipendijami kmečkih otrok: kmečki otroci so tako prejeli kar za tretjino višje štipendije.«

Razen uskladitve med štipendijami kmečkih in delavskih otrok pa bodo razmišljali tudi o možnosti povečanja štipendij otrok mater samohranilk, pretehtali pa bodo tudi predlog povečanja štipendij učencem na poklicnih šolah oziroma možnost, da bi učence bolj pritegnili v te šole s prejemanjem štipendije tudi med prakso in ne le med teoretičnim poukom.

Večina absolventov gorenjskih osnovnih šol se namreč odloča za šolanje na srednjih šolah. Anketa med učenci osmih razredov osnovnih šol in med učenci četrtil razredov srednjih šol, ki jo je izvedla med šolskim letom služba poklicnega usmerjanja zavoda za zaposlovanje Kranj, je pokazala, da si večina absolventov želi nadaljevati šolanje in da večina tudi želi prejeti štipendijo. Od okoli 900 anketiranih je doslej do začetka septembra poslalo prošnje za dodelitev štipendije nekako polovica, do konca razpisnega roka pa bo verjetno številka precej večja.

»S septembrom bo naša služba prevzela strokovna opravila v zvezi s štipendisti tudi od jeseenske občine, tako da pričakujemo, da se bo številka vseh štipendistov v regiji povzpela na več kot 2000. Med letom pa je bilo štipendistov več kot 1300, od tega nekaj več kot 600 kadrovskih, to je tistih, katerim izplačujemo razliko v življenjskih stroških do štipendije, ki jo prejemajo v delovni organizaciji.«

Novi sistem štipendiranja v resnici omogoča nadaljnje šolanje vsem učencem, ki si to želijo, a nimajo potrebnih sredstev. Vendar pa bo potrebno tudi štipendiranje iz združenih sredstev delno korigirati: štipendije iz solidarnostnega sklada se namreč podeljujejo ne glede na potrebe gospodarstva. Zato bo treba v bodoče, morda že z novim letom, bolj gledati na potrebe po določenih kadrih, ki jih delovne organizacije najbolj potrebujejo, in pa upoštevati tudi sposobnost kandidatov za določene poklice. Podatke o tem služba vsekakor ima, saj je preverjanje sposobnosti in s tem povezano poklicno usmerjanje že nekajletna praksa med učenci petih in osmih razredov na gorenjskih osemletkah.

L. M.

dogovorimo se

SEJA ŠKOFJELOŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

V sredo, 17. septembra, ob 16. uri bo v Škofji Loki deveta skupna seja vseh treh zborov škofjeleške občinske skupščine. Delegatom družbenopolitičnega zbora, zbora združenega dela ter zbora krajevnih skupnosti bo predloženi v razpravo in obravnavo deset točk dnevnega reda. To so: odobritev zapisnika zadnje skupne seje ter poročilo o izvršitvi sklepov, poročilo o nekaterih elementih gospodarskega položaja v občini v prvem polletju letošnjega leta in o družbenopolitični aktivnosti za uresničitev družbenoekonomske politike v občini in analiza stabilizacijskih programov v TOZD in OZD, primerjava nekaterih podatkov osnov za družbeni načrt Jugoslavije ter osnutka dogovora o izvršnem svetu skupščine občine Škofja Loka, poročilo o delu skupine delegatov, ki delegira enega delegata v zbor občin skupščine SR Slovenije, poročilo o delu skupine delegatov, ki delegira po dva delegata v zbor združenega dela skupščine SR Slovenije za področje gospodarstva, informacija o obrambnih pripravah v krajevnih skupnostih, predlog odloka o potrditvi urbanističnega načrta za območje rekreacijskega središča Stari vrh in Gabrška gora in pravilnika za izvajanje urbanističnega načrta, predlog odloka o spremembi urbanističnega načrta Škofje Loke in o potrditvi zazidalnega načrta stranskih obratov SGP Tehnik Škofja Loka v Starem dvoru ter delegatska vprašanja.

STABILIZACIJA IN URESNIČITEV DRUŽBENOEKONOMSKE POLITIKE

V naporih za stabilizacijo in popolno uresničitev začrtane družbenoekonomske politike sta prav gotovo najpomembnejši in najaktualnejši točki sredine seje škofjeleške občinske skupščine predlagani druga in tretja točka dnevnega reda. O teh vprašanjih so pred dnevi že razpravljali na sejah izvršnega sveta občinske skupščine ter koordinacijskega odbora za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomske politike, predsedstva občinskega sindikalnega sveta ter drugih forumih. Organizacije združenega dela ter temeljne organizacije združenega dela so stabilizacijske načrte že pripravile. Na sredini seji pa je vrsta tudi na delegatih vseh treh zborov, da jih ocenijo. Mnoge delegacije in konference delegacije so v teh dneh že sklicale sestanke z vodstvi podjetij, vodstvi samoupravnih organov ter vodstvi družbenopolitičnih organizacij, da bi skupno obravnavali gradivo in pripravili čim tehtnejše pripombe.

J. Govekar

Ob 30. obletnici osvoboditve Grozljive sanje niso bile resnične

bili to Janez in Milan Žakelj, Milan Brus in Dušan Jan. Jože Kavčič je tudi potlej, do leta 1944, ko je osvobojeno žirovsko področje popustilo pritisku Nemcev in njihovih pomagačev, vztrajen sodelavec gospodarske komisije okrožnega odbora Osvobodilne fronte. Člani gospodarske komisije so morali skrbeti za žive in oblačila ljudi, ki sami sebe niso bili kos preživljati.

»Tudi 116 ljudi smo morali v času svobodnih Žirov oskrbovati s hrano, ki je morala biti takšna, kakršno so dajali Nemci na 'karte'. Tudi večji del oskrbovanja bolnišnice Franja je bila skrbr naše komisije. Pri nas so se razen tega pogosto ustavljali tudi bataljoni in tudi njim je bilo treba dati jedače in oblačil ter streho nad glavo. Bili so dnevi, ko je bilo treba preskrbeti in razdeliti tudi 55 kilogramov masti in drugih živil. Ni bilo lahko, vendar smo imeli v Žirovcih neprecenljivo oporo...«

Ko se je moral Jože Kavčič iz Žirov umakniti, je postal borec zaščitnega bataljona glavnega štaba, ki mu je načeloval Albin Drolc-Krtina. Najhujše čase vojne, ko je že ranjeni okupator tvegval vse za uničenje partizanske vojske in pri tem tudi ni izbiral sredstev, sta Kavčič in že pokojni Krtina delila dobro in slabo. Varovati je bilo treba ljudi, soborce, štab, premoženje partizanov v danih ljudi itd. Spominja se, ko je dneve in dneve potuhnjeno, da ga Nemci ne bi odkrili, čepel nekje nad Kopačnico. Le suhe bruške je imel pri sebi. Ko je še teh zmanjkalo, ga je držala pokonci samo volja. Objela ga je dremanica in grozne sanje: ubili so mu ženo in otroke! Trdno prepričan, da je bilo to res, je zbral izčrpan mož še toliko moči, da je poizvedel o »grozljivi« resnici. Pa je na srečo in veselje spoznal, da so njegovi živi in da je bil zanj nepojemljivi zločin le sanjski privid zaradi izčrpanosti in stalnega beganja... Da je bila smola še večja, so njega in dva soborca ujeli še »beli«. Ko so jim izrekli že smrtno obsodbo, so borci s Kavčičem na čelu ušli in dočkali konec vojne.

Jože Kavčič je dočakal zmago-slavn 9. maj v rojstnih Žireh, med domačimi ljudmi, ki so toliko žrtvovali za revolucijo... J. Košnjek

Revolucionarno vrenje pred vojno in med njo ter poveljni graditev Žirov v skrajnem koncu Poljanske doline so tesno povezani z Jožetom Kavčičem, rojenim leta 1902, čevljarjem, sedaj stanujočim v Stari vasi 12 pri Žireh. Skoraj 20 let je že upokojen ta trdoživ možakar. Razen čevljarjenja je opravljal več drugih poklicev. Miličnik je bil in celo sprevodnik na avtobusni progi Ziri-Ljubljana. Žirovec uspešno prenaša težo let. Če se mu le ponudi priložnost, poprime za delo. Najljubša pa so mu snidenja s predvojnimi in medvojnimi tovariši iz revolucije in narodnoosvobodilne borbe ter mladimi, ki nadaljujejo revolucionarne tradicije. Visok možakar, koščene obraza in prodornih ter bistrih oči je vedno njihov dobrodošel gost in sogovornik. Kavčičeva hiša v Žireh je bilo redno shajališče domačih aktivistov Osvobodilne fronte. Tkali so aktivistične vezi med prebivalstvom in nudili prvim partizanom na tem področju obilo pomoči. 12. decembra leta 1941 so Jožeta Kavčiča partizani prvič poklicali na »vezo«. Šest dni kasneje je sposoben aktivist in terence peljal v gozdove prvo skupino prvoborcev. Spominja se, da so

Ljubljanska banka

Svet delovne skupnosti Ljubljanske banke podružnice Kranj

ponovno objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- šefa odseka — analitika kreditno-denarnega poslovanja
- šefa odseka — strokovnega referenta za kreditne posle
Pogoji za delovni mesti pod 1. in 2.: visoka šola ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj
- šefa blagajne, likvidature in trezorja — vodje izmene
Pogoji: višja šola ekonomske smeri ali višja šola za organizacijo dela, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj ter pasivno znanje enega tujega jezika. Delo poteka v dveh izmenah.
- blagajnika dinarske blagajne
- referenta za dinarsko varčevanje
Pogoji za delovni mesti pod 4. in 5.: štiriletna srednja šola ekonomske, komercialne, upravno-administrativne smeri ali gimnazija z zaključnim izpitom in 2 leti delovnih izkušenj. Delo poteka v dveh izmenah.

ter objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- tajnice direktorja
Pogoji: štiriletna srednja šola administrativne ali ekonomske smeri, 3 leta delovnih izkušenj ter pasivno znanje enega tujega jezika.
- referenta urejevalca
Pogoji: štiriletna srednja šola ekonomske, komercialne, upravno-administrativne smeri ali gimnazija z zaključnim izpitom ter 2 leti delovnih izkušenj.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati za delovna mesta na poslih s prebivalstvom, ki so iz drugih jezikovnih območij, morajo pogovorno obvladati slovenščino.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema oddelke organizacije in splošnih poslov v Ljubljanski banki, podružnici Kranj, Cesta JLA 4 do 20. septembra 1975. Prijavljeni kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri najkasneje v 30 dneh po roku za prijavo.

L. M.

Sporna žabniška cesta in most

Komisija za tehnični pregled mostu v Žabnici in okrog 150 metrov dolgega moderniziranega cestišča pred mostom sodi, da objekta nista primerna za uporabo, čeprav je Cestno podjetje Kranj kot glavni izvajalec del opravilo vsa dela, zapisana v pogodbi med CP Kranj in investitorjem Skupščino občino Kranj

Letos je dokončno stekel promet po modernizirani cesti Kranj - Skofja Loka skozi Žabnico. Večji del cestišča je bil popravljen že prej, na osnovi pogodbe med investitorjem Skupščino občine Kranj in glavnim izvajalcem del Cestnim podjetjem iz Kranja pa je bila letos odstranjena tudi glavna hiba ceste: most v Žabnici. Hkrati z mostom je bil urejen tudi nekaj več kot 150 metrov dolg odsek ceste pred mostom. Cestno podjetje Kranj ni opravilo le v pogodbi zapisanih del, temveč se je samo odločilo za nekatere izboljšave pri PTT napeljavi, temeljih obrežnih opornikov in dveh dodatnih prehodih za pešce.

Konec preteklega meseca se je na prenovljeni cesti z mostom zbrala komisija za tehnični pregled, ki jo je

vodil republiški inšpektor za javne ceste inž. Jože Drnulovec, v njej pa so bili še zastopniki republiške skupnosti za ceste, republiškega vodnogospodarskega inšpektorata, republiškega sekretariata za urbanizem, investitorja, izvajalca gradnje in žabniške krajevne skupnosti. Komisija je ugotovila, da so bile dodatne dopolnitve objektov upravičene, obenem pa našla pomanjkljivosti, ki »ogrožajo stabilnost objekta ter varnost življenja ljudi in zdravja ljudi«. Zato komisija ni mogla predlagati izdaje uporabnega dovoljenja, pač pa izdajo odločbe o odpravi pomanjkljivosti. Le-te naj bi bile odstranjene do konca meseca. To pomeni, da odsek žabniške ceste z mostom ni sposoben za promet in bi ga morali kot takega zapreti!

Za kaj pravzaprav gre. Komisija za tehnični pregled ugotavlja, da manjkajo preiskave asfaltne zmesi in trdnosti ter nosilnosti vgrajenega asfalta. Po njeni sodbi bi bilo treba zgraditi pred izhodom iz žabniške gostilne zaščitno verižno ograjo s stebrički, na mostno ograjo vklesati letnico gradnje, utrditi betonske pokrove na PTT

jaških, na kolesarski stezi pri hiši številka 25 zagotoviti gabarit, pred mostom v Žabnici postaviti 4 metre dolgo odbojno ograjo, odstraniti pod novim mostom ostanke starega in primerno očistiti ter razširiti strugo Žabnice. Komisija je opozorila tudi na druge pomanjkljivosti, ki zadevajo predvsem bližnje stanovanjske hiše. Sem sodijo neprimerni iztoki iz strešnih žlebov, nepokriti svetlobni jaški, nepritrjeni lovilci snega, nevarnost zamakanja zidov hiš in neprimerna opažna žica.

Cestno podjetje Kranj ne nasprotuje odpravi teh pomanjkljivosti! Pripravljeni jih je odstraniti, samo pristojni naj izdajo zahtevano odločbo z rokom izvedbe manjkajočih del, komisija za tehnični pregled pa uporabno dovoljenje za cestni odsek in most! Ugotovljene pomanjkljivosti namreč niso tako kritične, da promet ob dopolnjeni signalizaciji ne bi bil varen.

Graditelj mostu in ceste pa je ob odločitvi komisije za tehnični pregled začuden predvsem zaradi tega, ker omenjenih dopolnitev, ki brez dvoma prispevajo k varnosti prometa in udeležencev v prometu, na osnovi pogodbe med investitorjem in izvajalcem del ni bil dolžan zgraditi. Del očitkov pa leti na lastnike hiš, ki so dolžni pomanjkljivosti odstraniti na osnovi odločb inšpekcijskih služb. Predvsem pa Cestno podjetje iz Kranja sprašuje, kako je mogel organ, ki je dal pred dnevi žabniški cesti in mostu »nezaupnico«, dovoliti promet skozi Žabnico aprila, ko je bil v popravilu most čez železniško progo na Orehku! J. Košnjek

Delavci Komunalnega podjetja Kovinar z Jesenic so minuli teden podrli na Plavžu staro Jakobovo hišo. Na tem mestu bodo začeli graditi nove stanovanjske stolpnice. - Foto: B. B.

Jubilej Donita

V organizaciji združenega dela Donit Medvode bodo danes svečano proslavili 25-letnico samoupravljanja. V Donitu je bilo konec leta 1974 zaposlenih 1086 delavcev, ki so v štirih temeljnih organizacijah združenega dela ustvarili 352 milijonov dinarjev realizacije. Prevzem podjetja v roke delavcev pred 25 leti bodo proslavili s slavnostno sejo delavskega sveta, na kateri bo spregovoril Peter Toš, predsednik komisije predsedstva CK ZKS za politični sistem in samoupravljanje v združenem delu, več samoupravljavcem pa bodo podelili diplome. -fr

Premalo za stabilizacijo

V torek je bilo v Ljubljani posvetovanje predsednikov občinskih in medobčinskih sindikalnih svetov. Udeležili so se ga tudi člani republiškega sveta Zveze sindikatov in sekretarji republiških odborov posameznih sindikatov. Govorili so predvsem o akciji za stabilizacijo.

Uvodno besedo je imela sekretarka republiškega sveta Zveze sindikatov Ivanka Vrhovčakova. Dejala je, da ni malo delovnih organizacij in družbenih skupnosti, ki so glasno za stabilizacijo, toda samo navzven. Negospodarstvo prednjači pred gospodarstvom. Toži, da ima že tako zelo pičlo odmerjene denarje, da ne more nikjer več varčevati. Potem je spregovorila tudi v številkah. »Predvidevali smo,« je dejala, »da se bo produktivnost letos dvignila za najmanj 4 odstotke, sedaj pa že vse kaže, da se bo komaj za enega. V nasprotju s tem, pa se silno hitro dvigujejo osebni dohodki. Če se bodo plačilne kuverte še naprej tako debelile, kot v prvih osmih mesecih, bodo plače ob koncu leta že za 34 odstotkov višje kot pred letom dni. Po drugi strani pa vse to povišanje sprti »požira« inflacija, saj se realni dohodki kljub tolikšnemu nominalnemu povečevanju, skoraj ne dvigujejo.

Izhod iz takšnega položaja je predvsem v boljšem delu, v več dela, z nobenim pritiskom za dviganje cen in osebnih dohodkov, temveč le v skrbi za boljše gospodarjenje.

V razpravi so predsedniki občinskih sindikalnih svetov poudarili, da bi akcija za stabilizacijo tekla bolje in hitreje, če bi bili delavci o njej in o nujnih ukrepih bolj obveščeni.

Kdaj asfalt na cesti Moste - Vodice?

Občani kaj hitro razločimo, kje so občinske meje. V nekaterih občinah je asfalt narejen le do občinske meje, naprej je makadamska cesta. Podobni primer je tudi s cesto, ki povezuje Moste z Vodici. Nekdaj je bila to zelo prometna povezava, saj so tod prevažali kmetje pridelke iz Vodice v Kamnik, pa s Štajerske na Gorenjsko in naprej na Primorsko. Danes se avtomobilisti ognejo tej najkrajši povezavi Vodice v Kamnikom. Tudi nekdanja živahna izmenjava med Vodici in Kamnikom je skoraj zamrla.

Iz Vodice hodijo številni delavci na delo v Ljubljano in Kranj. Kamnik jim je mnogo bližje in tudi številne delavce potrebujejo kamniške tovarne, ki se vozijo celo iz zgornje Savinske doline. Iz Vodice je do Kamnika le 11 kilometrov, in le štiri kilometre je slabo vzdrževanega makadama. Nobeno avtobusno podjetje noče vpeljati avtobusne zveze s Kamnikom, saj se slabe ceste vsi izogibajo.

Na seji kamniške občinske skupščine smo slišali, da je cesta republiškega značaja in da republiška skupnost za ceste že načrtuje modernizacijo ceste. Letos do modernizacije ne bo prišlo, vendar bi občani želeli, da bi prihodnje leto bila cesta le asfaltirana. -tj

Pogosto so informacije, tako v tisku kot v glasilih delovnih organizacij, zapisane nerazumljivo in preveč na splošno, tako da jih delavci ne razumejo oziroma jih sploh ne preberejo.

Predstavniki občinskih sindikalnih svetov so tudi poudarili, da za stabilizacijsko akcijo nimajo dovolj usposobljenih ljudi. To niti v sindikatih, SZDL in ZK, čeprav so se v vseh organizacijah za stabilizacijo zelo resno zavzeli. Predstavniki iz Celja je ob tem dejal, da premalo delajo predvsem delavci z višjo in visoko izobrazbo. V njihovi občini dela na vodilnih delovnih mestih kar 600 ljudi z visoko in višjo izobrazbo, ki družbeno sploh niso aktivni.

Ob koncu razprave je sekretarka republiškega sveta Ivanka Vrhovčakova predlagala šest sklepov. Najvažnejši med njimi določa, da moramo biti pri izvajanju akcijskih programov stabilizacije enako strogi z vsemi elementi gospodarjenja, ne pa le s tistimi, ki prizadenejo delavčev standard. L. B.

Slaba družbena prehrana

V Kamniku še nekaj časa ne bo skupnega obrata družbene prehrane, so ugotovili s posebno anketo v vseh delovnih organizacijah. Vsa kamniška podjetja imajo organizirano toplo ali hladno malico, zato tudi niso preveč zainteresirana za skupen obrat. Vendar pa so redki tovarniški obrati družbene prehrane poskrbeli tudi za kosilo. Težko je tudi za nekatere manjše delovne organizacije, ki možnosti prehrane ne morejo rešiti v svojem okviru.

Sedaj je mogoče dobiti toplo malico in kosilo le v nekaterih zasebnih gostiščih in restavraciji Planinka v Kamniku ter na Duplici v Stolovi restavraciji, kjer so organizirali prehrano tudi za nečlane kolektiva. Vse kaže, da se bo kemično keramična industrija Svit odločila, da bo na Bakovniku postavila nov obrat družbene prehrane, ki bo odprt tudi za druge občane. Na Bakovniku, kjer raste novo stanovanjsko naselje, bo organizirana prehrana zelo dobrodošla. V Kamniku pa bi le kazalo razmisliti o organizirani družbeni prehrani na Zapricah, kjer živi veliko občanov in stoji vse kamniške šole. Posebno ob prehodu na celodnevno šolo bo potrebno organizirati kvalitetno prehrano za večje število občanov. Ker med delovnimi organizacijami ni zanimanja za skupno akcijo, bi kazalo z družbenimi sredstvi zbuditi zanimanje. tj

Lažja opeka prinaša koristi

Jeseniški novator Franc Potokar, obratovodja šamotarne, je z enim samim izboljševalnim predlogom ustvaril jeseniški Železarni precejšnjo korist. S soavtorjem Vinkom Pfajfarjem sta leta 1973 pripravila izboljšavo, po kateri naj bi bila opeka v šamotarni precej lažja. Izdelava opeke je namreč postala leta 1972 vedno bolj problematična. Zaradi fizičnega napora je bila v tem obratu fluktuacija delavcev precejšnja, razen tega pa je bila tudi kvaliteta tako imenovanih »src« slabša.

Avtorja sta prišla na zamisel, naj bi bila velikost opeke kar za polovico manjša. Posledice so bile očitne: zmanjšala se je poraba src, potrebovali so manj oblikovalcev opeke in tudi fizični napor na drugih delovnih mestih ni bil več tolikšen kot prej.

Največji prihranek izboljšave je v zmanjšani teži opeke v jeklnah, številčno pa uporaba opeke ni padla, ampak je celo porasla. Težinsko se je uporaba zmanjšala za polovico, razen tega pa so s prvim januarjem lani ukiniteli delovna mesta oblikovalcev src. Poraba opeke se je v obeh jeklnah v obdobju maj 1973 in april 1974 zmanjšala za 306 ton, povprečna cena opeke pa je 1449 dinarjev na ton.

Prihranek ob zmanjšanju porabe opeke znaša 458.694 dinarjev, pri številčno manjši delovni sili so prihranili 103.939 dinarjev, skupni letni prihranek pa je 562.633 dinarjev. Stroškov za izvedbo izboljšave ni, ker bi morali tudi po starem načinu obnavljati modele in livne plošče v jeklnah. Čisti letni prihranek in koristi pa znašajo 393.725 dinarjev.

Obratovodja Franc Potokar je za izboljšavo prejel 5664 dinarjev odškodnine, delovodja Vinko Pfajfar pa kot soavtor z dvajsetimi odstotki soudeležbe 667 dinarjev. Franc Potokar se s to svojo izboljšavo uvršča med najboljše novatorje jeseniške Železarne. D. S.

VIŽMARJE,
KРАНJ — SAVSKI LOG

PRODAJA POHIŠTVA NEKATERIH
IZDELKOV LASTNE PROIZVODNJE

POPUST
3 — 30 %

DO 30. SEPTEMBRA

Posredujemo prodajo
karamboliranih vozil:

1. osebni avto citroen GS-CLUB leto izdelave 1975, s 1900 prevoženimi km. Začetna cena 45.000 din.
2. osebni avto citroen AMI-8 Break, leto izdelave 1973 s 43.000 prevoženimi km. Začetna cena 9500 din.
3. osebni avto citroen AMI-8, leto izdelave 1970, z 91.000 prevoženimi km. Začetna cena 7000 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 17. septembra 1975 do 12. ure.

Zavarovalnica Sava PE Kranj

Osnovna šola
bratov Žvan Gorje

razpisuje delovni mesti za:

1. učitelja razrednega pouka (3. razred) za določen čas od 1. oktobra 1975 do 30. junija 1976
2. pomočnice v kuhinji 3 ure dnevno (delovno razmerje z manj od polovice del. časa).

Osebni dohodek po pravilniku o OD šole.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Murka Lesce Prek 20 let poslovne in organizacijske trdnosti

Že nekaj let trgovsko podjetje Murka Lesce pripravlja poslovna srečanja s svojimi partnerji-proizvajalci in dobavitelji različnega blaga. Letošnje poslovno srečanje, ki je bilo danes teden, so pripravili v okviru lanskoletnega jubileja – 20. obletnice obstoja podjetja Murka. Povabili so predstavnike nekaterih znanih večjih proizvodnih organizacij iz Slovenije in jih z željo, da spoznajo njihovo organizacijo, prizadevanja in načrte seznanili s prek 20-letnim razvojem podjetja. Nekajkrat je bilo v javnosti že slišati, da je Murka v teh 20 letih uspela vzpostaviti kvaliteten most med proizvajalci in potrošniki, da je znala na obeh straneh prisluhniti željam in potrebam in da je pri tem odigrala vlogo svojevrsnega barometra na tehtnici odnosov proizvajalec-potrošnik.

Naj zatorej ne bo odveč, da ob nedavnem dogodku oziroma poslovnem srečanju pogledamo na nekatere razvojne mejnike podjetja Murka. Svojo razvojno pot je Murka začela 1. julija 1954. leta. Bil je to čas začetkov delavskega samoupravljanja. Šest zaposlenih je bilo takrat in dve trgovini je imelo podjetje. Delati so začeli v starih lokalih, s staro opremo, z ročnim prenašanjem vreč, pohištva, železnine in drugega blaga. Začeli so torej praktično iz nič. Postaviti in organizirati je bilo treba prodajno mrežo, pridobiti kupca z dobrimi storitvami in dobiti zaupanje pri poslovnih sodelavcih. Danes lahko rečemo, da je takratnemu kolektivnemu uspehu postopoma so začeli modernizirati živilske prodajalne, iskati stike s proizvodnjo in si pridobivati zaupanje kupcev.

Pred 14 leti se je Murka z razstavo in prodajo pohištva in gospodinjske opreme prvič pojavila na Gorenjskem sejmu v Kranju. Od takrat redno sodelujejo na tej prireditvi, ki je v marsičem pripomogla, da je Murka danes znana in cenjena širom po Sloveniji.

V zadnjih desetih letih je kolektiv dosegel nekaj pomembnih uspehov. Na novo zgradili ali obnovili so vrsto prodajaln. Omenimo samo novo blagovnico Union na Jesenicah, vsakoletno modernizacijo trgovske mreže, modernizacijo skladišč in transportnega parka. Prav zdaj pa gradijo velike skladiščne hale pri upravni stavbi v Lescah. Značilno za dvajsetletni razvoj podjetja je tudi nenehno prilagajanje zahtevam trga. Zaposleni v Murki so se vedno zavedali, da se bodo kupci odvrnili od njih, če ne bodo pravočasno znali postreči s tehnološkimi novostmi, recimo na področju opreme stanovanj. Na pogled bi morda mislili, da je bila vloga Murke pri oblikovanju proizvodnih programov podjetij, s katerimi sodeluje, majhna. Pa ni tako. Zelje kupcev so Murkine delavci prenašali v različna podjetja. In tako so nastajali novi programi, ki so praviloma zelo hitro prišli na trg do kupca. Pri tem pa velja poudariti, da je bil vedno glavni cilj Murke, da mora blago od proizvajalca priti do potrošnika po najkrajši poti. Čim manj je namreč posrednikov, tem cenejši je izdelek.

Dvajsetletnico razvoja so v podjetju dočakali organizacijsko in poslovno trdni. Analize gospodarjenja kažejo, da bodo letos ustvarili za blizu 250 milijonov novih dinarjev blagovnega prometa na 5000 kvadratnih metrih prodajne površine. In če vemo, da bo to ustvarilo 220 delavcev in 75 učencev v gospodarstvu, je prepričevanje o gornji ugotovitvi najbrž odveč. In v čem je skrivnost tega uspeha?

Predsednica delavskega sveta Angelca Zupanc je na poslovnem srečanju v prikazu razvoja podjetja tako le ugotovila. »Skrivnost Murkinega uspeha je v naših delovnih ljudeh, v marljivosti, iniciativnosti, produktivnosti, vestnosti, kritičnosti in v tovariških medsebojnih odnosih.« Ena glavnih skrbi tega kolektiva je bilo vedno izobraževanje in izpopolnjevanje. Organizirali so številne seminarje, pošiljali delavce na razne tečaje v druge trgovske hiše, nekaj pa so jih poslali tudi na strokovno izpopolnjevanje v tujino. Takšna poslovna usmeritev, uresničevanje različnih načrtov in vsestranska zaupnost pa so bili vedno rezultat odločitve ali problema, s katerim delavci ne bi bili seznanjeni in ne bi prek organov upravljanja razpravljali in odločali o njem. Murka je bila recimo tudi prva na Gorenjskem, ki je že junija 1973 ustanovila odbor samoupravne delavske kontrole. Danes pa v organih upravljanja in v družbenopolitičnih organizacijah aktivno dela prek polovice vseh zaposlenih. In ko prav v zadnjem srednjeročnem razvoju, omenimo, da so v Murki sprejeli razvojni program na podlagi študijskih analiz in drugih pogojev do 1980. leta že pred tremi leti.

Čprav smo že razložili tesno sodelovanje podjetja s proizvodnjo, velja iz različnih in številnih srednjeročnih nalog izluščiti še en cilj, ki so si ga zadali. Tako kot doslej bodo tudi v prihodnje skrbeli za čim tesnejše sodelovanje s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi skupnostmi in s skupnostjo organizacij potrošnikov.

Pređen končamo ta zapis, poglejmo še nekatera mnenja, ki so nam jih povedali predstavniki različnih podjetij na nedavnem poslovnem srečanju.

Marko Vraničar, LTH Škofja Loka: »Menim, da je kolektiv podjetja Murke zgleden primer, kakšno naj bo pri nas sodelovanje med trgovino in proizvodnjo.«

Ivan Bašin, Meblo: »Naše poslovne izkušnje so zelo dobre. Želimo le, da bi čimprej uspeli in na Gorenjskem zgradili skupen salon.«

Tone Marčun, Gorenjska oblačila: »Dosedanje poslovno sodelovanje z Murko je bilo takšno, kot smo si ga lahko le želeli. Kako bo v prihodnje, pa mislim, da je glavna naloga pri nas samih. Če bomo potrošniku prek trgovine ponudili lepe in kvalitetne kolekcije, sem prepričan, da bo to sodelovanje še boljše.«

Vesna Gaberščik-Ilgo, Almira: »Sem kreatorka in lahko rečem, da naše izdelke Murka vedno rada sprejme in da tudi kupci radi segajo po njih.«

Henrik Dovžan, Alples: »Z Murko smo vedno dobro sodelovali. Prepričan sem tudi, da smo prav s to povezavo v podjetju uspeli z nekaterimi programskimi rešitvami.«

Končajmo ta zapis ob prek 20-letni poslovni in organizacijski trdnosti podjetja Murka Lesce z mislijo predsednika občinske skupščine Radovljica

inž. Poldeta Pernuša: »Od začetka do danes je vaše podjetje veliko prispevalo k razvoju trgovske dejavnosti v naši občini in na Gorenjskem. Kolektivno želimo, da bi takšne uspehe dosegal tudi v prihodnje.«

Miloš Šter, direktor podjetja Murka: »Že nekaj let v podjetju pripravljamo poslovna srečanja s predstavniki različnih podjetij. Seznanimo jih z organizacijo in načrti podjetja in se hkrati pogovorimo o njihovih proizvodnih programih.«

Murkinega poslovnega dne so se udeležili številni poslovni partnerji

Obveščamo vse zavarovance z območja občine Radovljica, da bomo s 15. septembrom 1975 odprli svojo poslovalnico v Radovljici, Kranjska c. št. 19 v bližini avtobusne postaje.

Poslovalnica bo poslovala:

v poletnem času (od 1. maja do 30. septembra)

– vsak dan razen sobote od 6. do 14. ure

– v sredah od 6. do 16. ure

v zimskem času (od 1. oktobra do 30. aprila)

– vsak dan razen sobote od 7. do 15. ure

– v sredah od 7. do 17. ure

Poslovalnica bo nudila zavarovancem naslednje storitve:

- sklepanje zavarovanj privatnega sektorja;
- sklepanje obveznih zavarovanj avtoodgovornosti z dodatnim prostovoljnim nezgodnim zavarovanjem sopotnikov;
- izdajanje začasnih kritij;
- izdajanje zelenih mednarodnih kart;
- izdajanje vinkulacij;
- posredovanje vseh vrst informacij v zvezi z zavarovanjem in likvidacijo škod;
- zbiranje raznih dokumentov za izplačilo škod zavarovancem in oškodovancem in posredovanje v reševanju PE (prijave škod, drugo);
- opravljanje ogledov karamboliranih vozil AO in kasko škod (vsak torek od 8. do 12. ure oziroma po potrebi).

Telefonska številka poslovalnice je 74-061.

S Zavarovalnica SAVA

Dom-oprema Železniki razpisuje naslednja delovna mesta:

1. direktorja
2. računovodje
3. obratovodje

Pogoji:

pod 1.: srednja strokovna izobrazba, 5-letna praksa v lesni stroki ali VK delavec, 5-letna praksa na vodilnem delovnem mestu

- da je moralno in politično neoporečen
- predložiti mora program razvoja podjetja.

pod 2.: ekonomska srednja šola, 3-letna praksa ali 10-letna praksa v samostojni finančni stroki, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu

pod 3.: delovodska šola lesne stroke 1-letna praksa ali VK delavec 3-letna praksa.

Ponudbe se sprejemajo do 30. septembra 1975.

ŽIVILA

Komisija za medsebojna razmerja delavcev TOZD Maloprodaja Kranj n. sol. o. v združenem delu VT Živila Kranj, n. sol. o.

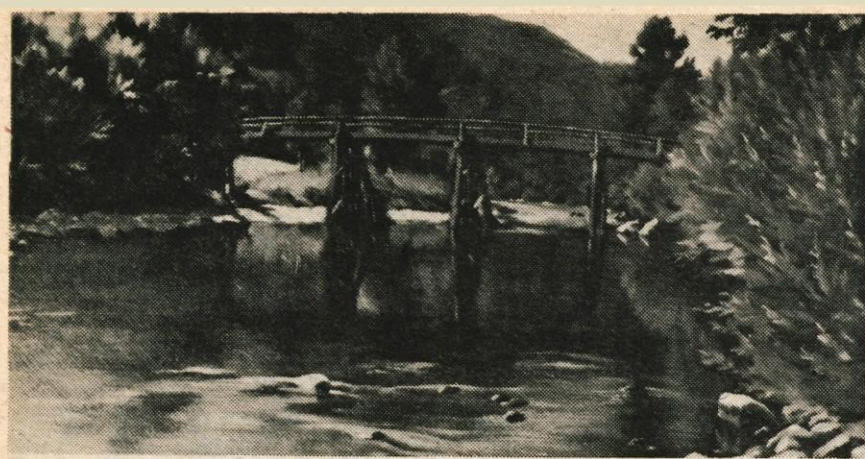
objavlja naslednji prosti delovni mesti za nedoločen čas za prodajalno na območju Trziča

1. poslovodje prodajalne
2. prodajalca

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: KV delavec trgovske stroke, 3 leta delovnih izkušenj – poskusno delo 60 dni;
- pod 2.: KV prodajalec, 1 leto delovnih izkušenj – poskusno delo 60 dni.

Posamezne prijave z dokazili o kvalifikacijah je treba poslati v 15 dneh po objavi prostih delovnih mest kadrovski službi VT Živila Kranj, n.sol.o. Cesta JLA 6/IV.

Pavle Bozovičar: Pod mostom, olje, 1958

Ob razstavi Pavla Bozovičarja v Škofji Loki

Prav gotovo bo razstava slik akademskega slikarja Pavla Bozovičarja, ki jo bodo odprli drevi ob 18. uri v galeriji na gradu, privabila mnogo obiskovalcev, ne samo zaradi motivov, ki so vsi nastali v okolici Škofje Loke in Poljanske doline, ampak tudi zaradi tega, ker je učil na osnovni šoli v Škofji Loki risanje vse od leta 1947 do upokojitve leta 1970.

Menimo, da ne bo odveč, če že pred razstavo, ki jo pod pokroviteljstvom podjetja LOKAINVEST, spregovorimo nekaj besed o življenjski poti tega loškega slikarja.

Pavle Bozovičar je bil rojen 10. januarja 1910 v Škofji Loki. Slikarsko se je izobraževal med leti 1927 do 1929 na Tehniški srednji šoli v Ljubljani na kiparskem oddelku, najprej pri Repiču in potem pri Fr. Kralju. Ko je leta 1929 absolviral na Tehniški srednji šoli, je nato študiral slikarstvo v ateljeju Henrike Šantel od 1929 do 1930. Nato je nadaljeval študij na Akademiji v Pragi, kjer je med leti 1930 in 1936 študiral pri profesorjih Karlu Spiharju, Beneshu in Wackmannu. Po prihodu iz Prage v Ljubljano je bil svobodni umetnik od leta 1936 do 1946, nakar se je zaposlil v Murški Soboti, kjer je deloval eno leto kot profesor risanja do leta 1947. Isto leto je nastopil službo v Škofji Loki, kjer je služboval vse do leta 1970, do svoje upokojitve. Prve razstave se je udeležil za kulturni teden leta 1946 v Škofji Loki, nato 1952 skupinske

razstave na Gorenjskem festivalu v Kranju in leto zatem, leta 1953 je priredil samostojno razstavo v rojstnem kraju Škofji Loki. Nato se je udeležil še treh razstav med leti 1956 do 1973.

Tokratna razstava v galeriji na gradu v Škofji Loki je ena izmed redkih samostojnih razstav in prvič prikazuje slikarjevo štiridesetletno delo.

Loški muzej

Zbirke Loškega muzeja na gradu so odprte vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

V galeriji na gradu bo 12. 9. 1975 ob 18. uri otvoritev retrospektivne razstave akademskega slikarja Pavla Bozovičarja pod pokroviteljstvom podjetja Lokainvest iz Škofje Loke.

Zbirka v Železnikih je odprta vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

Gorenjski muzej v Kranju

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji iste stavbe pa je odprta razstava del članov Društva likovnih umetnikov Maribor, v 2. nadstropju Mestne hiše pa si lahko ogledate etnološko razstavo Kmečko gospodarstvo v dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji iste stavbe pa je na ogled razstava slikarja Poldeta Miheliča.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem, republiška stalna zbirka Slovenka v revoluciji, v galeriji iste stavbe pa si lahko ogledate tudi občasno razstavo Gorenjska industrija 1945–1975.

Razstavne zbirke oz. razstave so odprte vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

PRAH Z BALKANSKIH CEST

Ob pol treh, v prometni konici, sem se v nabito polnem lokalnem avtobusu odpeljal na Ig in od tam naprej peš čez rumena žitna polja pod Krimom proti Iškemu Vintgarju. Bil sem prepričan, da bom tam nekje našel cesto za Krvavo peč in naprej dol za Dolenjsko.

Ko se je pred sotesko končalo naselje vikend hišic v Iški vasi, je bilo konec tudi asfalta. Hodil sem še naprej po razdrapanem kolovozu ob Iški, ki se je bolj in bolj ožil, dokler ni bilo nazadnje nobene poti več. Zadnji ljudje, ki sem jih tisti dan videl, so bila tri dekleta in dva fanta, ki so se v mrzli Iški veselo kopali brez kopalca, čeprav je pihal veter in se je sonce že nagibalo k zatonu. Že sem hotel vprašati, če jih kaj zebe, pa mi je eden od fantov zagrozil, da me bodo vrgli v vodo, če se ne bom hitro pobral proč. Ni mi kazalo drugega, kot da sem pobral šila in kopita in jo ucvril naprej gor po skalah v kanjon.

Nekaj časa sem še lahko gazil travo ob vodi, ko pa to ni šlo več, sem se zagrizel v breg, da bi obšel prepad, ki se je dvigal nad vodo. Zdaj sem bil sam kot Robinzon na svojem otoku. Več kot eno uro sem plezal po strmi strugi izsušenega studenca, da bi prišel iz kanjona. Struga je bila strma, spolzka in polna prepereliga listja. Po listju so bile razmetane skale, ki so se ob vsakem dotiku krušile iz svojih podstavkov, se zadevale ob stene in votlo grmele po grapi navzdol v reko. Če sem pogledal navzdol v razpenjeno strugo Iške, se mi je kar zvrtele v glavi. Samo ena pot je bila: navzgor. Še preden bi se znočilo, bi hotel biti na vrhu. Nazadnje je začelo še deževati, premočene hlače so se mi začele lepiti na kožo in skale so bile vse bolj spolzke in nevarne. Vzpenjal sem se stopinjo za stopinjo, počasi in previdno sem se oprjel korenin in skalnih oprimkov. Lahko si mislite, kako težko je bilo to v tem zoprnem vremenu, brez vrvi, brez klinov, v neprimernih čevljih in obleki. Ko sem se v skoraj trdi temi z zadnjimi močmi povlekel na rob police, sem bil prepričan, da je najhujše že za menoj. Kako grdo sem se zmotil! Nad menoj se je vzpenjala gladka previsna stena, spodaj na polici pa je bilo le nekaj smrek, kupčki živalskega govna in od jelenjih parkljev razrit grušč. Neka čudna tesnoba se me je začela pola-

ščati. Nehote sem pomislil na to, kaj bi bilo, če bi se mi v tej divjini kaj zgodilo. Naj mi spodrsne, naj prileti kakšen kamen in naj mi zlomi nogo. Pa tudi, če se mi nič takega ne bi zgodilo — kako naj se rešim iz te skalnate pasti? Še nikoli prej v življenju nisem plezal po takih skalah. Ker je bila že noč in nisem tvegala nadaljnje poti, sem zlezal v spalno vrečo in se stisnil pod previs. Nikakor nisem mogel zaspati. Vso noč sem buljil v črno steno nad seboj in po glavi so se mi ves čas podile najrazličnejše fantastične misli. Vrhove smrek je bičal polnočni veter, nad sotesko so se nagradili težki črni oblaki in zakrili mesec. V pesek poleg mene so začele padati prve deževne kaplje. Bil sem prepričan, da me dež pod previsom ne bo dosegel, a zmotil sem se. Za bliskom in gromom je prišel še veter, tako, da se je tam, kjer sem ležal, v hipu naredila mlakuža. Iz izkušnje sem vedel, da moja spalna vreča ne drži vlage, zato sem zlezal ven, se zavil v platneno plahto in se stoje nalonil na steno. Bliski so si sledili drug za drugim in komaj se je med skalami izgubil odmev prvega groma, je tresčilo že drugič, zdaj še bliže kot prej. Dež, ki ga je veter v pljuških nosil vame, me je premočil tudi skozi plahto. Prezabel, moker in neprespan, izpostavljen vsemu zoprnemu, kar si je zame sproti izmišljevalo nebo, bi molil, če bi znal moliti, ker pa tega nisem znal, sem se izmienično smejal in preklinjal.

SPET V CIVILIZACIJI

Po noči, ki se mi je zdela neskončno dolga, je nebo slednjič le začelo počasi bledeti in končno je vendarle pojenjal tudi dež, mrzli nočni dež, ki me je dolge ure močil do kosti. Ko se je toliko zdanilo, da sem mogel razločiti pokrajino okoli sebe, sem začel iskati izhod iz te podganje pasti, v kateri sem se znašel. Zgoraj, spodaj, levo, desno: povsod same strme skale. Na mojo srečo je na polici, na kateri sem stal, raslo nekaj dreves. S tresočimi in slabotnimi rokami sem splezal na neko bukev, ki je rasla tik ob steni in katere vrh je segal čez rob prepada nad menoj. Zdaj sem bil rešen najhujšega. Pri plezanju in pri hoji navzgor sem se malce ogrel in nisem več sklepotal z zobmi tako kot vso noč prej. Skozi krošnje dreves na vrhu hriba so že pronicali prvi šibki žarki jutranjega sonca. Ko sem prišel na vrh, sem se

Tovarna Plamen je v soboto, 6. septembra, proslavila 25-letnico samoupravljanja. Po slavnostni seji delavskega sveta in podelitvi priznanj, s katerimi je tov. Tito odlikoval številne Plamenove delavce, je bil v dvorani Sindikalnega doma koncert okteta Gallus iz Ljubljane.

V prvem delu koncerta je bilo v dvorani še čutili nekoliko nezbrano vzdušje, kar je bilo seveda posledica uvodne slovesnosti. Zato s prvimi pesmimi ansambel ni mogel takoj najti pravega stika s poslušalci, vendar je kljub temu ponovno potrdil sloves, ki ga uživa kot izvajalec renesančnih skladb, najsi bodo to polifoni ali homofoni moteti ali madrigali. Običajni poslušalec ne ve, kaj vse zahtevajo te dostikrat precej zapletene skladbe od pevcev, še posebno pri oktetu, kjer prav vsak posameznik mora biti spominsko, splošno glasbeno in vokalno zanesljiv član majhnega izvajalskega kolektiva. Vsaka manjša napaka, ki se v večjem zboru ali pri drugače grajeni skladbi niti ne občuti, je tu lahko hud spodrselj. Oktet Gallus, ki se bliža 10-letnici delovanja, je ves čas prizadevno gojil prav renesančno glasbo, v kateri ima naš rojak Jakob Petelin Gallus pomemb-

no mesto. Z izvajanjem njegovih skladb je oktet doma, v drugih republikah in v tujini veliko storil za popularizacijo glasbe skladatelja, o katerem je ostalo le malo življenjskih podatkov, pač pa številni moteti in madrigali. Resno in studiozno delo na vsakodnevnih vajah je bilo pogoj za obvladovanje pevsko in izrazno zahtevne renesančne glasbe, hkrati pa se je bogatila, zboljševala in krepila splošna zvočna podoba oziroma značilnost tega pevskega organizma.

O tem napredku smo se na sobotnem koncertu lahko prepričali tudi ob drugem in tretjem delu, ko so pevci z veliko mero znanja in okusa zapeli posrečeno izbran spored umetnih in narodnih pesmi. Enako doživetje so prepevali romantične, modernejšje ter preprostejšje ljudske pesmi. Zato so poslušalci uživali ob zvočno ubrani in oblikovno dognani

izvedbi. Posebno so bili navdušeni nad skladbami kot npr. Utvi, Oblaček, Mlatiči, Bori, pa tudi modernejši pesmi Tolminci in Ekspresionistična pesem sta bili lepo sprejeti, čeprav občinstvo še ni navajeno na dela s podobnimi zvočnimi sredstvi; bili sta pač prepričljivo interpretirani. Z narodnimi pesmimi pa je oktet dokončno osvojil priznanje poslušalcev, ki so še bolj kot prej zaploskali oktetu in posameznim solistom za lep užitek ob pesmih kot so bile Rezijanske pesmi, Slepčeva tožba, Pa se sliš, Plovi, plovi, Mrzel veter itd. Vsem, ki so za koncert vedeli, pa ne prišli, je lahko žal, da niso prisostvovali odličnemu glasbenemu dogodku. Prikrajšani so bili za lepo umetniško doživetje ob petju ansambla, ki je slovensko glasbeno kulturo dostojno predstavljala že na številnih gostovanjih v tujini. GE

Tudi letos likovni tečaji

Center za estetsko vzgojo, ki deluje že več let pri Zvezi kulturno prosvetnih organizacij v Kranju, tudi letos vpisuje v likovne in filmske krožke za predšolske otroke in šolarje. Krožki bodo začeli delati prihodnji teden, vodil pa jih bo kot že več let doslej Štefan Simonič. Za celoletno obiskovanje »likovnega ateljeja« v kletnih prostorih Delavskega doma v Kranju bodo morali starši odšteti 150 dinarjev.

Otroci se v krožku spoznavajo z vsemi likovnimi tehnikami. Vsak lahko razvija tisto sposobnost, ki ga najbolj veseli in zanima. S tem pa tudi pridobiva zanimanje in veselje za likovno ustvarjanje. Pravzaprav je delo v krožku prijetna oblika rekreacije za otroke, ki jih risanje veseli in ne morejo svojih zamisli uresničiti pri uri ali dveh likovnega pouka v šoli. Kot je povedal vodja krožkov Štefan Simonič, so tisti otroci, ki so tečaj obiskovali več let, dosegli zelo lepe uspehe. Sodelovali so na več razstavah in dobili tudi

nekaj nagrad. Š svojimi izdelki so opremili tudi več prostorov.

Krožki bodo ob sredo dopoldne od 8. ure do 11.30 in ob četrtek dopoldne od 15. ure do 18.30. Dva turnusa sta zato, da bodo lahko hodili h krožku tudi učenci, ki imajo dvoizmenski pouk. L. B.

Vpis abonmaja za novo sezono 1975/76

Od 8. do 19. septembra vsak dan razen sobote in nedelje od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure v pisarni Prešernovega gledališča, Kranj, Titov trg 6. Vse informacije na tel. 21-355.

kozolca ob cesti. Tam sem se zaril v seno in zaspal kot ubit.

DVA DNI NA DOLENJSKEM

Čeprav sem ponoči dolgo in trdno spal, sem bil zjutraj vseeno zelo mlahav in šibak. Vse do Starega trga in Loža sem se vlačil po cesti kot senca. Med potjo sem se večkrat ves izčrpan ulegel v travo, tako da sem prišel v Stari trg šele popoldne. Čeprav sem pred odhodom sklenil, da ne smem v nobenem primeru trošiti več kot tri jurje na dan, sem si v vaški gostilni privoščil kraljevsko kosilo za malo manj kot pet starih tisočakov. S slabo vestjo, sicer pa sit, sem krenil po asfaltu proti Bloški planoti. Mimogrede sem zavil še v Taborsko jamo, ki pa je bila zaradi zemljskega plazua, ki se je zrušil pred vhod, že nekaj časa zaprta za obiskovalce. Vendar pa je bila rešetka na vhodnih vratih ukvirljena in vitek, kakor sem, sem se z lahkoto splazil noter. Iz globine tam nekje spodaj se je slišalo zamolklo žuborenje vode. S prižgano baterijsko svetilko v roki sem se prestopal naprej in ko sem bil že precej daleč noter, me je nenadoma postalo strah, zbal sem se, da ne bom več našel izhoda iz te luknje, po vsej sili sem hotel nazaj ven, pri tem pa mi je na ozki ilovnati poti spodrsnilo in bi skoraj omahnil v globino, do katere ni več segla svetloba moje svetilke. Šele ko sem bil zunaj in mi je v oči posijalo sonce, sem se počutil varnega.

Naslednjo noč sem prespal pod staro lipo poleg vaše cerkve v Blokah. Celo popoldne sem hodil po bloški planoti, pihal je hladen veter in morda zaradi tega, morda zaradi visoke lege se mi je zdelo, da sem nekje v drugem svetu, da so vse barve čistejšje in pokrajina izrazitejša kot drugod.

Prej sem rekel, da sem noč prespal. To pravzaprav ni bilo nič kakršno spanje, saj zaradi nočnega mraza in neudobnega ležišča skorajda nisem zatislil očesa. Šele zjutraj, ko sem se prevalil iz sence na sonce, sem zadrževal in se zbudil šele potem, ko je v zvoniku nad mojo glavo odbilo poldan.

Mimo revnih, toda prijaznih vasi Zage, Podžage in Planine sem dopoldne prišel v Velike Lašče, ki so bile zaradi nekega praznika kmotov iz bližnjih vasi. Moški so se drenjali v gostilni, ženske in starci v cerkvi, fantje pa so pohajkovali zunaj po cesti in oprezali za dekleti.

(Se bo nadaljevalo)

Tisti, ki redno prebirate Glas, se morda še spomnite lanskega zapisa o veseli polharski družini, ki je na Jelovici polhe lovila in ostala brez sivih kožuščkov; le nekaj gob je nabrala. Čeprav bo kmalu leto naokoli, lahko rečemo, da so fantje in možje še vedno polni različnih domislic. Ena takšnih je bil tudi letošnji ribiški piknik oziroma pravzaprav dopust. Stane Majstorovič in Milan Rozman iz Lesc sta se odločila, da rednega letnega dopusta ne bosta preživela kje ob morju ali v planinah, ampak kar doma oziroma tako rekoč dober streljaj od doma. Sredi minulega meseca sta za teden dni postavila zasilni šotor ob Savi v Bodeški gmajni oziroma Na cifrc kot kraju pravijo domačini. Tu sta imela vsak dan številne obiskovalce – člane ribiške družine, kot so Peter Dacar, Toni Lasan iz Ljubljane in drugi. Le Hudriča z Jesenic, ki smo ga že lani pogrešali na polharski noči, tudi tokrat ni bilo. Drugače pa je bil to pravi ribiški dopust; a žal brez rib. Trofejno, 50 centimetrov dolgo postrv je ujel le Daniel-Muka, doma nekje blizu Pariza, ki je z nekakšno slovensko francoščino bolj skrbel za razpoloženje kot za dober ulov. Milan in Stane praktično nista noben dan imela »časa«, da bi preizkusila ribiško opremo. Vseeno pa šaljivih zgod in nezgod ni manjkalo. Tako so jima na primer krave radijski transistor in ogledalo pohodile in fižol ter kraški pršut požrle. Vendar pa sta bila vseeno zadovoljna. Povedala sta, da tovrsten dopust ne zamenjata z nobenim na morju ali v planinah. Na sliki: Milan, Stane in Peter kujejo načrt, kdaj bodo šli loviti ribe. – A. Ž.

Uspešna sezona kljub izgubam

Rejci golobov pismonošov SEL so letos pripravili 12 poletov za golobe tekmovalce v skupni dolžini okoli 4500 kilometrov, kar je največ doslej. Tako so najuspešnejši golobi pismonoše preleteli na tekmovanjih okoli 3700 kilometrov, in sicer iz Šida, Novske, Beograda in Slavonskega Broda, v domače golobjake. Žal se je uspešna in rekordna sezona sprevrgla v pravo katastrofo, saj so 8. julija na poletu iz Beograda, kjer so sodelovali tudi golobi kranjskega društva KURIR, izgubili kar 500 najboljših golobov. Napovedano lepo vreme se je sprevrglo v nevihtno in prav najboljši golobi so hiteli proti cilju brez počitka, onemogli in padli na tla. Izguba je rejce zelo prizadela, saj je tako propadel njihov večletni trud, posebej zaradi drage vzreje in precejšnjih stroškov tekmovanj. Ker društvo SEL ni deležno družbene pomoči, morajo člani zbirati denar s članarino, razstavami in prodajo značk. Kljub temu pa požrtvovalni rejci vztrajajo in v njihovih golobjakih z ljubeznijo vzgajajo nov rod golobov pismonoš, ki bodo naslednje leto spet poleteli na tekmovanjih in razveseljevali lastnike. -fr

Pogumni jamarji

Skupina medvoških jamarjev se je pred dnevi spustila v brezni Piščevo in Krviško okroglico, nedaleč od vasi Kampelje pri Vidmu Dobropolje. Kljub nepopolni jarmarski opremi so se spustili 80 metrov globoko in nabirali nove izkušnje pri raziskovanju podzemeljskega sveta. Čeprav jih v njihovih prizadevanjih nihče ne podpira, počasi dopolnjujejo opremo in že načrtujejo nove spuste v podzemeljski svet. -fr

Lovsko tekmovanje

Strelska sekcija lovske družine »Šmarne gora« prireja v počastitev 30-letnice osvoboditve v nedeljo, 14. septembra, ob 8. uri v Zavrhu na severnem pobočju Šmarne gore zanimivo strelsko tekmovanje za prehodni pokal Janeza Bokala, pokojnega dolgoletnega starešine lovske družine, pod pokroviteljstvom Lovske zveze Slovenije. Na sporedu bodo lovske strelske discipline: streljanje na glinaste golobe, na tarčo srnjaka, na letečega merjasca in letečega zajca. Pričakujejo udeležbo nad sto tekmovalcev z gorenjskega, štajerskega in širšega ljubljanskega področja. -fr

Tradicionalno srečanje harmonikarjev na Pokljuki

Pod pokroviteljstvom podjetja Viator – TOZD Hoteli Bled in odbora Prešernove brigade bo novo ustanovljeno turistično društvo Pokljuka tudi letos organiziralo tradicionalno tekmovanje harmonikarjev. Letošnja prireditev, za katero je organizator spremenil nekatere dosedanje pogoje za sodelovanje, bo v nedeljo, 14. septembra, pri gostišču Ob tabornem ognju. Potekala bo v znamenju 30-letnice osvoboditve.

Na dosedanjih tekmovanjih so lahko sodelovali le starejši harmonikarji-amaterji iz Slovenije in zamejstva. Letos pa so se odločili, da bo lahko tekmoval sleherni amater ne glede na starost. Ker je bilo prav zaradi tega kriterija število prijavljenih precej večje kot prejšnja leta, so organizatorji pripravili doslej že dve tako imenovani predtekmovanji. Tako bo nedeljska prireditev, ki se bo začela ob 9. uri dopoldne, pomenila finalni nastop tridesetih tekmovalcev.

Novost nedeljskega tekmovanja pa je tudi, da bodo udeleženci tekmovali za naslov Najboljši harmonikar-amater Slovenije. Tekmovanje za pridobitev tega naslova bo trajalo tri leta. Sicer pa so ostali pogoji enaki kot so bili prejšnja leta. Vsak udeleženec bo zaigral dve partizanski in eno narodno melodijo. Za najboljše pa je prireditelj tudi tokrat poskrbel za nagrade.

A. Ž.

obiščite restavracijo PRAJERCA na spodnjem trgu v Škofji Loki

VELETRGOVINA
abc
LOKA
ŠKOFJA LOKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14					15				16			
17					18					19		
20			21	22				23		24		25
26		27		28			29		30		31	
		32	33				34		35			
36	37					38			39			
40					41		42			43	44	45
46			47			48		49		50		51
52		53		54			55			56	57	
58			59						60			
61					62				63			

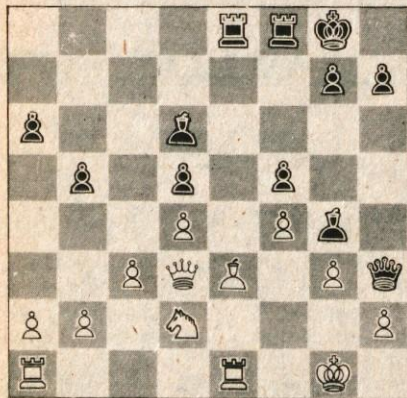
Rešitev nagradne križanke z dne 5. septembra: 1. Pestner, 8. kmetič, 14. osamilo, 15. roletar, 17. str, 18. Zidanšek, 20. MO, 21. tema, 23. kij, 24. Ta, 25. Pad, 26. Radoslav, 29. tvari, 31. Turin, 32. os, 34. Alan, 35. Casl, 37. RI, 38. Store, 40. oskar, 42. kičavost, 45. Rio, 46. EK, 48. ned, 49. Štip, 51. br, 52. zblodnik, 55. ibo, 56. akvarel, 58. kolonel, 60. Avrora, 61. animato

Izrebrani reševalci: prejeli smo 73 rešitev. Izrebrani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi ŠPELCA SOKLIČ, 64000 Kranj, Šorlijeva 8; 2. nagrado (40 din) MARIJA HOMAN, 64220 Škofja Loka, Kidričeva 11; 3. nagrado (30 din) pa prejme MALČI KAVČIČ, 61215 Medvode, Verje 13. Nagrade bomo poslali po pošti.

ŠAHOVSKI KROŽEK

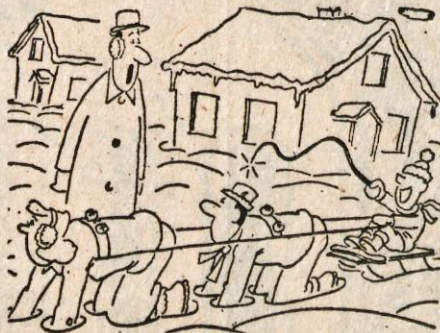
Udarni kmetiči

Med šahovskimi figurami je največ kmetov, zato je razumljivo, da so njihove naloge v igri tudi zelo raznovrstne. Na tem mestu bomo izdvojili dve, in sicer eno obrambno in drugo napadalno. Edino kmeti so sposobni oblikovati pred svojim kraljem varnostni okop, naježen proti nasprotniku. Ta obrambni zid je pogosto nerazrušljiv, vendar pa ima tudi svoje ranljive točke. Predvsem je to statična konstrukcija, brž ko pa izgubi neki svoj člen, se pojavi v poziciji »luknja«, ki skoznje lahko vderejo nasprotnikovi oficirji. Za spodkopavanje zaščitnega okopa in potrepane obrambne pozicije so posebno primerni udarni kmetiči, ki se vihrovo zavrtijo v bojni metez, vnesejo v igro nemir in negotovost ter pri tem pogosto žrtvujejo sebe za splošno dobrobit svoje strani. Na sliki je prikazana pozicija iz partije Sep-pelt - Hohlfeld (Hitzacker 1961), po 19. potezi belega.

1. ... g7 - g5!
Pravzaprav je g5-kmet ta hip neranljiv, kajti na 2. f4 x g5 bi sledilo f5 - f4 in obrambni okop se razruši, kajti beli ne more jemati na f4-polju dvakrat, zaradi vezave po tretji vrsti.
2. Dd3 - f1 Dh3 - h5
3. f4 x g5 Te8 x e3!
Izvrstna poteza, ki z izločitvijo lovca na e3-polju omogoči vpad drugega kmeta v obrambni položaj belega.
4. Tel x e3 f5 - f4!!
Po tej potezi je očitno, da se odpirajo črnemu pota proti belemu kralju.
5. Te3 - e5 Ld6 x e5
6. d4 x e5 f4 x g3
7. Df1 - g2 g3 x h2 +
8. Kgl - h1
Položaj se je razbistril v škodo belega. Le še nekaj potez bo potrebnih za podkrepitev trditve.
8. ... Dh5 x g5
9. Dg2 x h2 h7 - h5
10. Ta1 - e1 Tf8 - f3
11. Dh2 - g2 Dg5 - h4 + in beli se je vdal.

dr. S. Bavdek

- Nikar! Bosta videla, da bo sčasoma iz njega razvjen otrok!

- K sreči se midva vračava domov!
- Daj no, babica, opogumi se in ju lepo vprašaj, če se smeš igrati z njima!

Vodoravno: 1. prilika, priložnost, 6. varnostna kožica nad očesom, 10. častiljiv stavec, 14. podoba, prizor iz preprostega življenja, 15. nauk o navadah in načinu življenja, s katerim se ukvarjajo etologi, 17. kolikor gre enkrat v peč, 18. kdor stanuje na trati, 19. klica, cima, 20. Andrej Jarc, 21. župnija, 23. Noetova barka, 25. Nikolaj Pirnat, 26. nebesa, paradiz, 28. žila dovodnica, 30. ime slikarke Vovkove, 32. dopolnilni ali spreminjalni predlog, npr. k zakonom, 35. zadnja noga pri živali, 36. zli duh, satan, 38. latinski izraz za v vednost, na znanje, 40. žensko ime, 42. prvi mitološki letalec, 43. uradni spis; dejanje, 46. najdaljša reka Sibirije, izvira v Altaju, 47. politik in publicist, začetnik modernega slovenskega alpinizma, Henrik, 49. zatočišče, zlasti politično, 51. kemični simbol za rutenij, 52. kratica za Jugoslovansko radio televizijo, 54. izpraskano, izbrisanost mesto v spisu, popravek, 56. raj, paradiz, 58. ukrvljenost, npr. hrbtnice; ovinek, 60. ščit; varstvo, 61. kratica za avtonomna sovjetska socialistična republika, 62. Perzija, država na bližnjem Vzhodu, 63. staja v planini; pletena ograja za prenočevanje živine, zlasti drobnice.

Navpično: 1. izdelovalec pip ali kadivec, 2. del posteljnega, pregrinjalo, 3. krik, 4. ime več norveških kraljev, tudi Olav, 5. pritrdilnica, 6. odprta ali ostekljena lopa ob hiši, 7. grška črka, 8. izmerjena višinska točka na zemljevidu ali zemljišču, 9. klic k orožju, preplah, znamenje za pripravljenost, 10. avtomobilska oznaka za Ogulin, 11. cigaretni ogorek, 12. staro mesto v Indiji z mnogimi budističnimi templji in samostani, 13. madžarsko pokrivalo, visoka kučma iz ovčje kože, 16. kolektivni glasbenikov pri izvedbi kakega dela, 18. pratež, vrsta voz z vojaškimi potrebščinami, 22. pustolovščina, čudovit doživljaj, 24. sinjska viteška igra, 27. slovenski slikar, impresionist, Matija, 29. kratica za Avtomoto društvo Ivangrad, 31. žensko ime, 33. komunikacijska naprava za premagovanje naravnih ovir, 34. kopaljšče pri Koprju, 36. številka dve, 37. najvišji vrh Kavkaza, 39. zelenica v puščavi, 41. družina italijanskih izdelovalcev violin iz Cremona, 44. šolska potrebščina, 45. lovec na tune, 48. nebesna modrina, sinjina, 50. stav, položaj, 53. sladkorna rastlina, 55. časovna enota, 57. plinasti odpadni produkti zgorevanja, 59. avtomobilska oznaka za Vranje, 60. latinski veznik in.

Rešitve pošljite do torka, 16. septembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Pilule za znanje

Znanstveniki iz Chicaga v ZDA so uspeli narediti preparat, ki pospešuje učenje. Nova snov ugodno deluje na centre za spomin v možganih. Poskusi na podganah so dokazali, da je to res. Živali, ki so zaužile to snov, so petkrat hitreje prišle iz labirinta, kot tiste, ki niso dobile poživila.

Chicaški znanstveniki so sedaj dobili dovoljenje za poskus na ljudeh. Dvajset zapornikov iz državnega zapore v Michiganu se je že pristo-voljno javilo za poskuse.

Šesterčki umrli

Pred nekaj dnevi so se v Portlandu v ameriški zvezni državi Oregon rodili šesterčki. Trije fantki so umrli takoj po porodu, deklici in še en deček pa naslednji dan.

Sprepirom nad vlomilce

V New Yorku je možno za 12 dolarjev kupiti ploščo, na katero so posneti »družinski« zvoki - zakonski prepri ali razgrajanje otrok. To naj bi preprečilo morebitne vlomilce, da je nekdo doma. Običajne alarmne naprave namreč ne za-ležejo več. Učinkovita alarmna naprava, ki ob primeru vloma obvesti direktno policijsko postajo, pa je precej draga. Velja namreč 1400 dolarjev.

Tudi v Moskvi gneča

Gneče ob začetku šolskega leta smo vajeni. V Moskvi in drugih sovjetskih mestih pa nimajo gneče zaradi šolskih knjig, ker jih učenci dobe v šoli, temveč zaradi novih šolskih uniform. Letos je namreč ministrstvo za šolstvo odobrilo nove uniforme. Mornarsko modre zvonasto ukrojene hlače ali krilo, jopič iste barve s srebrnimi gumbi in belo srjaco. Komsomolska Pravda je izračunala, da je morala vsaka prodajalka v Moskvi postreči na minuto osem otrok.

Črni je že v otvoritvi igral podjetno in je izbral Marshallov napad španske igre. Beli ima sicer trenutno kmeta več, toda njegov položaj je utesnjen, pričakuje pa, da bo z zamenjavo figur premostil težave. Vendar pa mu črni tega ne dovoli; z jurišem g-kmeta zaniha obrambo belega kralja.

Šolarji, pozdravljeni!

Konec je brezskrbnih dni, zopet se je začelo novo življenje za šolarje. Nekaj vas je prvič prestopilo šolski prag in prav plaho postajate pred vašim novim domom – šolo; drugi pa veseli in samozavestni korakajo novemu znanju in spoznanjem nasproti. Prav vsi pa se boste v novem šolskem letu marsikaj naučili in veliko doživeli. Prav o teh doživetjih, odkritjih in spoznanjih, pa nam boste pisali in s tem obogatili vašo stran v našem časopisu.

Sova me je prestrašila

Že dolgo sem si želela videti sovo, kajti nisem si je mogla predstavljati. Nekaj časa smo s prijateljicami hodile po gozdu in kmalu smo našle prvega jurčka. Nabrale smo jih še polno košarico. Potem smo začele oprezati za pticami. Na neki smreki smo zagledali sovo. Gledala me je z velikimi očmi. Nekaj časa sva se gledali, potem pa je sova zaskovikala in me prestrašila.

Stekla sem domov. Prijateljice so se mi še dolgo smejale in tudi sovaščani so zvedeli za ta dogodek in so se mi posmehovali.

Alenka Kušar, 6. c r. osn. šole
Cvetka Golarja, Škofja Loka

Razmišljam o sodobnem prometu

Promet. Avtomobili, ladje, letala, vlaki – kupi pločevine. Oživijo, ko vanje stopi človek, in umrejo, ko jih zapusti. Morje prevoznih sredstev – počasno uničevanje samega sebe. Kako bi se izognili temu samomoru? Rešitev je blizu, pa vendar tako nedosegljiva.

Mimo mene drvijo pošasti z blazno hitrostjo. Nakaze z očmi. Njihove oči se mi režijo. Kakor bi uživale v mojem strahu. V nakazah sedijo ljudje. So to ljudje? Strmiijo naravnost predse, na njihovih obrazih se zrcali brezizraznost. Nobenega čustva, nobenega občutja – nič. Spake drvijo. In roboti v njih. Obrazi se vrstijo kakor na filmskem platnu. Vsi so enaki, brezizrazni.

Stroji hitijo v enakomernem tempu po pasovih. Pas, dva, sto – kamor se ozrem, sami trakovi. V daljavi se zlivajo s sivim nebom. Družijo se v eno samo neskončno sivino.

Kje so mesta, vasi, travniki, gozdovi? Ničesar ni, samo ti neizmerni trakovi in pločevinaste nakaze. Jaz pa stojim in strmim kakor v depresiji v XXI. stoletje.

Mimo drve avtomobili. Iz zadka se jim valijo plini. Uničili bodo vse: rastline, živali, ljudi. Bo res v prihodnjem stoletju tako, kot si ga jaz, pesimist, slikam? Ljudje brez čustev, ceste in nekje pod zemljo prebivališče. Ne, ljudje, ne dopustite, da bi padli v tako globoko brezno!

Irena Šimnovec, 8. a r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Šenčur,
iz glasila Žarki

Tatjana Brate: V vrtcu, Center za estetsko vzgojo Kranj

Pes in mačka

Bilo je pred dnevi. S prijateljico sva se ob nekem potoku igrali. Kar naenkrat pa po drevesu nekaj zapraska.

Takoj sem pogledala in sem na tleh zagledala mačko in psa. Pes je pričel lajati, mačka pa je godla in predla. Dolgo sta se še prepirala. Nenadoma pa se ga je mačka ustrašila in skočila nadrevo, pes pa je lajal pod drevesom. Ker je mačka vedela, da pes ne more gor, se mu je smejala. Pes pa je skakal in skakal, a je ni mogel doseči. Takrat pa se je še bolj odrinil in dosegel mačko. Pes je skočil nanjo in jo ugriznil. Mačka je padla z drevesa, pes je stekel domov.

Marjanca Kušar, 6. c r. osn. šole
Cvetka Golarja, Škofja Loka

Lovec v gozdu

Med počitnicami sem šla k babici na počitnice. Blizu nje pa je bogat gozd.

Babica je pripovedovala, da v ta gozd zelo radi zahajajo lovci. Stopila sem v gozd.

Usedem se na štor in premišljuje o neizmernem bogastvu, ki nam ga daje gozd. Daje nam les, v njem žive živali, rastejo gobe. Ker pa je v gozdu svež zrak, si mnogi bolniki iščejo v njem zdravja.

Ko sem bila vsa zatopljena v svoje misli, zaslišim naenkrat v daljavi strel. Pogledam in vidim bežečo srnico, ki jo preganja lovec. In zopet zaslišim strel. Z žalostnim pogledom gledam ubito srnico.

Sponila sem se besed moje babice: »Ta gozd zelo radi obiskujejo lovci.«

Ida Jeram, 5. a r. osn. šole
Cvetka Golarja, Škofja Loka

Mir

Za vedno so minili časi, ko bi lahko kaka velesila postala vladar sveta, zlasti če bi to hotela postati z orožjem. Tega se prav dobro zavedajo velike sile in zato se vse bolj sporazumevajo med seboj.

Številne lokalne vojne so v zadnjih tridesetih letih dokazale, da tudi velike, tehnično opremljene vojske, ne morejo premagati majhnega ljudstva, ki se na svoji zemlji bori za svojo svobodo. Zlasti prepričljiva je zmaga vietnamskega ljudstva. Lahko si mislimo, kako bi bilo šele v atomski vojni. V takem spopadu ne bi bilo zmagovalca, uničeno pa bi bilo vse, kar je človeštvo v svoji zgodovini ustvarilo lepega in vrednega. Prav zaradi tega se močni zavzemajo za sodelovanje na gospodarskem in znanstvenem področju. Izogibajo se sporom, ki bi porušili ravnotežje in pripeljali v vojno. Znotraj blokov in med njimi se ustvarjajo novi odnosi. Na evropski konferenci v Helsinkih so se sestale vse evropske države, Amerika in Kanada. To je bil sestanek držav, ki razpolagajo s skoraj dvema tretjinama družbenega bogastva. Neuvrščena Jugoslavija se je zavzemala za to, da bi morali del družbenih in državnih sredstev nameniti deželam, ki so še vedno v zaostalosti, deželam, ki še vedno trpijo revščino in pomanjkanje.

Od stališč neuvrščenih držav je odvisno, kdaj se bo poravnal spor na Bližnjem vzhodu in ali bo mogoče po miroljubni poti razrešiti probleme v Afriki. Zaradi tega neuvrščene države ne smejo držati križem rok.

Jugoslavija pod vodstvom maršala Tita je poleg Cipra edina evropska država, ki pripada neuvrščeni politiki v svetu. Neuvrščeno je ustaljena v našem ljudstvu in ustreza težnjam in interesom naše države, naše varnosti in neodvisnosti. Prav zato nočemo pristopiti k nobeni velesili in si hočemo ohraniti mir.

Marjeta Valjavec, 7. b r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

sobota 13. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo, 10.15 Sedem dni na radiu, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Ob bistrem potoku, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 S knjižnega trga, 17.20 Gremo v kino, 18.05 Listi iz albuma lahke glasbe, 18.20 Čustveni svet računalnika Rupreta, 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Privška, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Dobimo se v soboto, 21.00 Za prijetno razvedrilo, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Vedri ritmi, 13.35 Vodomet melodij, 14.00 Odrasli tako, kako pa mi, 14.20 S pevcem Alfijem Nipičem, 14.35 Slovenska rock selekcija, 15.40 Portret orkestra Kenny Clarke - Francy Boland, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Glasbeni drobiž od tu in tam, 16.40 S popevkami po Jugoslaviji, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansambлом Silva Stingla, 18.00 Vročih sto kilovatov, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Slovenska pesem iz pretekle in polpretekle dobe, 19.30 Večerna promenada s Svjetoslavom Richterjem, 20.35 Iz oper in glasbenih dram, 22.00 Sobotni nočni koncert, 23.55 Iz slovenske poezije

nedelja 14. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke - M. Marinč: Pika, 8.50 Skladbe za mladino, 9.05 Še pomnite, tovariši, 10.05 Iščemo Popevko poletja, 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 14.05 Nedeljska reportaža, 14.25 Nedeljsko popoldne, 16.00 Zabavna radijska igra - W. Ecker: Dama s črnim jazbecarjem, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Skupni program JRT - studio Priština, 23.05 Literarni nočno, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.10 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Mladina sebi in vam, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.35 Naši kraji in ljudje, 10.50 Cocktail melodij, 11.35 Melodije po pošti, 13.20 Film, opereta, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Iščemo popevko poletja, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Izbrali smo za vas, 20.35 Športni dogodki dneva, 20.45 Koncert v vrtni lopi, 22.00 Giuseppe Verdi: odlomki iz opere Otello, 23.00 Naše stare mojstre igrajo, 23.55 Iz slovenske poezije

ponedeljek 15. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.20 Izberite pesmico, 9.40 Orkestri in zabavni zbori, 10.15 Nekaj za ljubitelje ansambelske in solistične glasbe, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo amaterski zbori, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Kulturni globus, 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Ob lahki glasbi, 19.40 Minute z ansambлом Makska Kumra, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Če bi globus zaigral, 20.30 Operni koncert, 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studijev, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Za ljubitelje jazz

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studia 14, 13.35 Z majhnimi zabavnimi ansambli, 14.00 Nenavadni pogovori, 14.20 Godala v ritmu, 14.35 Poletni pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru Max Greger, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 - Panorama slovenskih popevk, 16.40 Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Zabavni zvoki za vse

torek 16. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 9.30 Pojo mali vokalni ansambli, 10.15 Promenadni koncert, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Naš gost, 17.20 Zvočni portret violinista Tomaža Lorenza, 18.05 V torek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z Ljubljanskim jazz ansambлом, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 20.30 Radijska igra - J. Čirilov: Viharna pota, 21.14 Zvočne kaskade, 22.20 Tri tonske balade, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202, 13.00 S solisti in ansambli JRT, 13.35 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Borci nam pripovedujejo, 14.20 Zabaval vas bo ansambel Mojmir Sepeta, 14.35 Rock jazz, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Plesni orkester RTV Ljubljana igra za ples, 16.40 Znana imena - znane melodije, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevcem Bobbyjem Woma-

ckom, 18.00 Parada orkestrrov, 18.40 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini, 19.15 Poje sopranistka Regine Crespin, 20.00 Slovenska instrumentalna glasba, 20.35 Kultura danes, 20.50 Dunajski slavnostni tedni, 23.00 Trije baročni koncerti, 23.55 Iz slovenske poezije

sreda 17. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Nenavadni pogovori, 9.25 Glasba vam pripoveduje, 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo naši operni pevci, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtljak, 16.45 Zvoki in barve orkestra, Kurt Redhfeld, 17.20 Komorni zbor RTV Ljubljana in zbor Slovenske filharmonije bosta izvajala skladbe Vasilija Mirka in Rada Simonitija, 18.05 Nenavadni pogovori, 18.25 Predstavljamo vam, 19.40 Minute z ansambлом Atija Sossa, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studia, 21.30 Igrajo znani zabavni orkestri, 22.20 S festivalov jazz, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.35 S pevci jazz, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Jugoslovanska produkcija plošč, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 O avtomobilizmu, 16.10 Popevke tako in drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V ritmu bossa nove, 18.00 Progressivna glasba, 18.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 V ritmu koračnice, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Pot izobraževanja, 21.15 Med rapsodijami, 22.15 Imena sodobne glasbe pri Čehoslovakih, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtak 18. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po želji, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Slovenske narodne v raznih priredbah in izvedbah, 14.40 Mehurčki, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Naš podlistek, 17.20 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Revija orkestrrov in solistov, 18.35 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana, 19.40 Minute z ansambлом Silva Stingla, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije, 22.20 Večer novejšje francoske glasbe, 23.00 Z gostem pri tujih radijskih postajah, 23.30 Naš nocojšnji gost Jožica Svete

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.35 Zvoki orkestra Howard Hawks, 14.00 Samoupravljanje s temelji marksizma, 14.20 Otroci med seboj in med nami, 14.35 Top albumov, 15.40 Radi jih poslušate, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu operete, 16.40 Mozaik glasov in instrumentov, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 Popevke na tekočem traku, 18.40 Non-stop ples

Tretji program

19.05 Večerni concertino, 19.50 Renesancna zborovska kultura, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 Recital tega tedna, 22.00 Tako muzicira Leonard Bernstein z Newyorško filharmonijo, 22.50 Glasba zvočnih barv, 23.55 Iz slovenske poezije

petek 19. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.30 Jugoslovanska narodna glasba, 10.15 Po Talijinskih poteh, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Popevke brez besed, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Glasbena medigra, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Poletni divertimento, 18.05 Ogljedalo našega časa, 18.15 Zvočni signali, 19.40 Minute z ansambлом Mihe Dovžana, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Stop-pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.35 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Za mladi svet, 15.40 Izložba popevk, 16.00 Filmski vrtljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.40 Glasbeni casino, 17.40 Odmevi z gora, 17.50 Prijetni zvoki, 18.00 Stereo jazz, 18.40 Partiture lahke glasbe

Tretji program

19.05 Od premiere do premiere - J. Anouilh: Ne budite gospe, 20.05 Z jugoslovanskih koncertnih odrov, 22.00 V nočnih urah, 23.55 Iz slovenske poezije

Kranj CENTER

12. septembra amer. barv. pust. EN VLAK ZA DVA KLATEŽA ob 16., 18. in 20. uri

13. septembra amer. barv. pust. EN VLAK ZA DVA KLATEŽA ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. pust. GOSPODAR OTOKA ob 22. uri

14. septembra franc. barv. otroški ASTERIX - GALSKI JUNAK ob 10. uri, amer. barv. pust. EN VLAK ZA DVA KLATEŽA ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. drame KOCKAR ob 21. uri

15. septembra amer. barv. pust. GOSPODAR OTOKA ob 15.45, 18. in 20.15

Kranj STORŽIČ

12. septembra amr. barv. krim. pust. OPERACIJA HONG KONG ob 16., 18. in 20. uri

14. septembra ital. barv. vestern JUNAKI IN IZDAJALCI ob 14. in 16. uri, amer. barv. krim. pust. OPERACIJA HONG KONG ob 18. uri, franc. barv. komed. PODARI JI TUDI LUNO Z NEBA ob 20. uri

15. septembra franc. barv. komed. PODARI JI TUDI LUNO Z NEBA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

12. septembra amer. barv. krim. VSI SMO BARABE ob 18. in 20. uri

13. septembra amer. barv. krim. VSI SMO BARABE ob 18. in 20. uri

14. septembra amer. barv. akcij. ODREŠITEV ob 15., 17. in 19. uri

15. septembra amer. barv. akcij. ODREŠITEV ob 18. uri

Kamnik DOM

12. septembra amer. barv. akcij. MISTER MAYESTIK ob 18. in 20. uri

13. septembra amer. barv. krim. MOŽ Z AVTORITETO ob 16., 18. in 20. uri

14. septembra otroški barv. vojni NABOJ SE BOJI JUNAKA ob 15. uri, amer. barv. krim. MOŽ Z AVTORITETO ob 17. in 19. uri

15. septembra ital. barv. erot. KO SO ŽENSKÉ IMELE SE REP ob 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

13. septembra ital. barv. western DJANGO SIN ob 20. uri

Škofja Loka SORA

12. septembra franc. barv. krim. ROJENI ZLOČINEC ob 18. in 20. uri

13. septembra amer. barv. western MOŽ, KI JE LJUBIL ČAT DANCING ob 18. in 20. uri

14. septembra amer. barv. western MOŽ, KI JE LJUBIL ČAT DANCING ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

12. septembra amer. barv. western MOŽ, KI JE LJUBIL ČAT DANCING ob 20. uri

13. septembra jug. barv. komed. POLENOV PRAH ob 20. uri

14. septembra franc. barv. krim. ROJENI ZLOČINEC ob 18. in 20. uri

Radovljica

12. septembra amer. barv. TRDOGLAVI POLICAJ ob 20. uri

13. septembra franc.-ital. barv. BREZNO STRASTI ob 18. uri, amer. barv. DUŠA ČRNEGA CHARLIJA ob 20. uri

14. septembra amer. barv. TRDOGLAVI POLICAJ ob 18. uri, amer. barv. western SANTEE ob 20. uri

Bled

12. septembra franc. barv. V BREZNU STRASTI ob 20. uri

13. septembra amer. barv. TRDOGLAVI POLICAJ ob 18. uri, nem. barv. APAČI ob 20. uri

14. septembra amer. barv. DUŠA ČRNEGA CHARLIJA ob 18. uri, franc. barv. BREZNO STRASTI ob 20. uri

Jesenice RADIO

12. septembra amer. barv. risani SNOOPY SE VRAČA DOMOV

13. septembra amer. barv. western PREŠTEJ SVOJE NABOJE

14. septembra amer. barv. western PREŠTEJ SVOJE NABOJE

15. septembra amer. barv. CS krim. NOČNA PATRULJA

Jesenice PLAVŽ

12. septembra amer. barv. pust. AGENT 077 - KRVAVA MARY

13. septembra amer. barv. CS krim. NOČNA PATRULJA

14. septembra amer. barv. CS krim. NOČNA PATRULJA

15. septembra amer. barv. western PREŠTEJ SVOJE NABOJE

Dovje Mojstrana

13. septembra amer. barv. CS drama VZLJUBIL BOŠ MOJO MAMO

14. septembra amer. barv. western BILLY DVA KLOBUKA

Kranjska gora

13. septembra amer. barv. western BILLY DVA KLOBUKA

14. septembra amer. barv. risani SNOOPY SE VRAČA DOMOV

sobota 13. SEPTEMBRA

9.30 TV v šoli (Bg), 10.35 TV v šoli (Zg), 12.00 TV v šoli (Sa), 15.25 Nogomet Vojvodina: Velež – prenos (Bg), 17.35 625 – ponovitev, 17.55 Obzornik, 18.15 Polet v prihodnost – film, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski zunanepolitični komentar, 20.05 Velika sprememba, B, 20.35 Moda za vas, B, 20.45 Zaključna prireditev ob koncu sredozemskih igre – posnetek, B, 21.50 Kojak – serijski film, B, 22.40 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

18.15 Otroški spored, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabava vas Dick Cavett, 21.00 Lamentacija Valenta Zganca, imenovanega Vudriga – predstava gledališča ITD

POLET V PRIHODNOST – ruski poljudno znanstveni film;

Ruski film Polet v prihodnost je zanimiv predvsem zato, ker nas seznanja z delom znanstvenikov v Sovjetski zvezi na področju astronomije. Doslej nismo imeli dosti priložnosti, da bi se поблиže seznanili s podrobnostmi njihovih prizadevanj. Zato je v tem filmu še posebej zanimiv posnetek pristanka ene izmed vesoljskih ladij, in to strdrega pristanka, v primeri z ameriškimi »mehkimi«. Iz filma veje optimizem in vera v perspektiven razvoj raziskovanja vesolja.

nedelja 14. SEPTEMBRA

9.05 Poročila, 9.10 R. M. du Gard: Thibaultovi, B (Lj), 10.00 Proslava ob osvoboditvi Vojvodine – prenos (NS), 11.00 Otroška matineja: V 80 dneh okoli sveta, B, Biseri morja, B, Otroški zbori, 12.25 Poročila (Lj), 12.35 Kmetijska oddaja – prenos s Fruške gore (Bg), Nedeljsko popoldne: Pisani svet: Vis – 2. del, B, (Lj), 15.00 Speedway na pešeni stezi – prenos, B (JRT), 17.55 Moda za vas, B, 18.05 Poročila, 18.10 III. svetovni mir – 5. del, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski gospodarski komentar, 20.05 G. Mihič: Ženske iz Djavoljih merdevin, 20.45 Devet let skomin – 1. del, B, 21.15 Jazz, 21.45 TV dnevnik (Lj), 22.00 Športni pregled (Sa)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

18.05 Sprehod skozi čas, 18.35 Viking Viki, 19.00 Mladina vprašuje, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabavno glasbena oddaja, 20.50 24 ur, 21.05 Zmagovalci – celovečerni film, 23.35 M. Nehajev: Godina

DEVET LET SKOMIN – dokumentarna barvna oddaja;

To je prva iz serije štirih oddaj Devet let skomin avtorja Radovana Riedla. Priče bomo edinstvenemu podvigu slovenske ekspedicije na Kangbačen. V prvi oddaji nam avtor predstavlja udeležence podviga, njihov odhod z rimskega letališča prek Bejruta v Kalkuto, njihovo potovanje z vlakom skozi zahodno Bengalijo in Bihar proti severu v Nepal. V Dharamu, zadnjem mestu, ki je dosegljivo z avtomobilom, postavijo tabor. Od tam krenejo peš proti »naši gori«, kot so poimenovali Kangbačen. Pred dvajsetdnevni pohod je treba seveda storiti še marsikaj: pripraviti prtljago za nošnjo, izbrati nosače, razdeliti opremo in tovore.

ponedeljek 15. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.35 V. Pečjak: Spet doma – serija Dreječek in trije Marsovečki, 17.50 Obzornik, 18.05 Na sedmi stezi, 18.40 Poklici in kovinsko predelovalni industriji – serija Pred izbiro poklica, 19.00 Odločamo, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 A. Mercero: Ptice, B. Sass: Zadnji list – TV drami, B, 21.10 Kulturne diagonale, 21.40 Mozaik kratkega filma: Planina Reneroso, 22.05 TV dnevnik (Lj)

Nocojšnji dramski spored prinaša dve kratki drami oziroma TV filma, ki obravnavata pomembne probleme iz človekovega življenja in njegovega čustvovanja. **PTICE** so značilna sodobna španska TV igra, ki zabava in obenem daje misliti. Starček in starka se srečata v parku sredi zaprašenega mesta. Rada bi našla varen kraj, kjer bo zrak čist in kjer bosta njuna kanarčka lahko v miru živela in ohranjala svojo vrsto. Z **ZADNJIM LISTOM** je poljska scenaristka in režiserka Barbara Sass Zdort ustvarila svojevrstno mojstrovino: zgodbo o umirajočem dekletu, ki priklenjeno na posteljo zre skozi okno na drevo z odpadajočim jesenskim listjem. Kó bo z veje padel zadnji list, se bo sklenilo tudi njeno življenje. Zadnji list pa ne odpade, ker ga je neki slikar naslikal na steno za oknom.

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Lutke, 17.45 TV vrtec, 18.00 Kronika, 18.15 Narodna glasba, 18.45 TV časopis, 19.50 TV dnevnik, 20.00 Športna oddaja, 20.35 Balet, 21.00 24 ur, 21.15 Prijateljstvo – japonski film

torek 16. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli (Bg), 11.05 TV v šoli, ponovitev ob 16.00 (Sa), 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.35 Za vami želje, za vami ljudje – serija Preproste besede, 17.50 Risanka, 17.55 Obzornik, 18.10 Biseri morja, B, 18.35 Ikebana: Svoobodni viseči in vodoravni slog, B, 18.45 Pomniki NOB v Kobaridu, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Pogovor o stabilizaciji, 21.00 C. Bronte: Jane Eyre, B, 21.50 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Mikavnosti cirkuškega poklica, 18.00 Kronika Zagreba, 18.15 Madžarski balet, 18.45 Sodobna znanost, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Humoristična oddaja, 20.30 Vzpon človeka, 21.20 24 ur, 21.35 Dokumentarni film, 21.50 Glasbena oddaja, 23.10 Kronika Bitefa

sreda 17. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.25 J. Verne: V 80 dneh okrog sveta, B, 17.50 Obzornik, 18.05 Mladi za mlade – oddaja TV Zagreb, 18.40 Po sledih napredka, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Ljubezan na švedski način – film, B, 22.00 Miniature: Boško Petrović Convention – 1. del, B, 22.10 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Daljnogled, 18.00 Kronika Osjeka, 18.15 Narodna glasba, 18.35 Znanstven studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabavna oddaja, 21.00 24 ur, 21.15 Po sledih fotografije, 21.45 Vidocq – serijski film, 22.35 Glasbena oddaja

četrtak 18. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.30 L. Suhodolčan: Dodove dragocenosti – serija Naočnik in Očalnik, 18.00 Obzornik, 18.20 Napoleon in ljubezen, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Mrtev v tolmunu – serija 110 policija, 21.10 Kam in kako na oddih, 21.20 Četrtekovi razgledi: Ciper, 21.50 Rock koncert: Steve Miller, B, 22.20 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Veliki in majhni, 18.00 Kronika Splita, 18.15 Zabavno glasbena oddaja, 18.35 Turizem, 19.05 Kulturni pregled, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Krog, 20.45 Profesor Baltazar, 20.55 24 ur, 21.10 S. Pavič: Stare bajte

petek 19. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.20 Pisani svet: Vis – 3. del, B, 17.50 Obzornik, 18.05 Tuja folklor: Turčija, B,

18.40 Romantika in Bizanc – serija Umetnost na jugoslovanskih tleh, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar, 20.05 Obtožnica – film, 21.40 625, 22.00 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Otroški spored, 18.00 Kronika Reke, 18.15 Narodna glasba, 18.45 Reportaža, 19.30 TV dnevnik, 20.00 TV drama, 21.00 24 ur, 21.15 Gost udeležnik: Nedeljsko Dragi, 22.25 Zabavno glasbena oddaja, 22.55 Kronika Bitefa

tržni pregled**JESENICE**

Solata 8,50 din, cvetača 13 din, korenček 6,50 din, česen 20 din, čebula 6 din, fižol 9 din, pesa 4,50 din, kumare 5,20 din, paradiznik 8,50 do 11 din, paprika 4,80 din, slive 8 din, jabolka 10 do 11 din, hruške 11,50 din, grozdje 11 din, limone 15,50 din, ajdova moka 19,19 din, koruzna moka 5,65 din, kaša 13,13 din, surovo maslo 58 do 61,70 din, smetana 27,85 din, skuta 18,10 din, sladko zelje 4,80 din, kisló zelje 12 din, orehi 105,40 din, jajčka 1,45 do 1,65 din, krompir 3,05 din

TRŽIČ

Solata 8 din, špinaca 5 din, cvetača 8 din, korenček 7 din, česen 22 din, čebula 7 din, fižol 10 din, pesa 7 do 10 din, kumare 5 do 6 din, paradiznik 8 do 10 din, paprika 5 do 8 din, slive 10 din, jabolka 8 do 12 din, hruške 10 do 14 din, grozdje 13 do 14 din, banane 10 din, pomaranče 13 din, limone 16 do 18 din, ajdova moka 16 din, koruzna moka 6 din, kaša 15 din, surovo maslo 14 din, smetana 6 din, skuta 3 din, sladko zelje 5 din, orehi 10 do 12 din, jajčka 1,50 do 1,60 din, krompir 5 din

KRANJ

Solata 10 din, špinaca 12 din, cvetača 14 din, korenček 10 din, česen 30 din, čebula 6 din, fižol 10 din, pesa 5 din, kumare 8 din, paradiznik 7 din, paprika 6 din, slive 7 din, jabolka 8 din, hruške 10 din, grozdje 12 din, mad 45 din, gobe 50 din, žganje 45 din, fige 16 din, limone 14 din, ajdova moka 14 din, koruzna moka 6 din, kaša 15 din, surovo maslo 28 din, smetana 22 din, skuta 16 din, sladko zelje 6 din, kisló zelje 8 din, kislá repa 6 din, klobase 16 din, orehi 80 din, jajčka 1,60 din, krompir 4 din

poročili so se**V KRANJU**

Jeraj Stanislav in Frelj Marija, Kraljič Vladimir in Vozel Marja, Cuderman Ivan in Bevc Bojana, Zupan Ivan in Rešetar Nada, Markuta Anton in Jukič Mojca, Gale Nedjeljko in Gale Jelica, Vovk Marjan Miroslav in Vrhovnik Metka

umrli so**V KRANJU**

Zupan Jožef Florjan, roj. 1927, Vidic Terezija, roj. 1889, Nastran Franciška, roj. 1897, Hubat Primož, roj. 1888

V TRŽIČU

Knific Antonija, roj. 1902

S

Požarne odškodnine

Zavarovalnica Sava – PE Kranj obvešča svoje zavarovance, da so bile izplačane naslednje škode:

- 14. julija 1975: ŠINKU Jožetu, Suha 38, Kranj – 23.800 din za kozolec in pridelke.
- 14. julija 1975: BITENCU Cirilu, Suha 37, Kranj – 20.600 din za kozolec in pridelke.
- 5. avgusta 1975: PINTARJU Janezu, Lovsko brdo 3, Poljane – 12.964 din za poslopje, gospodarske premičnine in pridelke.
- 11. avgusta 1975: KRIZNARJU Janezu, Škofjeloška 33, Kranj – 180.324 din za poslopje, gospodarske premičnine in pridelke.
- 15. avgusta 1975: POLAK Ivani, Zasavska 17, Kranj – 14.167,60 din za stanovanjske premičnine in 101.111 din za stanovanjsko hišo.
- 15. avgusta 1975: Župnijski cerkvi, Zali log, Železniki – 65.480,85 din za požar v cerkvi.
- 25. avgusta 1975: MEŽKU Marjanu, Loka 56, Tržič – 35.023,05 din za stanovanjsko hišo in premičnine.
- 1. septembra 1975: ŽILIHU Jožetu, Hlebce 17, Radovljica – 48.877 din za poslopje in gospodarske premičnine.
- 5. septembra 1975: TRILERJU Francu, Dorfarje 43, Škofja Loka – 111.632 din za poslopje in gospodarske premičnine.
- 8. septembra 1975: ČESNU Marjanu, Kuratova 1, Kranj – 11.470 din za stanovanjske premičnine.

Zavarovalnica Sava
PE Kranj

Siljenje s hrano

Enoleten ali dveleten otrok poje že dobršen zalogaj hrane na krožniku. Seveda pa ne smemo od otroka pričakovati, da bo vedno vse pojedel. Če otroka ne silimo pretirano k jedi, bo že sam vedel, koliko hrane mu zadoštuje. Zato ne vztrajajmo, da otrok poje tudi zadnje grizljaje s krožnika. Nekatere vrste hrane otrok seveda odklanja, tako kot odraslim tudi njemu kakšna jed ne diši. Zato ga s tako jedjo ne silimo: prav tako mu je odvratna kot bi bila nam. Če ne poje vse hrane, ga mati ne sme kaznovati. Sicer se bo drugič bal jesti, ker bo hrano lahko povezal s kaznijo, pa bodo težave s hranjenjem še večje. Če otrok ni ješč v času obeda, mu raje med obroki ne dajmo hrane.

Hrana za majhnega otroka je pri enem letu še vedno dokaj stisnjena in drobno zmleta, vendar pa lahko otrok gloda tudi trše stvari, kot je cel korenček ali skorjica kruha. Po enem letu navadno otroci že jedo hrano odraslih. Vendar pa naj ta prehod ne bo naenkrat. Paziti moramo, da hrana za malega otroka ne bo preveč začinjena, izogibati pa se je treba tudi težkih jedi kot so govedina, svinjina, grah, fižol in podobno.

Zelenjavni sokovi

V vrtu je še dovolj zelenjave, zato jo dobro izkoristimo. Če surovo zelenjavo težko prebavljamo in nas napenja, jo uživamo kuhano. Vendar pa pri tem uničimo del vitaminov. Izhod iz zagate so sokovi. Prav tako kot sadni so zelenjavni sokovi imeniten napitek za utrujen in žejen organizem, nekateri pa imajo tudi zdravilne lastnosti. Manjša razširjenost zelenjavnih sokov je morda zaradi tega, ker je sok težje pripravljati kot pa iz sočnega sadja, ki vsebuje veliko vode. Zelenjavne sokove pripravljamo iz sočnih plodov, kot so na primer kumare s centrifugo za izcejanje sadja, sicer pa zelenjavo drobno nastrgamo na strgalnike in nato stiskamo ali puščamo, da se sok odteka sam skozi cedilko. Iz sočnejših plodov dobimo sok tudi s sokovnikom.

Kumarični sok pospešuje delovanje ledvic, urejuje prebavo in čisti kožo. Korenjev sok pospešuje tvorbo krvi, pospešuje rast, presnavljanje in pomaga pri kurji slepoti. Sok redkve pomaga pri bronhitisu ter pri jetrnih in žolčnih težavah. Sok rdeče pese je dober pri gripu in pri vročini. Sok zelene pospešuje delovanje žlez, vpliva zdravilno na revmo ter pri živčnih in ledvičnih boleznih. Špinačni sok pijemo proti utrujenosti in izčrpanosti. Sok kislega zelja urejuje prebavo in delovanje črevesja. Paradiznikov sok pomaga pri lenem črevesju, obolelju jeter in pri debelosti. Čebulni sok zbuja tek in urejuje prebavo. Česnov sok znižuje krvni tlak.

Pospravljamo po hiši

Če smo komaj zaključili svoj letni dopust se nam gotovo še po kotih valjajo letne stvari. Predmete, ki smo jih uporabljali za letovanje na morju, operimo in vse plastične in gumene dele dobro obrišimo. Plastične žoge malo napihnimo, da se ne bodo čez zimo sprijele. Večina gumijastih predmetov – tudi kopalne kape se lepše shranijo, če jih potresemo s smukcem. Vse kopalke operimo v tekoči vodi, ki bo odnesla tudi najmanjše delce peska, ki bi se lahko skrivali po šivih. Šele nato jih potopimo v milnico oziroma v blag detergent. Madeže pa prej poskušajmo odstraniti s primernimi čistilnimi sredstvi. Kopalne brisače in kopalne plašče operimo posebej, zadnji vodi pa dodajmo sredstvo za mehčanje otipa.

Sandale iz platna, vrvi in drugih poletnih materialov operimo s čisto vodo in krtačko. Posebno občutljive platnene sandale pa očistimo s čistilno peno za tapisom. Gumijasto obutev potresemo s smukcem in shranimo.

Oblačila iz bombaža, ki jih ne bomo več nosili, prav tako operimo in shranimo do prihodnje sezone. Madeže odstranimo takoj, ne dopustimo, da bi se zajedli v tkanino. Oblačila, ki jih ne bomo več nosili, shranimo posebej in jih, če so še dobre, poklonimo Rdečemu križu, manjvredne pa oddajmo kot stare krpe.

marta odgovarja

Vrtno orodje bomo še nekaj časa uporabljali, če pa vam že kaj ostaja, ne odlašajte. Orodje očistite, operite, dobro posušite in pred shranjenjem naoljite. Ko bomo spravljali razne vrtno strojčke, jih je treba razstaviti in posamezne dele namazati. Z delov, kjer se je že pokazala rja, pa je treba le-to odstraniti in zaščititi. Strojčke zavijemo v stare krpe, nato pa shranimo v plastičnih vrečah na suhem prostoru.

Vsaj enkrat na dan obhodite sobo po prstih: pomaga k boljšemu krvnemu obtoku v nogah, preganja utrujenost in je dobrodošlo po jutranjem prebujanju.

Dobri sklepi pred zimo

Če ste imeli priložnost svoj dopust preživljati večinoma v kopalni obleki, ste prve dni morda še sramežljivo skrivali preokrogel trebušček, predebela stegna z ohlapno haljo, medtem ko držo telesa, no, tega se ne da posebno skriti. Kasneje pa ste na te pomanjkljivosti lepo brezbržno pozabili: kaj bi se še na dopustu trapili s pomanjkljivostmi, in to povrhu še s svojimi. Veliko bolj prijetno je z besedami obirati soseda, lepo ali malo manj lepo grajeno in pri tem seveda skrivati svojo zavist ali pa škodoželjnost. Najslabše, kar ste morda naredili, je, da ste se vrnili brez vsakega dobrega sklepa, da bi svoji postavi privoščili kako korekturo. Saj ne gre za veliko. Malenkosti so včasih dovolj.

Poglejmo se od spredaj in od strani v ogledalo. Če nismo zadovoljni z držo telesa, ne zmignimo z rameni. Raje se lotimo česa takega, kar bo stanje popravilo. Čisto malo samodiscipline, pa bo že bolje.

Nadaljujmo s plavanjem tudi v zimskih mesecih. To je sijajna telovadba za vse mišice, ki drže telo v pokončni drži. Na stoleh sedimo čim bolj zravnano, izberimo stole z dobrimi naslonjali. Zelo zelo stara je vaja s knjigo na glavi: ne boste verjeli, kako dolgo ste že hodili s pobešeno glavo, ohlapnimi mišicami vratu. Knjiga na glavi vam bo pokazala pravilni položaj dvignjene glave. Če jo boste pobešali na prsi, se vam bo dvakrat tako hitro zaredil podbradek, koža se bo povesila, prsi ohlapele. Duga učinkovita vaja za boljšo držo je napanjanje trebušnih mišic. Po večkrat na dan sunkovito potegnite želodec in trebuh kar najbolj moretne noter in zadržite sapo nekaj sekund. Navsezadnje tudi nekaj počepov na dan tudi še ni nikogar na smrt utrudilo in če gre tu za boljše počutje in dobro voljo se tudi splača potruditi. Pa še redno tehtanje in redna prehrana, pa si ni treba beliti glave, ali boste zimo preživeli v dobrem ali slabem počutju.

Anka iz Kranja – Prosim za nasvet, kakšen naj bo moj jesenski kostim iz blaga, katerega vzorec s pismom prilagam. Stara sem 27 let, visoka 167 centimetrov, tehtam pa 60 kg.

Marta – Jopica kostima je daljša, pokriva boke in je polprijetega kroja. Ima daljšo fazono in se spredaj zapenja na gumbe. Krilo je ozko, chanel dolžine in z zadrgo na bokih. Blago je obrnjeno tako, da črte potekajo navpično.

Potrebujemo: 8 dkg masla, eno čebulo, 6 dkg moke, liter in pol juhe, jušno zelenjavo, lonček mleka, 12 dkg topljenega sira, 20 dkg drobno narezanih ostankov pečenke ali perutninskega mesa, sol, poper, papriko, nastrgan sir.

Juha s sirom

Na segretem maslu zdušimo sesekljano čebulo, dodamo moko in prepražimo. Zalijemo z juho, dodamo jušno zelenjavo in kuhamo 15 minut. Potem prilijemo mleko, na kosmiče razrezan topljeni sir in mesne ostanke ter mešamo tako dolgo, da se sir raztopi. Jed začinjemo s soljo in papriko, ko pa jo postavimo na mizo, ponudimo zraven še trd nariban sir.

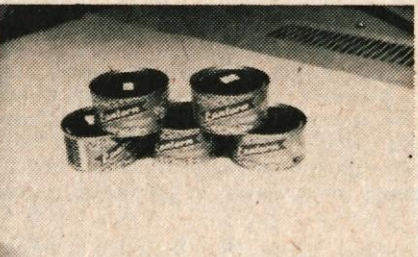
Češki porcelan je še vedno cenjen v svetu. V Murkinem ELGU v Lescah se dobi ta moderno oblikovan jedilni servis z dvema jušnikoma in tudi skodelice za belo kavo so zraven.

Cena: 1478,65 din

Tudi usnjeni konfekciji so pri KOKRI v GLOBUSU občutno znižali cene. Predstavljamo vam ženski plašč iz kozjega velurja. Dobi se v velikostih od 38 – 44, barva pa je rjava.

Cena: 1.300 din

Rakce poznajo sladkusi kot poslastico posebne sorte. Embalirane v pločevinkah prodajajo te dni v Centralovi DELIKATESI v Kranju. Uvoz iz Malezije.

Cena: 17,46 din

Prvi jesenski modeli čevljev so že tu. Danes vam predstavljamo PEKOVA modela REGINA z malo višjo in EVA z malo nižjo peto. Podplat je spet tenak, pri REGINI celo usnjen, zgoraj pa mehak ševro. Barve: rjava, črna.

Cena: 339 in 299 din

POMENKI O GORIČAH, GOLNIKU, TRSTENIKU

in drugih krajih pod gorami (Babni vrt, Čadovlje, Letenice, Pangršica, Poulje, Srednja vas, Tenetiše, Zalog in Žablje)

(21. zapis)

Naša pot po vaseh, ki jih sedaj združuje goriški krajevni urad, gre h kraju. Ostala nam je le še pripoved o Golniku, v dveh zapisih.

GOLNIK ALI GLAVNIK

Ker sem v starejših knjigah na več mestih bral za Golnik obliko Glavnik, jo sicer omenjam, ne da bi ji verjel. Le kakšno zvezo naj bi imelo lepo slovensko krajevno ime z glavnikom?

Ko imamo vendar na Slovenskem celo vrsto krajevnih imen z enako ali vsaj enako osnovo. Npr.: Goljek, Golo, Golica, Golič, Goliše, Golo brdo itd. Bil je tu pač nezaraščen gol svet, kjer so si kriški gospodje zgradili svoj dvorec – ljudstvo pa ga je pomenovalo Golnik. Starost gradu cenijo na blizu 400 let.

Za spremembo od drugih gradov na Kranjskem in Koroškem, Golnik ne čepi na kaki strmi skali ali na vzpetini nad ravnino, niti v kaki težko dostopni in skriti soteski. Ker so se okrog leta 1600 turški vpadi v naše dežele že prenehali, so graditelji Golniki postavili svoj grad na lahko dostopno pobočje med Križami in Goričami.

Poznejši lastniki Golnika so bili Gornjegrajski, še pozneje pa Golniški gospodje. Zgodovina nam je ohranila ime enega od njih: v letu 1688 je na gradu gospodaril Ivan A. Golniški.

V Valvasorjevi dobi so golniškemu gradu priključili bližnji dvorec Brezovje, nekdanjo last gospodov Rasp. – V novejši dobi, času obogatelih trgovcev in veleposestnikov, je prešel Golnik z vso pripadajočo okolico v lastništvo trgovske rodbine Turk iz Ljubljane. Ti so ga prodali velikemu kmetu Jakobu Gorjancu. Leta 1917 je Golnik kupila država; dozidali so mu nekaj novih poslopij okrog jedra, ki ga je slejkoprej predstavljal stari grad.

Najprej je bil Golnik namenjen kot okrevališče za obolele vojake iz prve svetovne vojne. Šele od leta 1925 je okrevališče z bolnišnico za tuberkulozne bolnike postalo dostopno tudi civilnim osebam, moškim in ženskam.

ZDRAVNIKI IN BOLNIKI

Sprva je bilo zdravljenje bolnih vojakov, ki jih je na Golnik pošiljala »komisija za vračajoče se vojake«, precej veselo. Zdravnik je prihajal bolnike obiskovat iz Tržiča le nekajkrat na teden. Sicer pa so bili bolniki svobodni. Sprejehali so se po okolici, plavšali z dekleti, lovili ribe ali posedali po gostilnah.

Leta 1920 je prišel na Golnik stalni zdravnik dr. Oton Haus, sin prvega slovenskega admirala Antona Hausa. Leta 1923 je dr. Hausa zamenjal dr. Robert Neubauer. Vedno bolj je postajal Golnik pravo zdravilišče. Konec je bilo z veseljačenjem, bolniki so imeli strogo predpisano ležanje, redno zdravljenje s pnevmotoraksom; popivanje in kajenje je bilo prepovedano.

Ta red je bil tem lažje ostvarljiv, ker so vojaki že ozdraveli ali pomrli. Zdravilišče je pričelo sprejemati tudi druge tuberkulozne bolnike. Golnik je postal zaradi svoje ugodne klime najbolj upoštevano zdravilišče za tedaj še nepremagano jetiko. Le Topolščica pri Celju in Brestovac pri Zagrebu sta v stari Jugoslaviji še skrbela za tuberkulozne bolnike. Vendar je ostal Golnik slejkoprej največja bolnišnica te vrste, saj je imela že prek 200 postelj.

ČAS OKUPACIJE

Nemcem je bil Golnik kaj dobrodošel – saj so že l. 1941 potrebovali bolnišnico za svoje ranjene in bolne vojake. Hočeš nočeš jih je zaprtost gorenjskega prostora prisilila, da so pričeli sprejemati v golniško bolnišnico tudi civilne bolnike z vse Gorenjske. Zmogli so golniškega zdravilišča je okupator – pač v svojem interesu – znatno povečal: dogradil je tako imenovano »železničarsko stavbo« in zgradil je na novo še en objekt, današnjo »infekcijo«.

Citiram v naslednjem primarija dr. Tomaža Furlana, ki je opisal, kako je Golnik preživljal okupacijo:

... Takoj po prihodu okupatorja v naše kraje se je pokazalo, da »peta kolona« tudi Golniku ni prizanesla, kajti kulturbundovci dr. Klemenčič, zdravnik na Golniku, Franc Čeplak, upravitelj na Golniku, Rihard Preuer, vrtnar in dr. so takoj pokazali svojo pravo barvo.

Grad Golnik (sedaj v sklopu Bolnišnice in instituta za tuberkulozo)

Belot neomajno odvrne:

»Vi delate ponoči, torej je noč vaš dan. Tega ne bi mogel trditi o sebi in tovarišu. Se zanimate za slikarstvo?« Mercier naguba veke, da je videti, kakor bi se smehljaj, vendar preže čaka nadaljevanja. Ne čaka dolgo.

»Zlasti za slike Van Gogha?«

Smehljaj izgine, gotovost ne.

»Van Gogh? Zakaj Van Gogh? To me nečesa spominja... Pa ne da je to druga zadeva? Umor gospodične Sarrazinove? Da, časopisi so zagnali veliko hrupa o njeni bogati zbirki!«

»Vsiljuje se nam prepričanje, da si je ob tej ustvarila še eno zbirko, prav tako Van Gogha, vendar ponarejenega. Vi pa ste bili tako dobri, da ste ga razpečevali zanjo v Združenih državah, pod imenom, ki je bilo prav tako ponarejeno kakor vaše blago.«

Mercier pokaže iskreno zanimanje za to zadevo.

»Bi bilo indiskretno, če bi vprašal, kakšno blago? Ne bi rajši napravili preiskave? Tukaj ali v prvem nadstropju, v mojem stanovanju, in poiskali dokazilne predmete ali obtežilne papirje?«

»Zelo bi bil presenečen, če po nedeljski tragediji ne bi poskrbeli, da bi vsi dokazi izginili,« ga zavrne Belot. »Imeli bomo nekaj boljšega.«

Mercier se tokrat na široko zasmee, vendar njegovo oko ne izgubi ostrine.

»Priče! Poklicali ste jih iz Amerike, da bi me spravili v zadrego! Naj vstopijo, gospod glavni inšpektor! Da jih potolažim zaradi njihovega nepotrebne potovanja, vas pa zaradi razočaranja, vas bo *Seau Grenu* počastil s šampanjcem!«

»Spravite ga na hladno,« odvrne Belot in vzame klobuk. »Ne bomo se sestali tukaj.«

CLAUDE AVELINE

MAČJE OKO

Posmehljivec se ne smeji več. S presenetljivo naglico postane podoben filmskemu igralcu, imenitnemu zasebniku ali poglavarju bande, ki se v hipu reši iz lokala, zaprtega kot trdnjava, in pri tem potolče še deset napadalcev; »midva pa sva sama,« pomisli Belot, ne da bi se zaradi tega vznemirjal, saj niso v kinu.

»Bi radi izzvali škandal, ki bi me prisilil, da zaprem? Bi me radi uničili?«

»Od vas je odvisno, ali bo prišlo do tega. Odšli bomo po ulici Condorcet, tam nas čaka avto.«

Mercier se potruži in globoko zajame zrak.

»Mi dovolite, da vsaj obvestim svojega šefa postrežbe?«

»To bo opravil eden od najinih kolegov.«

»Prišli ste nasilno, kot je videti. In koliko časa bo trajalo to... soočenje?«

»Želim, da kar najmanj!«

Simon odpre vrata. Hodnik zalije val ploskanja in prinese kakor porojajočo se Venero lepo Gino Hermann, ki še kar naprej blesti, čeprav ni tukaj nobenega reflektorja, ki bi ji pomagal. Prihaja z desne, medtem ko bodo oni zavili na levo.

»O, moj mali Mercier!« mu vzklikne iz poklicno ognjevitoga grla. — Vsi trije obstanejo. — »Niste me prišli poslušat, me ne ljubite več?... In že odhajate? Kdaj vas bom spet videla?«

»Pritožite se tema gospodoma, Gina, moram z njima!«

Gina se zasmee. »Kakšen smeh!« pomisli Belot. »Zveza zakonskih žen bi ji morala zgraditi zlat grad, samo da se ne bi nikoli več smejala.« Pravkar je pogledala Simona. Gleda ga, kakor bi ji bil pravkar izrekel pohvalo.

»Kaj, gangsterja?« vzklikne in zatrepeta s trepalnicami, kar pretirano za tako ozek hodnik.

»Kd bi bila samo to, Gina!«

»Oh, gospa,« spregovori Belot očetovsko, »gospod Mercier se šali! Prijateljca, ne gangsterja. Pojdimo, gospod.«

3

Američan. Jean Marc ždi že štiriindvajset ur na robu svoje postelje — legel ni niti prejšnjo noč — in nestrno čaka na trenutek, ko se bodo spomnili nanj. Do lasnih korenin čuti vznemirjenje, ki mu ga je povzročilo novo odkritje. Američan, lažni Američan, pošast, ki je Huguette odsekala roko in jo ubila, nato pa skušala VSE z VSEMI sredstvi prevaliti nanj, ta pošast je človek, ki je prodajal *njegove* Van Goghe v Ameriki! Ko mu je komisar prebral osebni opis, ko ga je prepoznal, ko je

kriknil: »Američan!« — zakaj niso takrat nadaljevali? Kako so mogli imeti to za malenkost? Zavedli so ga z grobim sasilševanjem, seveda so imeli svoj prav, že zdavnaj prej bi moral priznati to zadevo o ponarejanju, sicer pa je zdaj najbolj pomemben morilec! Zakaj so se tako spretno izmaknili nadaljevanju, ko jim je vendar preskrbel to bistveno povezavo med obema zadevama? Moraló bi biti dovolj, da je rekel: »Američan!« — odlično, na svidenje, straža, odpeljite ga! In medtem ko so ga do tistega dne bodisi v Lyonu ali tu klicali za vsako malenkost, je zdaj, razen ob jutranji kavi in ob opoldanski in večerni skodeli ves čas ujet v popolno tišino, v mrtvaško negibnost in samoto, še na dvorišče ga ne vodijo več, da bi vsaj enkrat vdihnil svež zrak, radi bi napravili iz njega bežba, s katerim ne moreš ravnati drugače. »Kaj sem storil, kaj sem vendar storil?« Huguette. Vidi jo, kakršna je bila v trenutku, ko je zbežal od nje, ko je stala tam in ga gledala, brez besed, z začudenim obrazom, ne, ne bi smel tako oditi od nje! Ali usoda res ni mogla storiti *česarkoli*, ju opozoriti, da se ne bosta videla nikoli več, da se bo zgodila brezumna tragedija. Kako si je želel poslati brzozavko, ko je prišel v Lyon! Roka pa je bila v kovčku že od prejšnjega večera... Morda ga sploh ni ljubila, ne, ne, hotela je samo spremeniti svoje ravnanje, hotela mu je zagospodovati na bolj prefinjen, bolj sleparski način. Ko jo je srečal, je verjel, da bo lahko ubežal usodi Bergerov — Berger! Simbolično ime, izdajalsko ime, ki mu moraš izpljuniti prvi zlog, ko ga izgovoriš. Berger, bergerovski psi; Bergeri, ki so postali psi, družina prepeličarjev, priliznjenih psov, ded, oče, mati, stric! Predvsem so imeli samo to, kar so si zaslužili, a zaslužili si niso nič. Toda on, umetnik! Zaslužil si je, da bi bil jah, kjer se kuje sloves in veljava, kjer bi lepe gospe, podobne Huguetti, medlele pred njegovimi platni — *Obala Saône, Most umetnosti, Luxembourg*, platni z vsemi tistimi detajli, za katere je imel tako spretno roko, ali pa z neresničnimi ocenami v tropskih nevihtah. Toda vse to je jemala resno samo prismuknjena stara mati in vse to bo služilo — ČEMU? Da bo moral izdelovati ponarejene slike, odlično zapisane pri Pauguinu, slike, ki jih je pri Huguetti preganjal zakon! In še nekaj nerazločljivega: če je komisar sklenil, da ga bo dal obtožiti, zakaj mu ni hkrati predlagal zagovornika? In ko nenehno opazuje vrata, preži tudi na to, ali se bo prikazal odvetnik v talarju in mu rekel: »Določili so me, da vas branim po službeni dolžnosti.« Ne, noče odvetnika! Človek, ki opravlja kaj po službeni dolžnosti, si prav nič ne prizadeva, to je razumljivo — dam-daš, plačam-plačaš! Stara mati bo našla pravega, dala mu bo veliko denarja, svojega denarja. Za nobeno ceno se ne bo dotaknil denarja, ki ga hrani mati Bédatova. Nihče ne ve za tisti denar in Bédatova bi se raje dala razsekati na majhne koščke, nikoli ga ne bi izdala... Razsekati! Odsekana roka, Huguettina roka, ki jo je odsekal Američan, kaj je bilo med njima? Vse, seveda, Američanova ljubica ni bila Augusta, ampak ona, Huguette! In zdaj, ko so tega podleža našli, ko so ga morda že zaprli, zdaj se ne zmenijo zanj, da bi ga pomirili, mu priznali zasluge, ki mu gredo v tej bistveni točki? Ko je vsaj enkrat lahko govoril čisto, popolno resnico, medtem ko ga je, odkar živi, vse sijilo k laži? Prežet je od groze, stiska zobe, da si jih malone zdrobi, sicer bi v tem grobu spet zadonel smeh okostnjaka, ki ga ne more več prenašati.

Korak. Zastane. Ključavnica. Vrata. Paznik, lisice v rokah, rahlo omotičen obraz. Jean Marc vstane. Ne ve, kaj naj reče, pa vpraša:

»Koliko je ura?«

Paznik misli, da gre za očitek, ker je njegova budilka kazala eno, ko je pozvonil telefon. Zato odvrne:

»To je izjemoma.«

Jean Marc pomoli desno zapestje, lisica se zaskoči okoli njega — vsak šum je prijeten po bivanju v niču —, druga lisica z verižico bo za vrvice, kot za psa, za psa Bergera. Pazniku je očitno nerodno. Ko sta na zapuščenem hodniku, pripomni:

»Takšna praznina spodbuja k begu.«

Jean Marc ga ne posluša. Še zmeraj preleva: »To je izjemoma,« enako kot: »Oprosti za vse.« Na to je od sinoči pozabil. Kakšno veselje ga je navdalo ob teh besedah! Navadnega ponarejevalca ne kličeš sredi noči. Še nekaj se je moralo zgoditi. Znoj mu curlja izpod rok vse do pasu.

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptiki brez gnezda, priročnik Higiena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarino do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borsetova 27.

Vinko Kokalj

V ponedeljek popoldne se je na dupljanskem pokopališču poslovilo od Vinka Kokalja, ki je v petek, 5. septembra, popoldne na zahodni strani sedla Gamsovec omahnil v smrt zadet od srčne kapi, več kot 2000 vaščanov. Vest o njegovi prerani smrti je tako krajane kot njegove sodelavce v Iskri močno prizadela.

Rodil se je pred 47 leti v Križah, kjer je obiskoval tudi osnovno šolo. Čeprav še mlad, se je vključil v boj proti okupatorju. Partizanska pot ga je med vojno vodila od Kriške gore do Bakra na Hrvaškem. Tudi po osvoboditvi se je vedno aktivno prizadeval za napredek in razvoj. Bil je eden prvih predsednikov sveta krajevne skupnosti Duplje, zdaj pa je bil predsednik organizacije zveze združenj borcev NOV Duplje.

Družino in kraj, ki ga bo ohranil v lepem spominu, je zapustil ravno v trenutku, ko naj bi začel uživati sadove dela in dokončal nekatere cilje, katerih je bil vedno poln. J. Kuhar

Franc Kenda, najstarejši član radovljiške knjižnice

Ni mnogo ustanov, kjer se srečujejo tako zelo različni ljudje kot v knjižnici. Od vedoželjnih glav, ki jim je še zlogovanje trd oreh, do onih, ki jim knjiga pomeni le še oddih, jim včasih odvzame breme let in skrajša noči brez spanja.

Med slednjimi je bil pri nas Radovljičan Franc KENDA, čigar življenje je ugasnilo minuli teden, pri 87. letih.

Precej pred dokumentirano preteklostjo naše knjižnice je v Sokolskem domu izposojal knjige. Kljub viharnim letom, ki so sledila, še tu in tam naletimo na delo, označeno z njegovim perezom. Ko je po zadnji vojni knjižnica ponovno oživela, je med prvimi bralci segel po skromni zalogi, postavljeni na nekaj metrih vegastih lesenih polic. Vse odtlej so se vrstili njegovi obiski. Z nami se je veselil vsake spremembe na bolje. Opazil je nove police, nove luči. Z drobnimi pomisleki, ki so se mu utrinjali ob prehodu starega v novo, je hitro opravil. Čeprav mu sprva ni šlo v račun, da sme knjige izbirati vsak sam, se je brž sprjaznil s tem. Le nekajkrat ga je še zaskrbelo, kakšna zmešnjava bo nastala in koliko dela bo s pospravljanjem. Ko smo se vselili v nove prostore, je bil spet z nami ponosen, češ vzdaj pa imamo v Radovlji knjižnico, kot se spodobi.

Spominjali se bomo mnogih pomenkov z njim; naš je bil in knjižnica je bila njegova. Zato nam je žal, da s svojim počasnim, a za njegova leta še vedno gotovim korakom, ne bo več prestopal našega praga.

R. Š., Knjižnica Radovljica

Triglavske pogorje: skupinica prihaja na Planiko... Jaz sem že gor...

Triglav pod mojim podplatom

Minulo nedeljo je stopila na vrh Triglava tisoča ženska – ITD-jev deseti jubilejni pohod uspel v zadovoljstvo ženske stotnije – Niti kaplje dežja, dobra volja, boleči krst in srečen povratek

Da si Triglav spraviš pod podplat, je treba korakov in še in še korakov in korakov brez konca in kraja; vsaj petkrat moraš »cagvati« in se vsaj desetkrat smiliti samemu sebi, ker se drugim pač ne; predvsem pa te presune bridka resnica, da si pravzaprav ena uboga reva, krepko v krepkih nezdravega življenja, saj sapa in skoraj izgublajoča se duša vrtata v zavest, ki izrodi pretresljivo spoznanje, da utegne biti večni pokoj kaj blizu...

Dramatični trenutki napora so med drugim sramotili moje goreče krajevno domoljublje, ki se tako rado hvali z našim, gorenjskim Triglavom. Naj bi se le s Stolorom in Golico, ki sta, to zdaj dobro vem, Triglavu le »ta mala malca«! Bilo bi bolj pošteno...

Ampak zdaj dobiva domoljubje krila in peruti, kajti vsa neobjenjenost in tegobe so skupaj s skromnostjo v odloženem nahrbtniku. Me, Triglavanke, me smo pa me...

Saj, vam, Gorenjci, nisem delale sramote, zares sem prišla na vrh. Povem vam, kako. Odkrijem vam nekaj trenutkov iskrenosti, ki je sicer na pohodu ni nihče niti zaslučil. Ne, ne, gorenjska trma in zaprtost vase sta mi, brez skrbi, prirojeni...

»KUCELJČEK TRIGLAVSKI, KJE SI?«

O sončku, ki bi kukalo izza oblakov, vam ne morem pripovedovati, ker se nas je usmilo in ga ni bilo na spregled. Tudi dež in blisk in grom so se razbesneli le ponoči, svojo zoprno prisotnost so uveljavljale le megle in veter, ki se tam čisto na vrhu še malo ne zmeni za volneno kápo in ti z neustavljivim srdom mrazi ušesa, da o smrkavem nosu ne govorim.

Začelo se je na Rudnem polju, v veselem spoznavnem vzdušju in ogledovanju, ob obilnem zajtrku, ki so ga pripravili in velikodušno delili vojaki.

Skozi položno gmajno je pod našimi koraki doživela svoj konec marsikatera goba in imelo me je umirajoče sirovke pobrati, a sem spešila naprej, saj navsezadnje nismo šli na gobarski izlet. Sploh pa je vseeno, ali se je poslavljala v tisti poključki gmajni ali bi se pozneje v triglavskem skalovju, kajti venomer se mi je zdelo, da mi nahrbtnik teži celo nepotrebna osebna izkaznica in mini glavniček, da dveh sokov in dveh »šunk« žemelj sploh ne omenjam (še ti dve je ob povratku ovohaval naš Runo). Ozirajoč se na težke in pretežke nahrbtnike mojih triglavskih sotrudnic, so mi moji planinski prijatelji s svojim nasvetom »pa čim manj malice« za vse večne čase prirasli k srcu. Ker jim na Planiki nisem mogla pasti v zahvaljujoč objem, sem jim poslala pozdrave, kar je v danem trenutku onemoglosti že predstavljalo določeno žrtvovanje...

Prvi klanci so bili premagani v globoki tišini glede na prejšnje živahno kramljanje, ravnina je spet povrnila sapo, naslednji hrib je bil prekorakan z mislimi na skorajšnje počivališče. Le-tam smo bili – reci in piši in obupuj! – komaj na pol poti č. samo Vodnikove koč. Meni

so korajžo povrnila vesela mlada dekleta, ki so si za krajši čas in za pozabo prihajajoče dolge poti izpele sedem venčkov narodnih in ponarodelih.

Pri Vodnikovi koči smo se pa že šalili in se ozirali po tistem »kuceljčku«, ki mu Triglav pravijo, vendar se je trmasto ovijal v meglo. Ampak bolj kot zeleni Triglav je bila tedaj iskana Planika.

PLANIKA, LJUBA PLANIKA

ITD-jev novinar je bil res za velik hec in je bodril v tistih najtežjih trenutkih od Vodnikove do Planike. V strmem, neskončnem vzponu se je bil zaobljubil, primerjajoč gibčno planinsko živalstvo s težavnimi koraki sopotnic, da nikdar in nikoli več ne reče nobeni ženski, da je koza... Tudi meni je šel tisti »punkelj« pošteno na jetra in me je silil v jok, če bi bilo zanj ob sapi še kaj prostora. Če ti hoče srce ven in ven, so turobne misli že najmanj pri pretresljivem Glasovem nekrologu. O ne, hudobe sodelavske, ki so me zanalasč poslale v kalvarijo znojno, ne privoščim jim jokanja nad mojo pogubo! Zadnji smrk je odgnala že omenjena gorenjska trma, spodbudne besede vodnikov, medsebojno bodrenje in hrabra borba za kisle nasmehe. Umika ni bilo več: hočeš, nočeš, moraš!

Po sedmih urah – ha, nismo šle dvakrat! – hoje navpične, nas je sprejela ljuba, draga, zaželena in osvojena Planika, naš nočni dom, najlepše zavetje pod soncem. Po uri odihla je bilo vse pozabljeno, na vse strani so se začele naslavljanje razglednice s posebnim žigom, pogrela nas je juha, oglasila se je vesela pesem.

»VLAKCI« V GOSTI MEGLI

Rano jutro triglavsko ni obetalo kaj prida lepega vremena, a smo bile trdno odločene, da gremo na vrh. Vodniki so nas navezali – zlobnim v poduk: ne zato, da, če bi šla ena, bi šle, hvalabogu, vse – »vlakci« so odpeljali, bolj ali manj hitro, odvisno od vzdržljivosti posameznih »vagončkov«. Gor in gor v steno, v vrtoglavo višino... Roka se oprijemlje skal, drži za varno vrh, megla se konec koncev izkaže za zaveznico vsaj tistim najbolj vrtoglavim, saj se višino skozi meglo lahko samo grozljivo sluti. Nepozaben je pa spomin na greben, kjer se je med drugim že marsikdo obrnil, kjer je namreč prostora za eno stopinjico, kjer je najlaže na tem svetu odfrčati v večnost, kjer ne nazadnje zlahka priprišeš pesmi »Oj, Triglav, moj dom« njen dobesedni pomen. Moj »vagonček« pa se je le-tam čutil neznanstvo varnega predvsem zaradi dragega vodnika in njegove trdne stopinje.

»KJER SAM SEBE OBRAJTAŠ«

Triglav je končno pod našimi stotimi pari nog, zdaj smo Triglavanke; zdaj smo me in samo me, vi pa nekje v domovnici pod nami. Ni bilo razgleda in vam nismo mogle srečne pomahati, kar pa nam sploh ni skalilo zadovoljstva. Res je tako, kot je d'jal pokojni Čop, tam gori »samega sebe obrajšaš«.

Presenetljivo hitro so se striki navez zvlili v klopčič: krst bi bil kje drugje hudičevo bolj boleč. Od udarca po zadnji plati bi človek še presunljivo zacvilil, ko ne bi bil na samem vrhu, ko te ne bi mahnili prav tisti, ki so te tako varno pripeljali.

»HVALA, HVALA ZA TRIGLAV!«

Navzdol pa je šlo odlično, dobre volje smo bile, zares izredno zadovoljne. Res nisi kar tako, če si Triglav za štirinajst ur spravljáš pod podplat in sploh ni kar tako, če ti stoji pod podplati. Še posebno si je lahko čestitala najstarejša in tudi najmlajša, štirinajstletnica, lahko smo si čestitale vse, ob resnični hvaležnosti ITD-jevem, ki so ga s temi pohodi imenitno pogruntali. Tisoč žensk so v desetih letih spravili poleg Aljaževega stolpa in tisoč žensk se njim in posebno pozhrtvovalnim vodnikom že zahvaljuje za organiziran pohod, za enkratno, nepozabno doživetje.

Na Rudnem polju piknik, podelitev diplom, židana volja vsevprenk in seveda Tofova zahvala Gorenjcem, ker so Triglav zastonj posodili. Ljubeznivi Tof je najbrž »cikal« na – zgrešeno! – mnenje, da so Gorenjci skupiški, name čakajoči Gorenjci pa so se potihem razvneli: »Pa, eja, Tofa, saj ja pozna triglavske pasti, pa se še ne zrajta, zakva smo tko velikodušni!«

Pa bi še mislil, da te nesramneži sploh niso več pričakovali in bi jih še ozmerjal, če ne bi bilo ob nahrbtnikih toliko dobre volje, ki so jo ITD-jeva dekleta ponesla z Rudnega polja s seboj na sto domov po vsej Sloveniji. Darinka Sedej

P. S. Če me bodo še kdaj hoteli s seboj vzeti, zadržno obljubljam, da prej nekajkrat použijem »ta malo malco« (Stol in Golico) in vam spišem reportažico o planinski kozi, ki je skupaj s stotimi ženskami – in vodniki! – brez ah in oh privzdignila triglavski klobuk in se že drugič »obrajtal«. »

Gospodarska komisija pri DO Merkur Kranj objavlja prodajo

— osebnega avtomobila MERCEDES 200 letnik 1966, začetna cena 30.000 din.

Licitacija avtomobila bo v torek, 16. septembra 1975, ob 12. uri v sejni sobi podjetja Merkur Kranj, Koroška cesta 1. Ogled vozila je možen na dan licitacije od 10. do 12. ure v skladišču na Gregortičevi cesti 8 v Kranju.

Najlepši trenutki poti: gor in dol ne gre brez postanka...

Tovarna klobukov

Sesir

Škofja Loka

takoj sprejme več mlajših delovnih moči za proizvodnjo klobukov

Želimo, da imajo kandidati končano osemletno šolanje. Nudimo jim dobre delovne pogoje in pomoč pri reševanju stanovanjskega problema. Prijave sprejema tajništvo podjetja do konca septembra 1975.

V Trziču so pretekli petek zvečer na »frejšprehungu«, starem običaju tržiških čevljarških cehov, proglasili 19 vajencev tovarne Peko za pomočnike

In »jungri« so »gseli« postali...

Dekleta in fantje, ki jim je bilo v petek zvečer svečano razglašeno, da je njihovega uka konec. Veselje so delili tudi njihovi učitelji in glavni direktor Peka.

Kod bodo potovali in kaj vse bodo videli izžrebani naročniki Glasa na jesenskem izletu v soboto, 20. septembra

(3. zapis)

Res slutim, da bo obisk Kluž in pogled v 75 m globoko korito Koritnice napravil najgloblji vtis na naše gorenjske popotnike. Sicer turistično za čuda neizkoriščena atrakcija evropske razsežnosti, zasluži, da jo še pred našim obiskom opišem.

Najprej: trdnjava Kluže. Kot v nov, neznan svet bomo pogledali. Svet, ki nosi lice še izpred skoro dvesto let. — Tu, po soški dolini in naprej proti Predilu je drl spomlad leta 1797 Napoleon. Prej je premagal severno Italijo, zdaj je podil Avstrije. — No, tu v Klužah, so bili Francozi vsaj za nekaj dni zadržani. Trdna stavba Kluž in globoka soteska Koritnice sta se videli kot veliki oviri. Avstrijci so z različnimi manevri zvalili Francoze celo v breg nad prepadi struge Koritnice — na stotine Francozov je našlo smrt v ozkem koritu, bolj sodobno: vintgarju, ki je pri vrhu širok komaj 2 metra, a globok tako, da vode skorajda ne vidiš, jo pa slišiš bučati.

Koritnica teče 470 m daleč, globoka pod cestnim nivojem. Globina

je tako omotična, da šibkim na živcih ne svetujem gledati v prepad, ki kar kliče, vabi...

Trdnjava Kluže, mrka da je le kaj, stoji tik ob razvalinah starega gradu, ki je varoval prehod na Koroško prek Predila. Prva trdnjava je bila zgrajena iz lesa že sredi 15. stoletja. Leta 1613 je bila pozidana znova, to pot iz klesanega kamna. Sicer pa je tod vodila že stara rimska cesta, od morja naravnost v Norik.

Zanimivost zase so strme poti od Kluž v votla topovska gnezda sredi sten. Ker ni bilo mogoče nadelati poti, so si vojaki pomagali s »klamfami«, zabitimi v skalo. Iz strelnih votlin je mogoče zadeti vsako vozilo, ki se bliža po cesti. To so menda v »francoskih vojskah« Avstrijci temeljito izrabili, posebno v letu 1809. — Menda so zbegani francoski soldatje kar drli v globine koritniške soteske.

Vrnili se bomo od Kluž v Bovec. In začela se bo paša za oči naših sopotnic — en sam drevored cvetočih oleandrov in drugega cvetja! Pravcati slapovi rož z oken. Prizor

nas bo spremljal v vseh krajih tja do Nove Gorice. Res, Goriška je dežela cvetja! In petja!

Onstran Soče, na njenem levem bregu, leži kraj Čezsoča. Videli bomo to lepo vas bolj od daleč, ker prav tu, med Bovecem in Čezsočo se svet ob Soči odpre in razvije v precejšnjo ravnico. A že hitimo dalje!

In glej! Spet prizor, ki ga niti ne pričakujemo. Na desni opazimo navadno mogočen slap, malo Niagaro! Imenuje se Boka. Najbrž zato, ker tako buči? Vredno bo, nekaj minut postati in se nagledati prizora, ki ga na Gorenjskem ne moremo videti. Kajti Boka ima toliko ali še več vode kot vsi naši gorenjski slapovi (Savica, Peričnik, Nadiža, Šum pri Bledu, Šum v Besnici, Slap izpod Kočne idr.) skupaj!

Čas, rabelj hudi, nas spet priganja. Hiteti moramo tako, da se v Žagi ob Soči niti ustavili ne bomo. Le-to si bomo zapomnili, da je bil tu rojen narodni heroj Stane Žagar (l. 1896). Iz Žage vodi cesta na mejni prehod Učejo, ki veže Soško območje z Beneško Slovenijo. — Seveda pa smo ves čas pod vtisom, ki ga daje vsej tej dolini mogočni Kanin (2587 m), upanje gorenjesoškega zimskega turizma.

Od Žage do Srpenice ni daleč. Tu opazimo tovarniške obrate, v katerih izdelujejo krede, od šolske krede do raznih krednih polnil. — Pač, košček kruha za te pasivne obsoške vase...

In že smo v Trnovem! Lepa občestna vas, polna oleandrov. Lepo mi poje, ta trnovski zvon... Mar je tu doma ona lepa pesem, ki jo je priredil za zborovsko petje pokojni Ivan Regent? Seveda imamo še Trnovo pri Gorici, pri Ilirski Bistrici in v Ljubljani tudi. Katero je pravo, Regentovo Trnovo?

Hitimo, hitimo... Žal, za en sam dan je toliko lepot in doživetij kar preveč! Glej, tam v dalji, pod oblaki se že prikaže visoki Krn (2245 m). Ta nas bo s svojo kot rog zavito konic spremljal vso pot do Kobarida.

Velik, slaven kraj! Zavedno slovenski kraj še izza prve svetovne vojne, potem znan kot kraj poraza italijanske vojske. Kraj nameravnega atentata na Musolinija. In kraj — to nam je najljubše — Simona Gregorčiča, Goriškega slavčka. Pesnika, ki je pisal tako melodične pesmi, da kar same pojo.

V Kobaridu, v središču mesta, stoji visoka bronasta pesnikova postava, delo kiparja Jakoba Savinška. Izjemno lep spomenik, nenavaden za ljudi povprečnega, zastarelega okusa. — Nasproti Gregorčičevega spomenika, na drugi strani trga, je postavljeno bronasto poprsje glasbenika Hrabroslava Volariča, domačina iz Kobarida.

Iz Kobarida vodi cesta proti Robiču, mejnemu prehodu z Italijo. Tod je najlaže, skoro po ravnem, priti v Beneško Slovenijo. Je pa Kobarid tudi izhodišče za pot v Breginjski kot, najzahodnejši del Slovenije. Tu izvira Nadiža, ki potem pozdravlja beneške rojake tam okrog Čedadu.

Se pot k pesnikovemu grobu pri Sv. Lovrencu, onstran Soče! Simon Gregorčič je umrl leta 1906 v Gorici, a si je želel »nazaj v planinski raj«. Ustregli so mu. Zdaj spi blizu rodnega Vrsna, kjer imajo urejen Gregorčičev spominski muzej.

Na Tolminsko pa nas bo povedel naslednji zapis.

Dvanajst deklet, ki so končale čevljarstvo strokovno šolo in se usposobile večinoma za kvalificirane prevajalke v tržiški in trboveljski tovarni Peka, in sedem fantov, izučeni prirezovalcev in sekalcev (»štancarjev«) zgornjih delov obutve, montažerjev konic ali po čevljarstvu »cvičkarjev«, električarjev in orodjarjev, so v petek zvečer v Trziču na »frejšprehungu« proglasili za pomočnike in jim razdelili učna spričevala. Vsem, še posebno pa dekletom in fantom, novim članom Pekove delovne skupnosti, ostaja petkov večer v lepem spominu...

Iz pozabe je bila priklicana stara čevljarška »frejšprehunga«, tržiški čevljarški običaj preteklega stoletja, ko so čevljarški vajenci, »jungri« imenovani, stopili pred izbrano komisijo cehovskih mojstrov in predsednika ceha, pokazali »zbiksane« pare čevljev, ki so jih sami izdelali, in odgovarjali na zvita vprašanja. Potem, če so bili uspešni, so dobili učna spričevala (»lerbrife«), smeli popiti pred cehovskim omizjem kozarček belega in prižgati »viržinke«. Slovesno je bilo potlej nekdanjim »jungrom« razglašeno, da so postali »gseli« (pomočniki), da je njihove učne dobe konec in da so »frejšprehani« oziroma jim je dana pravica do svobodnega govora in nastopanja v cehovski družini, vedno pripravljeno braniti dostojanstvo. Modri cehovski možje so potem še vsakega novopečenega »gsela« zasuli s koristnimi življenjskimi napotki, mu dali dan ali dva oddiha, nato pa določili, v kateri čevljarški delavnici in pri katerem mojstru bo guli tripožnik. Nekaterim v domačem kraju delati ni bilo usojeno. V svet so odhajali s trebuhom za kruhom!

Pekova »frejšprehunga« ni imela golj namena obuditi star običaj, temveč je bila tudi izraz spoštovanja do prednikov. Od zore do mraka, poleti in pozimi so tja do Gregorjevega sedeli od delovnih mizah in s preprostimi pripomočki skušali čim bolj ustreči naročnikom in kupcem.

Tržiška ponazoritev starega običaja je pokazala obilo izvirnega. Za mizo v zgornjih prostorih hotela Pošte so tokrat sedeli predstojniki čevljarškega ceha: strogi izpraševalac in mojster Jože Gros, predsednik ceha Franc Teran, mojster Anton Zaplotnik in gospa »mojstrova«, v katero vlogo se je vživela Anka Frantar. K spoštljivemu omizju so na poziv prvega mojstra drug za drugim prihajali »jungri« Ani Tišler, Dragi Bučan, Marica Dovžan, Lidija Pirih, Minka Polajnar, Tatjana Sne-

dic, Mojca Toporiš, Ramona Vidic, Jelka Ceh, Albina Kastelic, Damjana Gosar, Gabriella Užmah, Karli Hren, Franc Aljančič, Janez Bizjak, Hazim Šehovič, Boris Vertel, Branko Murgič in Drago Kristan. Dekleta in fantje (prve so bile med letošnjimi »jungri« v krepki večini, na kar v starih cehovskih časih še pomisliti ni bilo!) so se usposobili za delo v sodobni čevljarški industriji in ob povsem drugačnem učnovzgojnem procesu in metodah. Nekdanji vzgojni prijemi mojstrov in mojstric so bili resnični »prijemi«. Mojster je svojim vajencem ničkolikokrat poštno navil ušesa ali jih kako drugače navajal k delu, preden je bilo »jungru« dovoljeno postati »gsel« in so mu mojstri priznali, da je njegov ročno izdelani par čevljev spodoben poiskati kupca!

Mladi nasledniki tržiških čevljarjev so tudi v petek zvečer kazali cehovski komisiji izdelke svojih rok in odgovarjali na vprašanja, zastavljena v starem tržiškem čevljarškem žargonu: s kakšnega ledra je tale obertail in s kakšnim cvirnom je zašit, zakva so vsi robovi pofarbarani, ali samo ženske čevle delate (»jungri« so resda prihajali pred komisijo večinoma z ženskimi čevlji, skornji in moški čevlji pa so bili redkejši — op. p.), na kva more štancar še posebej ahtat (da prsta ne odščipne), kaj imata skupnega električna stikalna omarica in čevljev itd. Marsikatere mu pred cehovsko komisijo stojčemu se je jezik za trenutek zataknil, vendar se je na koncu vse srečno končalo.

Le korajžno kozarček rujnega popija, so bile vsakokratne besede cehovskega mojstra po uspešno prestani preizkušnji in svečani podelitvi učnega spričevala. Vsak novi »gsel« je bil deležen prirskega aplavza, nagelna in čestitk. Fantje (dekletom je bilo prizaneseno) so pred komisijo slovesno prižgali cigare, vsi skupaj pa smo posedli k šuštarški pojedini, pri kateri so znane »bržole« glavna »rihta«!

Dekleta in fante, nekdanji »jungri« in današnji »gseli« so na korajžno pot v življenje in vsakdanji delovni dan v tovarno Peko pozvale besede »petkovega« predsednika tržiškega čevljarškega ceha Franca Terana, vodje tehničnega sektorja Jožeta Grosa in glavnega direktorja Janeza Bedine. Da bi se med šuštarji dobro počutili in da bi vam še mnogi sledili, je bilo skupno gesto vseh besed!

Besedilo: J. Košnjek
Slike: F. Perdan

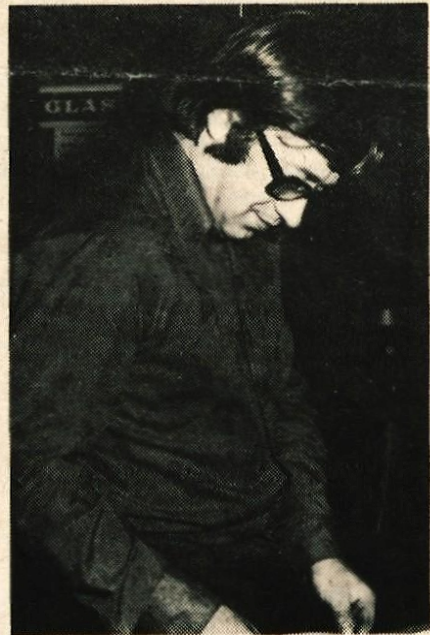
Naročniki žrebajo naročnike za nagradno potovanje

Objavljamo imena tretjih dvajset Glasovih izžrebanih naročnikov jesenskega žrebanja:

Kavčič Franc, Stražiška 16, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Habič Alojz, Smokuč 39, Zirovnica
Jenko Janez, Gor. vas 45, Šk. Loka
Merlak Franc, Gregorčičeva 13, Kranj
Podobnik Janez, Hobovše 13, Gor. vas
Vrhovnik Stanko, Vopovlje 11, Cerklje
Konec Stanko, Goriče 31, Golnik
Jeric Mirko, Štef. gora 13, Cerklje
Sekne Franc, Grič 15, Bled
Pesjak Francka, Studenčica 21, Radovljica
Križnar Frančiška, Okroglo 14, Naklo

Dovrtel Blaž, Posave 24, Podnart, je izžrebal naslednje naročnike:

Podobnik Pavle, Ješetova 21/C, Kranj
Kavaš Francka, Ribno 4, Bled
Gašperlin Tine, Mlaka 65, Kranj
Kolenko Franc, Praše 43, Kranj
Gradišar Janez, Sp. Duplje 67
Gašperlin Štefka, Pivka 8, Naklo
Sterle Miroslav, Sr. Bela 2, Preddvor
Prešern Janko, Vrba 5, Zirovnica
Lamovec Ivanka, Zg. Bitnje 60, Žabnica
Demšar Ivanka, Puštal 55, Šk. Loka

Zanjo je »frejšprehunga« končana. Cehovski mojstri so bili zadovoljni z njihovim izdelkom in znanjem. Vstop med »gseli« so morala tudi dekleta zašiti s kozarčkom, prižig »viržinke« pa je bil nežnejšemu spolu odpušen...

Prizorišče petkove »frejšprehunge« je bilo okrašeno s starimi tržiškimi šuštarškimi pripomočki in simboli. Tudi jedilnik, ki je bil včasih v navadi ob takih priložnostih, izpisan na kosu usnja, ni manjal.

prodam

Poceni prodam rabljen **SESALEC** za prah, električni **STEDILNIK**, štedilnik na drva na dve plošči, kavč, štiri stole, brivski aparat remington, kuhinjsko visečo omaro in polico, pomivalno korito ter fikus s 60 širokimi listi in 9,5 m podolita - 90 cm širine. Moše Pijadeja 5, stan. 5/1, Kranj 4804

Prodaj kompletne tropske **AK-VARIJ**, vgrajen v zidno omarico. Klančnik Danilo, Zeje 19, Duplje 4904

Prodaj **DNEVNO SOBO**, **LE-STEDEC**, **ŠIVALNI STROJ** prodam ali zamenjam za namiznega. Telefon 21-761 4911

KOPALNO KAD in **TUŠ KABI-NO** poceni prodam. Janškovec, Kidričeva 14, telefon 22-996 4931

FJNY EKSPRES in **PLETILNI STROJ** 10/80 prodam. Prelesnik, Reteče 49, Škofja Loka 4932

Prodaj **KLAVIR**. Informacije na tel. 24-906 vsak dan od 10. ure dalje 4933

Prodaj **KROJASKI ŠIVALNI STROJ** **PAFF**. Pavlič, Zanova 19, Kranj 4934

Poceni prodaj **POHIŠTVO** za dnevno sobo, omari, kavč, tri fotelje ter mizo, lestenec **MILLUKS**, stojateljno luč, šivalni stroj **BAGAT**, odlični, pa zamenjam za namiznega ali tudi prodam. Pervanje Rajko, Planina 19, Kranj, telefon 21-761 4935

Prodaj tri **DRENAŽNE CEVI**. Pangeršica 3, Golnik 4936

Prodaj barvni **TELEVIZOR**, skoraj nov, in **DNEVNO SOBO**. Kaltenekar Jože, Moše Pijadeja 14, Kranj 4937

Prodaj dobro ohranjeno ročno **KOSILNICO**. Pristov, Zabreznica 60, Zirovnica 4938

Prodaj **KONJA** ali menjam za **KRAVO**. Zapoge 33, Vodice 4939

Prodaj **KRAVO**, 9 mesecev brejo, in dva **PRAŠICA** za dopitanje. Mavčiče 59 4940

Prodaj malo rabljen **MEŠALNIK** za beton. Domžale, Kolodvor-ka 4 4941

Prodaj suhe **DESKE**, 25 mm. Mavčiče 21 4942

Prodaj **PRAŠICA** za zakol. Voklo 36 4943

Prodaj brejo **KRAVO** simental-ko. Podbrezje 6, Duplje 4944

Prodaj obžagan **LES** za streho in suhe smrekove **PLOHE**. Praprotna polica 13, Cerklje 4945

Prodaj stereo **OJACEVALNIK** **OX70 W**, **OJACEVALNIK** 2x15 W in skrinji 2x15 W. Ogled popoldan. Nežmah Vojko, Tomažičeva 1a, Kranj 4946

Prodaj 3 kub. m suhih bukovih **DRV** in suhe **BUTARE**. Dobrin, Trstenik 10, Golnik 4947

Prodaj 8 mesecev brejo **JUNICO** - simental-ko. Češnjica 5, Podnart 4948

Ugodno prodaj **TELEVIZOR** **SKRA VEGA PANORAMA**. Klančnik Danilo, Zeje 19, Duplje 4949

Ugodno prodaj termoakumulacijsko **PEČ** - 4 KW. Vprašajte na naslov: Milakovič Miloš, Zlato polje 3, Kranj 4950

Prodaj **SPALNICO** - orehov garnir, omara je petdelna, in **ŠIVALNI STROJ** **BAGAT** - JADRAN-ka z motorčkom. Ogled od 16. ure dalje. Sorlijeva 39, stanovanje 24, Kranj 4952

Prodaj električni **STEDILNIK** po ugodni ceni. Cesta talcev 14, Kranj 4953

Prodaj globok otroški **VOZIČEK** - **TRIBUNA**. Lazarevski Ani, Cesta 1. maja 69, Kranj 4954

Prodaj 15 **STEBROV** za kozolec **STROJ** za izdelavo strešne opeke po modeli. Vopovlje 5, Cerklje 4955

Vprežne **VILE**, **GRABLJE** in **ELEKTROMOTOR** 5 KW s stikalom in jermenico in **KULTIVATOR** s pasqali ter **CIZO** prodam. Zg. Sora 21 4956

Prodaj globok italijanski **OTROŠKI VOZIČEK**, dobro ohranjen. Jelenčeva 33, Kranj 4957

Prodaj skoraj nov italijanski **SPORTNI VOZIČEK**. Ogled v soboto. Volčič, Jenkova 4 4958

Prodaj **STREŠNIKOV**, 12 m dolgih, prodam ali zamenjam za »FAB-rikant«. Naslov v oglasnem oddelku. 4959

Prodaj **PRAŠIČKE**, 30 kg težke. Mahinj 20, Naklo 4960

Prodaj **CP Glas**, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski klub Kranj, tisk: Združeno podjetje ljudska pravica, Ljubljana, kopirarstva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. Tekoči račun pri SDK v Kranju št. 15100-601-12594 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloobratni in naročniški oddelki 21-194. - Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 150 dinarja. - Oproščeno prometu in davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Ugodno prodaj **PEČ** za zračno ogrevanje **THERMOMEK** (30.000 kcal). Primerna za ogrevanje delavnice. Šifer, Šutna 2, Zabnica 4961

Prodaj **SLAMOREZNICO** s puhalnikom in **KOBILO**, staro 6 let. Gorlica 7, pri Radovljici 4962

Prodaj brejo **TELICO** simental-ko ali zamenjam za **BIKA**. Velesovo 8 4963

Ugodno prodajmo lepo stilno **KREDECNO** in novo kombinirano **OMARO** za dnevno sobo. Sorlijeva 27, stan. 14, Kranj 4964

Prodaj več sto lepih vrtnih **PLANIK** za sajenje. Jezerska 66, Kranj, samo ob torkih dopoldan. 4965

Prodaj **POHIŠTVO** za dnevno sobo. Informacije po tel. 22-795 ali Mencingerjeva 1, Kranj 4966

Prodaj težko **KRAVO** simental-ko tik pred telitvijo. Čirčiče 38, Kranj 5022

Prodaj globok italijanski **OTROŠKI VOZIČEK**. Bergant, Partizanska 45, Škofja Loka 5023

Cistokrvene **RUSKE HRTE**, dvomesečne, potomce iz Moskve, uvožene psice, prodaj. Majdič, Cesta v mestni log 5, Ljubljana 5024

BUKOVA DRVA, suha, prodaj. Češnjica 15, Podnart 5025

Še nerabljeno: kombinirani **ŠTEDILNIK**, 2 električni, 4 plin, s plinsko pečico in raznjem ter pomivalno korito, poceni prodaj. Mlinar, Stara vas 192, Žiri 5026

Prodaj simental-ko po tretjema teletu. Zgoša 22, Begunje 5027

Prodaj **KOBILO**, staro 8 let, ali zamenjam za starejšega konja. Prodaj večjo količino hrastovih **DRV**. Šenčur, Pipanova 40 5028

Ugodno prodaj nov betonski **MEŠALEC** in **PRIKOLICO** za osebni avto. Čirčiče 13, Kranj 5029

Prodaj **GUMO** 28 x 8 za traktor **Stayer**. Vaše 19, Medvođe 5030

Prodaj novo moško **ŠPORTNO KOLO**. Osterman Ivan, Britof 120 5031

Prodaj lep **KROMPIR** igor. Dolhar, Predoslje 21, Kranj 5032

Prodaj 10-litrsko **PLETENKE**. Ušlaker Nace, Prebačevo 19, Kranj 5033

Prodaj dobro ohranjen italijanski kombinirani **VOZIČEK** in mrežasto **STAJICO**. Šenčur, Štefotova 31 5034

Prodaj suhe smrekove **DESKE**, debeline 8, 5 in 2,5 cm. Zg. Bitnje 252, Zabnica (za Potokarjem) 5035

Prodaj kombiniran **ŠTEDILNIK** (električni, plin in pečica z uro). Cena ugodna, Košir, Gozd-Martuljek 69 5036

Prodaj dobro ohranjeno **SPALNICO**. Sodnik, Ul. Mladinskih brigad 14, Kranj 5037

Ugodno prodaj **ČOLN** mastral - izvenkrmilni motor **LAMO** 4 in otroško **POSTELJICO**. Dobre Franc, Križe 82 5038

Prodaj dva **PRAŠICA** po 120 kg težka. Pšata 2, Cerklje 5039

Prodaj dva **PRAŠICA**, 70-80 kg težka. Zg. Brnik 69, Cerklje 5040

Prodaj **PRAŠICA**, 150 kg težkega. Studenec 9, Dob pri Domžalah 5041

Prodaj **PRAŠIČKE**, šest tednov stare, in enega 50 kg. Glinje 12, Cerklje 5042

Prodaj dva **BIKCA**, primerna za rejo. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 5043

Prodaj stabilni **MOTOR**, primeren za razsvetljava vikenda, ali za pogon raznih delovnih strojev. Moč motorja 250 kub. cm, ca 12-13 KM, na pogon z mešanico, zračno hlajen. Ogled možen vsak dan v gostišču »DRAGA« Begunje 5044

vozila

Prodaj dobro ohranjen **VW** 1965, pomična streha, metalna barva. Oblak, Rožna 10, Bled 4919

Prodaj rezervne dele za **ŠKODO** 1000 MB in avtoradio **BLAUPUNKT**. Moše Pijadeja 3, Kranj, stanovanje 2 4967

Prodaj osebni avto **NSU** 1000 po delih in komplet os za 4-tonsko traktorsko kiper prikolico s kolesi, zavornimi in diferencialom. Ljubno 27, Podnart 4968

Prodaj osebni avto **ŠKODA** 1000 MB, letnik 1966, v dobrem voznem stanju. Cena ugodna. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Smiljanič, Nazorjeva 10, Kranj (za nebotičnikom) 4969

Prodaj **PRIKOLICO** za osebni avto in küpersbusch **PEČ**. Bijol Stanko, Na trati 26, Lesce 4970

Prodaj **ZASTAVO** 750. Ogled vsak dan od 14. do 18. ure, sobota od 6. do 18. ure. Pernuš, Zgoša 56, Begunje 4980

OPEL KADET, letnik 1971, garaziran, zelo dobro ohranjen, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 4981

Prodaj dva zimski avtoplačšča **MICHELIN**, dimenzije 165x13 X M + S. Brinovec, Cankarjeva 7, Kranj 4982

PLATIŠČA in zimski **GUME** 6,45x13 za **AUDI** in oljno peč **EMO** ugodno prodam. Malej, Kranj, Grmčičeva 4, tel. 24-132 4983

Prodaj **MOPED** T 12. Trboje 65 4984

Ugodno prodaj **ZASTAVO** 750, letnik 1965 po generalni in **ŠKOLJKO** za fiat 750, letnik 1967, pločevina dobra. Avsenik Alojz, Letališka 12, Lesce 4985

Za zastavo 750 prodaj: zunanje in notranje pragove za obe strani, robove za zadnje blatnike, streho, prvi in zadnji pokrov ter vrata. Krfogec Jože, Kranj, Moše Pijadeja 15. Ogled vsak dan od 18. do 20. ure 4986

Prodaj **OPEL REKORD**, letnik 1957 v nevoznem stanju. Ogled popoldan, cena 3000 din. Šaver Jože, Galetova 25, Kokrica 4987

Prodaj **R 4**, star 3 mesece, in **PONY EKSPRES**, novo motorno kolo. Moše Pijadeja 11, stan. 9, tel. 26-911. Ogled cel dan 4988

Prodaj **ZASTAVO** 750 po delih, vse še dobro ohranjeno. Selo 28, Vodice nad Ljubljano 4989

Prodaj **NSU** 1200 po delih. Zavsavska cesta 4, Kranj 4990

Prodaj **ŠKODO**, letnik 1966, lahko tudi po delih. Breg ob Savi 36, Kranj 4991

Prodaj odlično ohranjeno **ŠKODO** 1000 MB, registrirano za leto dni, za 10.000 din. Naslov v oglasnem oddelku. 4992

OPEL KADET, 1968 letnik, dobro ohranjen, ugodno prodaj. Fister, Radovljica, Cankarjeva blok 4 ali Ovsišje 27, Podnart, telefon od 7. do 14. ure 75-240 5045

Prodaj **MAGIRUS DEUTZ**, 1969 letnik, 7-9 ton, trambus, hidravlični volan, keson 6,20 x 1,35, gume michelin 10 x 20 MS, kabina ogrevana »webasto«. Telefon 67-067 od 19. do 20. ure 5046

Prodaj **VW** po delih. Telefon 23-441 od 7. do 14 ure 5047

Prodaj dobro ohranjeno **ŠKODO** 1000 MB, letnik 1967. Cuderman, Tekstilna 11, Kranj 5048

Prodaj osebni avto **FIAT** 600, letnik 1960. Benčič, Nazorjeva 10, Kranj 5049

Ugodno prodaj **MOPED** 15 SL. Škofic, Kokrica, C. na Belo 31 5050

Prodaj **MOPED** V. N. 14 **TOMOS**. Glinje 8, Cerklje 5051

kupim

Kupim **MIZARSKI STROJ** in poceni prodaj malo **SLAMOREZNI- CO**. Ljubno 67, Podnart 4993

Kupim dobro ohranjeno žensko **KOLO**. Zupan, Planina 26, Kranj 4994

Kupim jalovo **KRAVO** z nekaj litri mleka. Šolar Jože, Nemilje 10, Zg. Besnica 4995

Kupim dobro ohranjeno **TEHT- NICO** do 200 kg nosilnosti. Kristanc Janko, Srednja vas 13, Šenčur 4996

Kupim dobro ohranjen konjski **IZRUVAC** za krompir, lahko prede- lan za traktor. Godnov, Slap 10, Tržič 5052

Kupim **ŠTEDILNIK** küpersbusch in **ŠTEDILNIK** Gorenje (4 plin, 2 električni). Naslov v oglasnem oddelku 5053

PLOHE (rabljene) od dva metra dolžine, kupim. Pot na Jošta 16, telefon 21-100 5054

Kupim **VHODNA VRATA** in **PRIKOLICO** za osebni avto. Šenčur, Pipanova 17 5055

Kupim diatonično **HARMONI- KO**. Ržen Nejkó, Frankovo nas. 66, Škofja Loka 5056

stanovanja

Enosobno **STANOVANJE** ali **SO- BO** s souporabo sanitarij v Škofji Loki ali okolici iščem. Ponudbe pod »Mati z otrokom« 4921

Tričlanska družina išče **SOBO** in **KUHINJO** v Kranju ali bližnji okoli- ci. Ponudbe pod »Solidni« 4997

Oddam sobo v Kranju mirnemu dekletu ali študentki. Zglasite se takoj, drugo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 4998

Sprejem mirno žensko na stano- vanje, ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 4999

Oddam **SOBO** s posebnim vho- dom. Naslov v oglasnem oddelku. 5000

Nujno potrebujeva **SOBO** ali manjše **STANOVANJE** v Kranju ali okolici. Ponudbe pod »Nagrada« 5001

Nujno potrebujemo družinsko, suho **STANOVANJE**. Smo dobri plačniki. V popoldanskem času lahko nudimo manjšo pomoč ali pa vzamemo v oskrbo starejše ljudi. Vičič, C. Staneta Žagarja 61, Kranj 5002

Dva mirna študenta iščeta **SOBO** v Kranju. Ponudbe pod »Študenta« 5003

Dva študenta iščeta **SOBO** v Kra- nju. Ponudbe pod »Predplačilo« 5004

Študent išče ogrevano **SOBO** kjer- koli v Kranju. Ponudbe na naslov: Mori Milan, Lovrenc na Pohorju 5005

SOBO išče študent, nekadilec. Cen- njene ponudbe pošljite na naslov: Igor Umkar, Kidričeva 34, Nova Go- rica 5006

Mlada poročenca, brez otrok, iščeta neopremljeno ali opremljeno **SOBO**, po možnosti tudi kuhinjo, za

dobo dveh let v Kranju ali okolici. Možnost predplačila. Naslov v oglasnem oddelku. 5007

Mirna, mlada zakonca z enim otrokom iščeta opremljeno ali neopremljeno **SOBO** po možnosti tudi kuhinjo. Naslov v oglasnem oddel- ku. 5008

SOBO v Kranju, opremljeno in ogrevano s souporabo kopalnice išče miren študent, nekadilec. Ponudbe pod »Redni plačnik« 5009

Enosobno **STANOVANJE** v Ze- leznikih zamenjam za enakega kjer- koli v Škofji Loki ali Kranju. Na kresu 15, Zelezniki 5057

Sprejmemo dve dekleti na **STA- NOVANJE**. Smedliška 108, Čirči- če, Kranj 5058

Fant in dekle, ki se nameravata poročiti, iščeta **SOBO** in **KUHINJO** v Škofji Loki ali okolici. Ponudbe pod »Poroka« 5059

posesti

Prodaj polovico dvostanovanjske **HISE** - pritličje z lepim vrtom, v bližini avtobusne in železniške po- staje na Ovsišah pri Podnartu. Ponudbe na: Papler, Ovsišje 57, 64244 Podnart 5010

Prodaj več **ZAZIDLJIVIH PAR- CEL**, eno že s stavbo. Naslov v oglasnem oddelku. 5011

Prodaj **STANOVANJE** (dve sobi, kuhinjo in pritlikline) v Kranju. Pismene ponudbe na poštni predal 96, Kranj 5012

Prodaj 2 ha **GOZDA** v Goričah. Loka 21, Tržič 5013

Prodaj nedograjeno stanovanj- sko **HISO** 8 x 12 m v okolici Bleda. Ogled vsak dan po 15. uri. Naslov v oglasnem oddelku 5060

zaposlitve

ELEKTROINSTALATER Koro- šec Franc, Mlaka 62 a, 64000 Kranj, sprejme **KV ELEKTROINSTALA- TERJA**. Nastop službe takoj, plača dobra. 4894

VAJENCE za avto oziroma kovni- lničarsko stroko sprejemem. Zupan, Tekstilna 14, Kranj 5014

Takoj zaposlim **DELAVCA** ali **KV TESARJA**. Stanovanje preskrbljeno. **TESARSTVO ZAVRL**, Lahovče 73, Cerklje 5015

Sprejemem **VAJENCA** ali pomož- nega delavca za delo v **MIZARSKI DELAVNICI**. Ogris Andrej, **MIZARSTVO**, Trojarjeva 9, Kranj 5016

Instruiram **MATEMATIKO** za srednje šole. Zupan, Pangeršica 3, Golnik 4936

50511 1.000 596776 10.000 524771 5.000 539576 150.000

Takoj zaposlim kvalificiranega **ELEKTRICARJA**. Osebni dohodek 4.500 din. Telefon 22-331 5018

Fant s kovinarsko šolo išče kakršnokoli **HONORARNO ZAPOS- LITEV**. Ponudbe pod »Poštenje« 5019

Iščem žensko za **VARSTVO** 7-me- sečnega otroka - izmenično. Nudim sobo in hrano, ostalo po dogovoru. Hafnarjeva 5, Stražišče 5020

AVTOKLEPARSKE VAJENCE sprejemem. Avtoklepar in vlečna služba Jarh, Bratov Komel 43, Ljubljana-Sentvid 5061

V **VARSTVO** **VZAMEM** otroka nad 15 mesecev. Naslov v oglasnem oddelku 5061

Razstava pohištva v Trziču

Mercator Tržič in Meblo iz Nove Gorice organizirata od 7. do vključno 15. septembra v dvorani TVD Partizan v Tržiču (nasproti tovarne Peko)

razstavo in prodajo pohištva

program novi »E« in najnovejši program Mebla GORICA

Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 19. ure.

Ugodnosti nakupa so: posebni popust, prodaja na potrošniški kredit, dostava na dom.

Za obisk, ogled in nakup se priporočata Mercator iz Tržiča in Meblo iz Nove Gorice.

Zamrzovalne skrinje prijateljicegospodinjstva

Nepričakovano nas je zapustila ljubljena žena, mama, teta in sestrična

Antonija Berčič

roj. Ziherl

Pogreb bo izpred hiše žalosti, Lipica 5, v petek 12. 9. 1975, ob 16. uri na pokopališču v Škofjo Loko.

Zalujoči: mož France, hčerka Marica in ostalo sorodstvo.

Škofja Loka, 11. septembra 1975

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

Angele Pisk

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sorodnikom, sosedom, prijateljem, zdravnikom, predstavnikom kolektiva LIP Bled, ki so pokojni darovali vence in cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Njeni

Boh. Bistrica, Kranj, Bl. Dobrava, 11. septembra 1975

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

Frančiške Prezelj

Andrejancove mame

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Rešku in dr. Možganu za zdravniško pomoč med njeno boleznijo. Hvala vsem sosedom, organizaciji ZB, pevcem in vsem, ki so osebno ali pismeno izrazili sožalje.

Vsi njeni

Češnjica, 11. septembra 1975

Zahvala

Ko se rane ob izgubah naših najdražjih še niso zacelile, nam je kruta usoda iztrgala našo nenadomestljivo in ljubečo mamo, staro mamo, prababico, sestro

Marijo Naglič

roj. Polajnar

ob tragični izgubi naše drage mame ne moremo pozabiti vseh, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se vsem, ki ste njen zadnji dom odeli s cvetjem, sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in jo pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivoma OŠ Matija Valjavec Preddvor in Elektro - Naglič Tržič, Iskrena hvala tudi č. duhovščini iz Kranja za poslo. vilne besede in obred.

Za njo jokajo vsi njeni najdražji.

Kranj, 11. septembra 1975

Zahvala

Ob boleči in nenadni izgubi naše drage mame, stare mame in sestre

Doroteje Bitenc

roj. Rakovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč, sorodnikom, znancem in prijateljem za darovane vence in cvetje, delovni organizaciji, sindikalni organizaciji in sodelavcem iz IBI, sodelavcem iz Iskre in sodelavcem iz Save za darovane vence in cvetje. Zahvala pevcem za odpete žalostinke, gospodu župniku in vsem, ki ste nam izrazili sožalje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Zalujoči: sin Tone, hčerke Tinka, Mari in Justina z družinami.

Suha pri Predosljah, Hotemaže, 8. septembra 1975

s sodišča

Ponarejeni čepi v ponarejenih škatlah

Zelo donosen posel v vrednosti 72 milijonov starih din si je zamislil nekdanji trgovski potnik in sedanji zasebni obrtnik plastičar Ljutić Milijan (roj. 1930) iz Novega Beograda. Skupaj s sodelavci je zasnoval proizvodnjo čepov iz filca, ki se uporabljajo za doma izdelane naboje za lovske puške. To še ne bi bilo tako hudo, če ne bi kot embalažo uporabil posnetke originalne embalaže za čepa, ki jih izdeluje in pakira Puškarna Kranj.

Zadeva je prišla na dan konec prejšnjega leta, ko je neki kupec slabe čepa reklamiral in jih poslal nazaj v Puškarno Kranj v veri, da je izdelek kranjski. Tu pa so seveda ugotovili, da izdelek ni njihov, saj je bil zelo slab in je bila reklamacija kupca upravičena. Ugotovili so tudi, da je škatla, v kateri so bili čepi, ponarejena.

Ljutić, ki je sedaj v preiskovalnem zaporu, si je posel z izdelovanjem čepov za naboje zamislil v letu 1973 in 1974. Povezal se je z obrtnico Ružo Klasić iz Stare Pazove, ki je skupaj s svojim možem Aleksandrom Kraguljem naročila izdelavo klišaja za kartonske škatle, ki so posnemale originalne. Ljutić je za sodelovanje pridobil tudi orodjarja Pojček Aleksandra iz Novega Sada, ki je izdelal orodje za izdelovanje čepov. Ljutić je našel tudi tri poslovođe prodajal, ki so bili pripravljeni ponarejene čepa prodajati za originalne v svojih poslovalnicah. Za sedaj so kriminalisti ugotovili, da so te izdelke prodajali v dveh prodajalnah v Beogradu in v Kruševcu. Preden so to proizvodnjo ustavili, je domiselnim trgovcem uspelo spraviti v promet za 23.000 novih din čepov. Vsi, ki so bili zapleteni v to zadevo, se bodo morali zagovarjati zaradi vrste kaznivih dejanj: ponarejanja in uporabe ponarejenih znamenj, preslepitve kupcev, neupravičene uporabe imena druge firme, nedovoljene trgovine, poslovođe pa še zlorabe uradnega položaja in pravic iz koristiljublja. Zadevo so odkrivali kriminalisti kranjske Uprave javne varnosti v sodelovanju s SUP Beograda, Stare Pazove, Kruševca in Valjeva. L. M.

Alpinistične novice

NOVICE Z MAKALUJA

S Himafaje, kjer je trenutno na delu VI. JAHO, je prišlo prvo sporočilo. Prve vesti so zelo ugodne. Moštvo, kakor tudi celotna oprema in prehrana je prispela v Nepal brez težav in zadržkov. Oprema in prehrana, ki sta jo prevzela in spremljala Aleš Kunaver in ing. Tomaž Jamnik, je ostala nepoškodovana. Nekoliko težav imajo z radiopostajami, ki so jih zadržali na indijsko-nepalski meji. Najeli so že potrebno število šerp, organizirali pošto zvezo med bazo in Kathmandujem, ter uredili ostale formalnosti. Kot sporoča vodja odprave Aleš Kunaver je moštvo veselo in dobro razpoloženo. V ekipi ni nikakršnih zdravstvenih motenj. Če je šlo vse po programu in brez zadržkov, so že 3. septembra postavili bazno taborišče pod južno steno Makaluja.

DELO PODKOMISIJE ZA PLAZOVE

Precej časa je že minilo, odkar je bil v prostorih PZS sestanek članov podkomisije GRS za plazove. Delo podkomisije ni pomembno le za Planinsko zvezo, temveč je podkomisija aktivno vključena tudi v republiških strokovnih telesih za varstvo pred plazovi, predvsem na naslednjih področjih:

- strokovno proučuje sneg in plazove,
- skrbi za varstvo površin in objektov pred plazovi,
- skrbi za preventivno varstveno dejavnost.

V sodelovanju z RSNO SRS nameravajo v letošnji jeseni organizirati tečaj za namerno proženje in miniranje plazov. Tečaj bo namenjen za člane GRS in za kadre zimsko-sportnih središč. Poleg tega nameravajo izvesti še seminar o snegu in plazovih za člane GRS, alpiniste, mladince ter kadre JLA, UJV in zimsko-sportnih središč.

V letu 1975/76 nameravajo redno zbirati podatke o stanju snežne odeje, ter na podlagi teh podatkov v zimsko-sportnih središčih objavljati bilten plazov.

Z geodetskim zavodom SRS namerava podkomisija sodelovati pri izdelavi katastra plazov. Dala pa bo tudi pobudo za dokončni razvoj in izdelavo lavinske žolne.

Smučarskim centrom v izgradnji, kot npr.: Kanin, ATC Vršič, Triglavске žičnice, pomaga pri varovalnih objektih, odstrelnih napravah, izdelavi zemljevida plazov in vzgoji kadrov.

Skrbi pa tudi za nemoteno delo lavinskih psov. F. Šter

Športne igre Polikem

V organizaciji komisije za šport tovarne Sava bodo v soboto v Kranju II. letne športne igre Polikem. Nad 300 nastopajočih iz 10 delovnih organizacij se bo pomerilo v malem nogometu, rokometu, košarki, namiznem tenisu, kegljanju, šahu, balinanju in vlečenju vrvi. Lanskoletni zmagovalec je bila ekipa Donita iz Medvod. -fr

KZ Naklo VALILNICA NAKLO

prodaja ob sredah
in sobotah dopoldan
dnevno sveža
jajca.

Cena 1 dinar.

KZ Naklo

Iz dela Planinskega društva Kranj

V ponedeljek je bila seja upravnega in nadzornega odbora Planinskega društva Kranj, na kateri so podelili Jožetu Zaplotniku značko Slovenske planinske transverzale, Francu in Silvestri Kržišnik, Lojzetu Ilijašu in Francu Ješetu značke za prehojeno Gorenjsko planinsko partizansko pot, članom kranjskega Planinskega društva Francu Vidmarju, Francu Bohincu, Alojzu Ilijašu, Francu Blenkušu in Doroteji ter Francu Pernelju pa spominske znake za prehojeno Loško planinsko pot. Razen tega je upravni odbor potrdil 23 dnevnikov Gorenjske planinske partizanske poti, ki so jih predložili kranjskemu društvu člani drugih planinskih društev. Na ponedeljkovi seji upravnega in nadzornega odbora so razpravljali tudi o pripravah na srečanje borcev, aktivistov in planincev, ki bo 21. septembra na Kriški planini pod Krvavcem, o letošnji izmenjavi med kranjskimi in sovjetskimi alpinisti, o oblikovanju in delu aktivna komunistov, članov PD Kranj, kamor bodo vključeni tudi komunisti iz drugih društev kranjske občine, in o nalogah markacijskega odseka društva, ki se bo najprej lotil ureditve nove transverzalne poti, imenovane Kranjski vrhovi.

Upravni in nadzorni odbor sta obravnavala še delo mladinskega odseka društva, katerega aktivnost kaže pozitivno, akcijo »Vsi občani Kranja hodijo v gore«, v kateri je že sodelovalo več kot 2000 udeležencev in pojave popivanja v planinskih postojankah, predvsem na Kališču. Kršilce bodo odslej prijavljali sodniku za prekrške. Člani najvišjih organov PD so se odločili podeliti

Gozdnemu gospodarstvu Kranjskega društveno plaketko za sodelovanje in pomoč pri gradnji tovarne žičnice na Kališče in pripravljanju gradbišč za novo postojanko na Ledinah.

Uprava Planinskega društva Kranj je sklenila s 15. septembrom zapreti Dom Kokrškega odreda na Kališču. Priljubljena planinska postojanka bo odslej odprta le v sobotah in nedeljah. Kališki dom je bil letos izredno dobro oskrbovan in vzdrževan, za kar ima največ zaslug novi oskrbnik Rudi Povše z družino doma iz Trebnjega.

Konec avgusta je bila začeta zadnja faza priprav na gradnjo nove planinske postojanke na Ledinah nad Jezerskim. Delavci skušajo s pomočjo minerja najti najprimernejše zemljišče za postavitev temeljev postojanke, ki jo projektira inž. Danilo Fürst, izračun statike pa pripravlja arhitekt Janez Duhovnik. Končujoče se priprave za transport večine gradbenega materiala z nadmorske višine 1000 metrov na 700 metrov višje ležečo lokacijo postojanke. Pri tem pomagajo tudi delavci in stroji Gozdnega gospodarstva Kranj. Član upravnega odbora PD Kranj so odgovorni za posamezna področja gradnje novega objekta na Ledinah. Kmalu bodo urejena tudi pravna razmerja med Planinskim društvom, Planinsko zvezo Slovenije in skupščino občine Kranj. Omeniti velja pomoč, ki jo graditeljem nudijo Jezerjani z Dofetom Partetom in člani Lovske družine na čelu. J. Košnjek

Globočnik vodi

AMD Karlovac je bil organizator pete dirke za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 250 ccm v I. in II. ligi. Na zelo razmočeni in blatni progi je v I. ligi zmagal domačin Zorić, v II. ligi pa Lacko iz Ptujja. Dirko si je kljub zelo slabemu vremenu ogledalo okrog 2000 gledalcev.

V I. ligi je vsekakor veliko preseženje, da je državni prvak Leno Šoštaric zasedel šele deseto mesto. Zmagal pa je njegov učenec Zorić. Rezultati: 1. Zorić (Karlovac) 25 točk, 2. Segula (Ptuj) 23, 3. Lampe (Sl avto) 18, 4. Šinkovec (O. vas) 12, 5. Fras (O. vas) 12. Vrstni red po petih dirkah je naslednji: 1. Šoštaric (Karlovac) 122 točk, 2. Fras 92, 3. Segula (Ptuj) 83, 4. Zorić (Karlovac) 65, 5. Šinkovec (O. vas) 62, 6. Vesnjak (O. vas) 60.

V II. ligi je zmagal Lacko, ki se je z zmago povzpел na drugo mesto v skupni uvrstitvi s samo dvema točkama zaostanka za vodečim Tržičanom Globočnikom, ki je bil v tej dirki drugi. Rezultati: 1. Lacko (Ptuj) 30 točk, 2. Globočnik (Tržič) 22, 3. Uršič (Tržič) 22, 5. Pušavec (Tržič) 9, 11. Kreč (Kranj) 2. Vrstni red po petih dirkah za državno prvenstvo je naslednji: 1. Globočnik (Tržič) 82 točk, 2. Lacko (Ptuj) 80, 3. Uršič (Tržič) 72, 4. Kreč (Kranj) 70, 5. Ertl (O. vas) 64.

Med ekipami so imeli največ uspeha tekmovalci Ptujja, ki so zbrali 57 točk pred Tržičem 53. Skupna uvrstitev ekip po petih dirkah: 1. Orehovas 288 točk, 2. Karlovac 212, 3. Tržič 169, 4. Ptuj 167, 5. Kranj 103. F. P.

Kranj tretji

Na IX. kriteriju slovenskih mest v atletiki v Novi Gorici je med ženskami zmagala Maribor, med moškimi pa Ljubljana pred Celjem in Kranjem. Na tekmovanju je bilo doseženih nekaj dobrih rezultatov (Prezelj 212 v višino, Horvatova v skoku v daljino 583 cm, Smrečnikova v teku na 400 m 56,0). Zelo dobro je tekel tudi Kranjčan Kavčič na 800 m, ki je zmagal s časom 1.52,3.

Rezultati moški: 100 m: 1. Grošeta (M) 10,9, 3. Sagadin (Kr) 11,3; 400 m: 1. Prstec (P) 48,7, 6. Sagadin (Kr) 52,5; 800 m: 1. Kavčič (Kr) 1.52,3; 1500 m: 1. Lisec (C) 3.51,3, 2. Gartner (Kr) 3.56,5; 5000 m: 1. Uklič (C) 15.07,1, 5. Krek (Kr) 16.20,1; 110 m ovire: 1. Penca (L) 15,0, 5. Bitenc (Kr) 16,5; 1500 m prepreke: 1. Žužek (L) 4.15,3, 7. Božnik (Kr) 4.45,2; 4x100 m: 1. Ljubljana 42,2, 2. Kranj 43,5; višina: 1. Prezelj (C) 212; 4. Prezelj (Kr) 195; daljina: 1. Udovc (Kr) 7,18; troskok: 1. Zigon (G) 14,20, 4. Dvoršak (Kr) 12,89; kroglje: 1. Štimec (L) 15,94, 2. Satler (Kr) 15,10; disk: 1. Prezelj (L) 47,75, 4. Groz (Kr) 35,48; kopje: 1. Zalar (L) 70,54, 6. Brezar (Kr) 51,08; Ekipno: 1. Ljubljana 82 točk, 2. Celje 71,5, 3. Kranj 60, 4. Maribor 51, 5. Nova Gorica 48,5, 6. Novo mesto 42,5, 7. Ptuj 34,5. F. P.

Barbara Štemberger: letos prvič v reprezentanci

Letna plavalna sezona se počasi poslovlja, saj je na sporedu le še nekaj internih mitingov pa tudi voda v letnih bazenih se ohlaja. Med tistimi, ki so kranjskemu plavalnemu kolektivu v tej sezoni delali prijetne ure, osvajali državne naslove v vseh kategorijah in podirali rekorde SFRJ in SRS, brez oklevanja lahko prištejemo tudi komaj štirinajstletno učenko osmega razreda Osnovne šole Simona Jenka v Kranju Barbaro Štemberger. Le-ta je letos tolikokrat presenetila, na zadnjem državnem prvenstvu starejših pionirjev v Kranju pa je bila v središču pozornosti.

Prav na tem prvenstvu je Štembergerjeva osvojila tri prva mesta, dvakrat je bila druga in enkrat tretja. Skupaj s Trboveljanko Blažičevo je bila najuspešnejša tekmovalka trodnevni borb. Svoji ženski vrsti pa je z dobrimi rezultati prinesla kar dovolj točk za skupni seštevek. Tako je Barbara trikratna državna prvakinja na 100 m delfin in 200 m in 400 m mešano, dvakrat je osvojila srebrno kolajno na 200 m prsno in 200 m delfin, medtem ko je bila bronasta na 100 m prsno.

Barbarin plavalni staž ni dolg, saj je svojo plavalno kariero pričela komaj pred petimi leti. Abecedo plavanja ji je v klubu v glavo vcepila trenerka Branka Mihelič-Pirc, sedaj pa trenira pod vodstvom Anke Colnar-Košnik. Svoj največji uspeh v letošnjem bogatem plavalnem koledarju, nasploh pa v svoji petletni športni karieri, je dosegla letos, saj je prav v domačem bazenu na posamičnem članskem državnem prvenstvu postala državna prvakinja. Tu ji je uspelo v disciplini 200 m prsno z novim državnim rekordom za mladinke ugnati vseh osem finalistk. Čeprav je bil ta rekord njen le dober teden dni, ji bo še dolgo ostal v spominu. Res ni bilo lahko premagati vse nasprotnice. Za lep dosežek pa ima tudi četrto mesto na 200 m prsno na balkanskih igrah v Solunu. Tu je prvič zaplavala kot naša državna reprezentantka v članski konkurenci.

Da je Štembergerjeva res nadarjena plavalka, od katere se v bližnji prihodnosti lahko nadejamo še boljših dosežkov, kaže že podatek, da ji zaupa tudi zvezni kapetan reprezentance Miro Bajš, v rokah pa ima še vedno kopico republiških in državnih rekordov.

D. Humer

II. slovenska košarkarska liga

Borbena kolo

KRVAVEC : GORENJA VAS 74:80

Cerklje, telovadnica OŠ D. Jenko Kravec : Gorenja vas 74:80 (32:31, 57:57, 68:68), sodnika Ažman, Vukanac (oba Kranj).

Le koš prednosti iz prvega dela domačinom ni zadostoval za končni uspeh. Gostujoče moštvo in domača ekipa sta se ogorčeno borili za vsako točko in na koncu so Gorenjevaščani šele v dveh podaljških povsem zasluženoma osvojili obe točki.

KROJ : KAMNIK 64:61

Škofja Loka, telovadnica OŠ P. Kavčič Kroj : Kamnik 64:61 (28:32), sodnika Kobilica, Lotrič (oba Ljubljana).

V derbiju kola so Ločani potegnili debelejši konec. Kamničani so sicer povedli in na odmor odšli s štirimi točkami prednosti. V nadaljevanju pa so domačini z dobro in grobo igro nadoknadili zamujeno, pred koncem ostali na igrišču le s štirimi igralci, a le zmagali.

PLAMEN : TRŽIČ 85:45

Lipnica, telovadnica OŠ S. Žagar Plamen : Tržič 85:45 (42:23), sodnika Bogataj, Palovšnik (oba Kranj).

Domačini niso imeli težkega dela s solidnimi Tržičani. V obeh delih so bili boljši in zato tudi visoka in zaslužena zmaga. Kljub visoki razliki pa so gostje pokazali dovolj košarkarskega znanja.

Kroj	109	1806:604	18
Kamnik	108	2785:587	16
Plamen	108	2741:655	16
Sava	107	3653:643	14
Šenčur	104	6674:653	8
Gorenja vas	103	7665:653	6
Tržič	101	9539:812	2
Kravec	100	10573:753	0

Pari prihodnjega kola: Plamen : Sava (sobota ob 18. uri), Tržič : Kroj (sobota ob 18. uri), Kamnik : Kravec (sobota ob 19,30), Gorenja vas : Šenčur odigrano že v sredo).

D. Humer

Prvi poraz Triglava B

V XI. kolu gorenjske košarkarske lige so bili doseženi pričakovani izidi, saj so vsa moštva brez težav premagala svoje nasprotnike. Triglav B je odpravil mestnega tekmeča Center, savski Gumar je bil uspešen z Gorenjo vasjo B, Radovljica je osvojila točko z Naklem, leška Veriga pa v gosteh z Gotikom, medtem ko je Kranj 75 premagal Kokrico.

Triglav B je v XII. kolu moral v Gorenjo vasi prvič kloniti. Z dobro igro jih je namreč premagala druga ekipa, Radovljičani so v gosteh dobili srečanje v derbiju radovljiške občine, Gumar je premagal Naklo, medtem ko je bilo srečanje Kokrica : Gotik prestavljeno.

Izidi: XI. kolo: Triglav B : Center 53:43 (26:28), Gumar : Gorenja vas B 66:58 (27:39), Radovljica : Naklo 70:57 (29:17), Gotik : Veriga 47:62 (22:24), Kranj 75 : Kokrica 70:46 (38:21);

XII. kolo: Center : Kranj 75 52:75 (28:40), Veriga : Radovljica 34:63 (20:34), Naklo : Gumar 60:69 (32:36), Gorenja vas B : Triglav B 75:51 (31:23).

-dh

Dve zmagi gostov

V prvem kolu I. gorenjske rokometne lige so bili v glavnem doseženi pričakovani rezultati, saj so vsa favorizirana moštva premagala svoje nasprotnike, gostujoči ekipi Kranjska gora in Storžič pa sta bili uspešni v gosteh.

RADOVLJICA : ŽABNICA 23:23

Radovljica, igrišče ŠD Radovljica : Žabnica 23:23 (15:12), sodnika Hvasti, Bašar (oba Kranj).

Domačini so dobro začeli, saj so

Šešir : Alples B 14:12

V 1. kolu ljubljanske conske rokometne lige ženske je bilo najbolj zanimivo srečanje v Škofji Loki, kjer je domači Šešir s težavo premagal drugo ekipu Alplesa.

Rezultati: Križe : Preddvor 16:23, Šentvid : Sava B 16:6, Šešir : Alples B 14:12, Slovan B : Škofljica 15:14, Mokerc : Olimpija B 16:27.

Pari prihodnjega kola: v soboto: Olimpija B : Alples (ob 20. uri), Mokerc : Slovan B (ob 18. uri); nedelja: ETA : Šešir (ob 9. uri), Preddvor : Šentvid (ob 11. uri), Škofljica : Križe (ob 9. uri).

J. Kuhar

Pričakovani rezultati

V 1. kolu moške ljubljanske conske rokometne lige - sever so bili doseženi v glavnem pričakovani rezultati. V tej ligi sodeluje skoraj polovica ekip Gorenjske.

Rezultati: Alples : Jesenice 25:15, Slovan : Škofljica 33:26, Križe : Preddvor 24:20, Mokerc : Prule 26:15, Sava : Duplje 23:22, Olimpija : Kamnik 22:29.

Pari 2. kola: sobota: Jesenice : Prule (ob 16. uri), Kamnik : Mokerc (ob 19. uri), Duplje : Olimpija (ob 19. uri), Alples : Slovan B (ob 19.30), nedelja: Škofljica : Križe (ob 10. uri), Preddvor : Sava (ob 9.30).

J. Kuhar

Športno srečanje delavcev PTT

Konferenca osnovnih organizacij sindikata delavcev PTT Kranj bo jutri dopoldne v Kranju priredila tradicionalno športno srečanje delavcev PTT podjetij Koper, Kranj in Nova Gorica. Na srečanju se bodo delavci PTT podjetij pomerili v kegljanju, streljanju, malem nogometu, šahu, balinanju in v odbojki. Tekmovanja bodo na stadionu Stanka Mlakarja in v nekaterih drugih objektih v Kranju.

A. Ž.

Gibalno soglasje

Vsako delo je potrebno opravljati organizirano, varno in brez napak. Tako delo je bolj kakovostno, je v ponos posamezniku in temeljni organizaciji združenega dela. Enako velja pri športni vadbi, treningu in tekmovanju.

Mojster v podjetju, učitelj in trener si prizadevajo naučiti učence opravljati delo ali vajo kar najbolj natančno, točno in popolno. Popolnost gibanja določajo posebnosti v zgradbi organizma, njegova zmogljivost in značilnosti delovanja. Da bi bilo gibanje kar najbolj popolno, pravilno in natančno, si ga moramo znati jasno in nazorno predstaviti. Oziroma moramo predstaviti celotnega delovnega postopka, vse vaje in njene sestavine.

Točno in natančno delo poteka od nazorne predstave preko tekočega gibanja do popolne izvedbe. Podobno je pri vadbi ali treningu. Medtem, ko pri hoji, teku ali pri cikličnih oblikah gibanja, ki so že zdavnaj avtomatiziran način premikanja, ni tako očitna in potrebna vloga ter kontrola zavesti, se le ta uveljavlja v akrobatici, gimnastici in v bolj zapletenih oblikah gibanja.

Gibalno dejavnost usmerja naša možgana. Danes govorimo o prehitvejoči dejavnosti možganske skorje in njeni aferentni sintezi.

Za kaj pravzaprav gre, v čem se kaže ta dejavnost?

Gre za predhodno razčlenitev okoliščin, za usmerjenje gibanja, mišično gibalne pripravljenosti, za ustrezno napetost ali sprostitvev. Možgani določajo časovno zaporedje gibanja in delujejo kot usmerjevalni sistem, kot načrtovalac ali programer. Mišično-gibalni sistem pa je na voljo taki možganski zavestni dejavnosti. Med možgani kot sistemom programiranja in gibali kot sistemom izvrševanja, mora biti soglasje in čim bolj trdna povezanost. Vsak športnik si mora že pri ogrevalnih in razgibalnih vajah vzbuditi nazorne in jasne predstave bodočega skoka, meta, gimnastične vaje ali bodočega nastopanja v splošnem. Čim bolj točna je taka predstavljenost, tem popolnejša in uspešnejša bo izvedba. S tehničnim znanjem se vse bolj utrjuje soglasje med možgani in gibali. Oblikuje ga vaja, pa seveda športnik sam in ob pomoči trenerja. Športnik mora znati pogasiti prekomerno vzburljenost, se dobro osredotočiti in si prizadevati, da med vajo ne bi bilo spodsrljave ali »kratkih stikov«.

Da bi možgani delovali brezhibno in zanesljivo, morajo biti spočiti, dovolj prekravljeni, oskrbljeni s kisikom in energetskimi viri. Možgani, ki so nekoč usmerjali le preprosto gibanje ali ročno delo, danes umerjajo vse bolj zapletena opravila.

Se bolj kot v športu je potrebno uriti, negovati in ohranjati gibalno soglasje v industrijski proizvodnji, pri avtomatiziranem delu, ko usmerjamo delo strojev in ko nadziramo hitrost vozil.

Jože Ažman

Zupan pred ciljem odnehal

V nedeljo, 7. septembra, je bila v Mariboru četrta dirka za državno prvenstvo v kartingu. Na njej sta sodelovala tudi Ivan Zupan z Bleda in Matevž Jenkole iz Tržiča, član AMD Škofja Loka. V kategoriji do 100 cm brez menjalnika je Jenkole zasedel 25. mesto med 40 tekmovalci, Zupan pa dirke ni zaključil zaradi okvare.

Rezultati - 100 cm: juniorji: 1. Miler (Križevci), 2. Nahtigal (Moste), 3. Ruljančič (Zagreb); 100 cm: seniorji: 1. Turk (Vrhnik), 2. Korošec (Ptuj), 3. Prek (Vrhnik); 125 cm: 1. Bužan (Postojna), 2. Pislak (Ptuj), 3. Živec ml. (Moste); ekipno: 1. AMD Ptuj, 2. AMD Moste, 3. AMD Vrhnik.

-jm

Mlada ekipa strelcev Gorenjske, v kateri so bili tudi Kamničani, je zmagala v troboju Koroška : Julijska krajina : Gorenjska s standardno zračno puško.

-Foto: B. Malovrh

Strelci ostajajo prijatelji

Troboj strelskih reprezentanc Koroške, Furlanije - Julijske krajine in Gorenjske se je končal v zadovoljstvo vseh udeležencev tega pomembnega srečanja športnikov treh obmejnih pokrajin. Glavni del troboja se je odvijal na ljubljanskem strelišču, v Kranju pa je potekalo tekmovanje mladincev v streljanju s standardno zračno puško. V vseh treh disciplinah je nastopilo 58 strelcev in strelk. Edino zmago za gorenjsko reprezentanco so priborili mladinci, med katerimi so letos prvič nastopili tudi Kamničani. Tekmovanje s standardno MK puško je bilo močno izenačeno, streljanje s puščico je prineslo zmago ekipi Italijanov, ki je imela tudi najboljšega posameznika, Franc Peternel, ki se je vrnil s sredozemskih iger, tokrat ni nastopil v disciplini, ki mu je na sredozemskih igrah prinesla bronasto medaljo, pa je kljub temu osvojil 2. mesto. Pohvaliti pa velja tudi njegovega sina, ki je zasedel solidno 6. mesto.

Prihodnje leto se bodo strelci treh dežel pomerili v Avstriji.

Rezultati - MK standardna puška: ekipno: 1. Koroška 4271, 2. Go-

renjska 4268, 3. Furlanija 4257, posamezno: 1. Utrin (G) 553, 3. Svetlin (G) 548, 5. Peternel (G) 543; MK standardna puška: ekipno: 1. Furlanija 2179, 2. Gorenjska 2113, 3. Koroška 2074, posamezno: 1. Tondo (F) 563, 2. Peternel st. (G) 552; standardna zračna puška: ekipno - mladinci: 1. Gorenjska 1083 2. Furlanija 1070, 3. Koroška 1067, posamezno: 1. Repič 365, 4. Gradišar 360, 5. Burja (vsi G) 358 itd.

B. Malovrh

Sava dvakrat prva

V okviru tekmovanja občinskih sindikalnih iger v malem nogometu so bila doslej zaključena predtekmovanja v dveh skupinah. V ostalih skupinah pa bodo odigrali zadnje tekme predtekmovanja danes od 15. ure dalje.

Rezultati - 1. skupina: Zdravstveni dom : Sava B 2:6, Letališče A : Tekstilindus A 1:13, 2. skupina: Ikos : Projekt B 2:3, UJV : Sava C 1:2, 7. skupina: Iskra B : Gorenjski tisk 0:1, Projekt A : Alpetour Kranj 1:0, 8. skupina: Bolnica Gornik : Sava A 0:8, PTT : OŠ Lucijan Seljak 3:2.

Vrstni red - 1. skupina: 1. Sava B 6, Tekstilindus A 4, Letališče B 2, Zdravstveni dom brez točke, 2. skupina: 1. Sava 5, Ikos 3, Projekt B 2, UJV 2.

P. Novak

Primskovo vodi

V 2. kolu nogometnega prvenstva Gorenjske v prvem razredu člani je Primskovo visoko premagalo Preddvor in sedaj vodi na lestvici. Rezultati: Preddvor : Primskovo 0:7, Podbrezje : Kokrica 4:9, Filmarji : Trboje 1:4, Plamen : Zbilje 4:1, Kondor : Grintavec 3:0, Britof : Reteče 1:3.

Pionirska liga, A skupina: Lesce : Medvode A 4:3, Bled : Šenčur 2:0, Sava B : Bohinj 0:1, LTH : Alples 1:2, Jesenice : Medvode B 6:0.

B skupina: Sava : Alpina 3:0, Naklo : Korotan 2:1, Triglav : Preddvor 3:3, Tržič : Podbrezje 6:1, Kondor : Primskovo 3:7.

Mladinska liga, A skupina: Bohinj : Korotan 5:1, Triglav : Lesce 4:2, Naklo : Bled 10:2.

B skupina: Trboje : Preddvor 2:4, Sava : Filmarji 3:1, Alpina : Primskovo 4:3, Šenčur : Podbrezje 3:0 w. o.

P. Novak

Tudi letos množično kegljanje

Tako kot lani bosta tudi letos odbor za rekreacijo in komisija za kegljanje pri TKS Kranj v mesecu oktobru na štirih kegljiščih organizatorja množičnega tekmovanja v kegljanju.

Vsaka krajevna skupnost v občini lahko za to tekmovanje prijavi neomejeno moških in ženskih ekip. Pri tem moško ekipo sestavlja šest članov, žensko pa tri. Tako kot lani bo tudi letos finalni obračun za dan republike, 29. november.

Pismene prijave sprejemajo do 20. septembra na naslov TKS Kranj, p. p. 35, prijavitelj pa se lahko tudi ustno pri Milanu Čadežu vsak dan do 14. ure v stavbi Skupščine občine Kranj, soba 57.

-dh

Stabilizacijske ocene

Dobra dva meseca sta minila, odkar so bili pri občinskih konferencah socialistične zveze na Gorenjskem ustanovljeni koordinacijski odbori za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti pri gospodarski stabilizaciji v posameznih občinah. Bistvenih razlik glede načina delovanja teh odborov na Gorenjskem ni bilo. Na podlagi junijske seje predsedstva zveze komunistov Jugoslavije, ki je pozvalo vse odgovorne v delovnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih k splošni družbeni akciji za stabilizacijo, so povsod na Gorenjskem posebne strokovne skupine ali člani odborov julija in avgusta obiskovali večje in tudi manjše delovne organizacije.

Čeprav ta hip še ni moč podati poglobljene gorenjske ocene, se na podlagi izdelanih ocen v posameznih občinah že kažejo nekatere skupne značilnosti in ugotovitve. Lahko zapišemo, da so v vseh večjih delovnih organizacijah (in tudi precejšnje število manjših ni izjema) že v začetku leta (ali pa že konec minulega) sprejeli stabilizacijske programe in ukrepe. Uresničevanje teh programov pa povsod žal ni teklo tako kot bi bilo pričakovano. Značilno za domala celotno gorenjsko gospodarstvo je, da se je v letošnjem prvem polletju močno zmanjšala podjetniška akumulacija, narasle so zaloge gotovih izdelkov, ponekod je močno porasel uvoz, nazadoval pa je v primerjavi z lanskim prvim polletjem izvoz. Uresničevanje letošnjih družbenih načrtov v posameznih gorenjskih občinah morda še najbolj skladno poteka na področju zaposlovanja. Prav na tem področju v prihodnje lahko še najbolj zanesljivo pričakujemo umirjenost in stabilizacijo.

Druga značilnost je, da se postopoma umirja investicijska dejavnost in da trenutno na Gorenjskem ni večjih nepokritih investicij. Po drugi strani pa so nekatera podjetja (tudi večja), ki so konec prvega polletja končala s poslovno izgubo. Za to so do neke mere krivi sedanji pogoji na svetovnem trgu in ne-likvidnost na domačem. Niso redka podjetja, ki ob sedanjih cenah na svetovnem trgu ne morejo konkurirati, domači trg pa ponekod postaja zasičen. Številne pesti tudi nenehno zviševanje cen domačim surovinam in zaostritev pogojev glede uvoza surov. Značilen primer za to področje je podjetje LIP Bled. To podjetje je v preteklih letih izvažalo precej stavbnega pohištva, gradbenih plošč in rezanega lesa. Zdaj, ko je gradbeniška konjunktura na svetovnih tržiščih upadla, se je izvoz zmanjšal kar za polovico. Velike težave je pred nedavnim imela tudi kranjska Iskra. Zaradi pomanjkanja surovin iz uvoza je bilo precej zaposlenih brez dela in so zato dobivali manjše osebne dohodke. Sicer pa je zaostrena uvozna politika, ko morajo podjetja za uvoz surovin dobiti posebna dovoljenja (ta postopek pa je pri zveznih organih precej počasen) spravila v nemajhno zadrego več podjetij v vseh gorenjskih občinah.

Precej pogosta je tudi ugotovitev, da so delavci v delovnih organizacijah slabo oziroma premalo obveščeni o poslovnih rezultatih, o težavah in nenazadnje tudi o stabilizacijskih programih in ukrepih. V najbolj nemogočem položaju so največkrat delavci v tistih obratih, kjer je sedež podjetja drugje, zunaj občine. So primeri, ko delavci in niti vodilni v obratih nimajo pravega pregleda nad poslovnimi rezultati, in čeprav so v težavah, ne vedo, kako pravzaprav ukrepati. Povsod, kjer so to ugotovili, so in bodo koordinacijski odbori odločno zahtevali, da vodstva podjetij to osnovno ustavno in samoupravno pravico čimprej uresničijo.

Drug sklop vprašanj, ki prav tako po svoje zadeva stabilizacijo, je področje tako imenovane skupne in splošne porabe. V nekaterih občinah so tudi v samoupravnih interesnih skupnostih pregledali uresničevanje začrtanih programov in porabo sredstev. Tudi zanje veljajo enaka stališča. Treba je varčevati in se držati začrtanih programskih okvirov in družbenih dogovorov. Res je, da se včasih kažejo večje potrebe od v začetku leta začrtanih in dogovorjenih možnosti. In res je tudi, da so ponekod dohodki večji od predvidenih. Vendar to ne bi smelo opravičevati povečane porabe.

In še enemu področju bi bilo treba ob sedanjih ocenah stabilizacije v koordinacijskih odborih oziroma v družbenopolitičnih skupnostih posvetiti vso pozornost. To so sprejeti dogovori v republiki o letošnjem porastu cen. Čeprav ne le na Gorenjskem, marveč se tudi v širšem slovenskem merilu kažejo ugotovitve, da so se cene nekaterih storitev povečale prek dogovorjenih mej, takšni primeri ne bi smeli mimo sedanjih analiz in ustreznih ukrepov inšpekcijskih in drugih organov.

Predsedstvo medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko je v začetku tega tedna že razpravljalo o prvih ocenah v občinah na Gorenjskem. Ugotovili so, da podatki na podlagi polletnih poslovnih rezultatov niso ravno vznemirljivi. Nedeljeno je bilo tudi mnenje, da je akcija v vseh gorenjskih občinah kljub dopustom stekla izredno hitro in odgovorno. Vendar so menili, da bo položaj glede stabilizacijskih prizadevanj tako v delovnih organizacijah kot v občinah bolj jasen ob koncu tričetrtletja. Zato je predsedstvo sklenilo, da koordinacijski odbori po sedanji akciji ne smejo končati z delom, marveč morajo vse do konca leta in tudi kasneje spemljati poslovna gibanja. Dogovorili pa so se tudi, da bodo ustanovili poseben šestčlanski regionalni koordinacijski odbor, ki bo pregledal delo občinskih odborov za stabilizacijo ter hkrati ocenil stabilizacijska prizadevanja v delovnih organizacijah kot so PTT, Cestno podjetje, Vodna skupnost, zdravstvo, zaposlovanje, šolstvo in v še nekaterih.

A. Žalar

PAPRIKE BREZ STREHE — Makedonski pridelovalci paprike v veliki meri zalagajo kranjske potrošnike in občane, ki hodijo nakupovat na kranjsko tržnico. Za skladiščenje so izbrali kar prostor na levem bregu Kokre, na Planini ob Župančičevi ulici. Paprike, sicer pakirane v bolj ali manj trdnih vrečah, so dneve in noči izpostavljene vremenskim razmeram, nečistoči in mrčesu, ki se rad nabira na blagu. Niso redka vprašanja, kdo dovoljuje shranjevanje tako iskano hranilo na prostem, pod mihim nebom in kaj pravijo inšpektorji h kvaliteti, predvsem pa k čistoči blaga! Povrhu vsega pa vreče, napolnjene s papriko, ki jo je najti tudi na tleh, kazijo videz precej zastavljenega in prometnega dela mesta. Ali ne bi mogli najti v Kranju tudi za skladiščenje tega blaga primerno mesto? Proizvajalci in prodajalci paprike trdijo, da primernejšega kraja za skladiščenje, kljub plačilu, v Kranju ni najti. (jk) — Foto: F. Perdan

Nesreča ob reševanju

Poročali smo že, da se je 6. septembra v steni Škrlatic zaplezal 31-letni ekonomist iz Ljubljane Janez Erlich. Sprva je plezal v družbi z Bojanom Lapajno iz Ljubljane, vendar se je le-ta zaradi utrujenosti med potjo premislil in sestopil. Ker pa Frliča ob dogovorjenem času ni bilo nazaj, je Lapajna obvestil v nedeljo zjutraj gorske reševalce, ki so se takoj napotili proti Škrlatici. Popoldne se jim je s stene Erlich že na klice oglašil. Vendar pa v nedeljo reševanja niso mogli nadaljevati zaradi megle in dežja. Naslednjega dne zjutraj je reševalcem pomagal tudi helikopter, ki je pripeljal reševalno opremo in zdravnika, da je izčrpanemu in laže ranjenemu Erlichu nudil vso pomoč. Popoldne so Erlich pripravili na spust s stene. Pritrdili so ga na Gramingerjev sedež, skupaj z njim pa je spuščal gorski reševalec Kristjan Langus z Dovjega. Na spodnjem sidrišču ob prepenjanju z ene na drugo vrv pa je Erlich, katerega je reševalec že prej opozarjal, naj se ga drži

Pomagali planincu iz stene

V nedeljo, 7. septembra, so gorski reševalci z Jesenic pomagali v dolino Kostji Verniku (roj. 1945) iz Ljubljane. Planincu je na Tomiškovski poti v steni spodrsnilo, vendar se ni poškodoval. Kljub temu pa iz stene ni mogel sam in je počakal na reševalce, ki so mu pomagali z vrvjo.

300 slovenskih železarjev na Triglav

V soboto, 13. in v nedeljo, 14. septembra, bodo delavci sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne spet množično zavzeli našega očaka. Tradicionalnega pohoda se bo udeležilo okoli 300 delavcev iz Železarne Jesenice, Ravne in Store, Žične Celje, Plamena Kropa, Tovila Ljubljana in vseh drugih kolektivov, ki so združeni v SOZD slovenske železarne. Udeleženci pohoda se bodo na Triglav povzpeli iz treh smeri, in sicer iz Vrat, Kota in Rudnega polja. Sestop s Triglava bo v dolino Krme, kjer bo po končanem pohodu srečanje delavcev slovenskih železarn. Organizator pohoda je komisija za športno rekreacijo pri TK OO sindikata Železarne Jesenice, izvajalci pa planinska društva občine Jesenice in GRS Jesenice.

J. Rabič

V nedeljo gasilsko tekmovanje pionirjev

Občinska gasilska zveza Kranj bo tudi letos organizirala tekmovanje pionirskih, mladinskih in članskih gasilskih desetih teritorialnih in industrijskih gasilskih društev. Čeprav rok za prijava še ni potekel, organizatorji računajo na udeležbo več kot 20 društev.

Pionirsko tekmovanje bo v nedeljo, 14. septembra, na stadionu Save v Stražišču. Pričelo se bo ob osmih zjutraj, tekmujoči pa bodo pripravili suhe gasilske vaje. Tekmovalna komisija je pionirske desetine razdelila v dve skupini. Skupino A sestavljajo gasilci, stari od 7 do 10 let, skupino B pa pionirji, stari od 10 do 14 let.

Naslednjo nedeljo pa bo tekmovanje mladinskih in članskih desetih. Tekmovanje bo v Struževem. Mladinci bodo morali pokazati znanje v suhih vajah, člani in članice pa v mokrih. -jk

Proslava gasilcev v Vogljah

Gasilsko društvo Voglje je lani slovesno proslavilo 75-letnico obstoja. Gasilci iz tega kraja pa se bodo to nedeljo ob 14. uri ponovno zbrali na svečanosti. Odprli bodo nov prizidek pri sedanjem gasilskem domu. V novih prostorih so uredili sanitarije ter skladišče za gasilsko opremo. Člani gasilskega društva iz Vogelj so za gradnjo začeli v maju letos in so sami prispevali prek 3300 prostovoljnih delovnih ur.

V nedeljo ob 14. uri bo zbor gasilcev, nato pa velika gasilska parada. Na proslavo je vabljenih dvanajst gasilskih društev iz okolice. -jg

Gorel papir

V sredo, 10. septembra, dopoldne je začelo greti v skladišču papirja v knjigovoznici v Radovljici. Ko so z varilnim aparatom odstranjivali dotrajano napeljavo centralne kurjave je nekaj isker padlo tudi na nekaj metrov oddaljeno delovno obleko. Le-ta se je vnela, ob tem pa tudi papir. Požar so pogasili delavci. Škode je za okoli 20.000 din.

s sodišča

Še enkrat

»Ni pregledal poslovnih knjig«

Občinsko sodišče v Kranju je v aprilu letos ponovno preizkusilo obtožbo zoper Franca Korošca, roj. 1926, davčnega inšpektorja pri Skupščini občine Kranj. Lani ga je namreč občinsko sodišče v Kranju obsodilo zaradi kaznivga dejanja zlorabe uradnega položaja iz koristiljubnosti. Spoznalo ga je namreč za krivega, da ni bil kot davčni inšpektor od marca 1972 do konca leta 1972 pregledal poslovnih knjig zasebnega obrtnika A. K. iz Kranja, ki so ga osumili davčne zatajitve. Zaradi tega naj bi obrtnik A. K. prijavil manj dohodka in plačal manj davka na osebni dohodek. — O tem smo pisali v Glasu 8. maja 1974, št. 35, na 12. strani.

Na razsodbo se je Franc Korošec pritožil na višjestopenjsko sodišče, ki je sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo občinskemu sodišču v ponovno razsojanje. Tokrat je sodišče ugotovilo, da ni nobenih dokazov, da bi Franc Korošec storil kaznivo dejanje. V okviru svojih pristojnosti je Franc Korošec takoj, ko je dobil v pregled poslovne knjige obrtnika A. K., le tega poklical in ga zaslusal ter pregledal njegove knjige. Spis je nato odložil, ker je v tistem času davčna uprava imela zelo veliko dela z davčno odmero in so vsi delavci delali na tem. Tudi kasneje, ko je glede spisa omenjenega obrtnika povprašal svoje nadrejene, ni bilo ničesar rečenega, naj se spis nujno reši. Ker je imel Franc Korošec v tem času še nujno drugo tekoče delo, je spis še za nekaj časa odložil. Tako je spis imel nerešen okoli 10 mesecev. Odložene spise so zaradi nujnega tekočega dela imeli tudi drugi delavci na davčni upravi. Vendar pa zaradi tega spis obrtnika A. K. ni zastaral. Tudi ni dokazano, da bi se Franc Korošec in obrtnik A. K. zelo dobro poznala in bi zaradi tega morda davčni inšpektor zavlačeval z reševanjem njegove zadeve: v tem času je Franc Korošec celo prijavil obrtnika A. K. zaradi prekrška, ker je slabo vodil svoje poslovne knjige in je le-ta plačal kazen.

Sodišče je zaključilo, da ne more kaznivo dejanje izhajati že iz tega, če se je spis reševal več mesecev in je zato Franca Korošca oprostil vsake krivde in kazni.

nesreče

Otrok stekel na cesto

V ponedeljek, 9. septembra, ob 15.35 se je v Kranju na Cesti 1. maja pripetila prometna nezgoda. Vozniku osebnega avtomobila Antonu Potočniku (roj. 1928) iz Kranja je z desne strani priteknel na cesto 12-letni Emir Mahič s Planine; voznik se dečku ni mogel umakniti in ga je zadel in zbil po cesti. Ranjenega Emirja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Nepreviden otrok

V torek, 9. septembra, ob 13.50 se je na lokalni cesti na Jami pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Slavko Kunej (roj. 1952) iz Kranja je peljal od Praš proti Bregu. Na Jami mu je nenadoma pritekla pred vozilo 4-letna Minka Novak. Voznik je močno zavrl, vendar je otroka kljub temu zadel. Lažje ranjeno deklico je pregledal zdravnik, potem pa so jo poslali v domačo oskrbo.

Zlomljena roka

V torek, 9. septembra, ob 17. uri se je v Stari vasi pri Žireh pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Simon Oblak (roj. 1942) iz Stare vasi je peljal od Žiri proti Trebiji. V Stari vasi pa mu je nenadoma z desne strani skočila pred avtomobil 6-letna Nataša Radonič iz Stare vasi, ki je prej hodila po desni strani skupaj z večjo skupino otrok. V nesreči si je Nataša zlomila roko.

Kočija se je prevrnila

Na Kidričevi cesti na Bledu se je v sredo, 10. septembra, ob 16. uri pripetila nezgoda. Voznika osebnega avtomobila znamke VW Ida Komac iz Zabreznice je vozila proti Zaki. Ko se je srčevala s kočijo, je zapeljala skrajno desno in pri tem trčila v drog električne napeljave. Kočijaž Franc Vidic (roj. 1904) z Bleda pa se je tudi umikal na svojo desno stran, vendar preveč, tako da se je kočija z dvema potnicama prevrnila po bregu jezera. Pri tem je bil Franc Vidic hudo ranjen in se zdravi v jeseniški bolnišnici, obe potnici pa lažje.

Padel z mopedom

V torek, 9. septembra, ponoči se je na cesti tretjega reda med Cerkljami in Češnjevkom pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Srečko Burgar (roj. 1953) s Sp. Brnika je peljal proti Češnjevku z neprimerno hitrostjo. Zaradi tega je zapeljal s ceste na travnat rob, pa spet nazaj na cesto, pri tem pa je padel in huje ranjen obležal. Zdravi se v ljubljanski bolnišnici.

Nepravilno prehitvanje

V sredo, 10. septembra, dopoldne se je na Cesti Borisa Kidriča Na Jesenicah pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Josip Kruhac (roj. 1923) iz Litije je tik pod vrhom klanca začel prehitovati tovorni avtomobil Ivana Kolarja (roj. 1938) z Bistrice pri Trzinu. Vtem pa je iz nasprotni smeri pripeljal osebni avtomobil, ki ga je vozil Janez Vidic (roj. 1941) iz Vrbe; avtomobila sta čelno trčila, Kruhacov avtomobil pa je zatem odbilo še v tovornjak. Voznika Kruhac in Vidic sta bila v nesreči lažje ranjena, škode na vozilih pa je za 200.000 din. L. M.

Smrtna nezgoda traktorista

V torek, 9. septembra, ob 7. uri se je na vaški poti v Račevi pripetila huda prometna nezgoda. Voznik traktorja s priključenim gumi vozom Anton Žakelj (roj. 1934) iz Račeve je peljal po lokalni cesti med Žirimi in Smrečevu ter v Račevi zavil levo na strmo vaško pot. Pri tem pa je prednji del traktorja najprej dvignilo, nato pa se je prevrnil nazaj na voz naložen z opeko. Voznika je traktor stisnil in je zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrl.

Smrt pešca

V torek, 9. septembra, ob 20.35 se je na magistralni cesti v Vrbi pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Jalen (roj. 1922) z Iga je peljal od Zirovnice proti Lescem. Malo pred železniškim nadvozom pri Vrbi je v razdalji 20 metrov zagledal Cirila Kristana (roj. 1947) iz Radovljice, ki je hodil po skrajni levi strani ceste. Nenadoma pa je pešec skočil pred Jalnovo vozilo, tako da ga je ta kljub temu, da je voznik zavil v levo, da bi se mu izognil, zadel in zbil po cesti. Poškodbe v trčenju so bile tako hude, da je Ciril Kristan umrl na kraju nezgode.